

Dışışleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışışleri Komisyonu Raporu (1/892)

Not: Tasarı Başkanlıkça; esas olarak Dışışleri Komisyonuna; tali olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

7/6/2010

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-136/2548

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 24/5/2010 tarihinde kararlaştırılan "Dışışleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı, uluslararası ilişkilerin genişleyen kapsamı ve dış politikada alınan yeni inisiyatiflerle birlikte, çok çeşitli alanlarda ve coğrafyalarda yeni sorumluluklar üstlenmektedir. Buna paralel olarak Bakanlığın dış teşkilatı da son 20 yıl içerisindeki üçüncü ve en büyük genişleme sürecinden geçmektedir. 2009, 2010 ve 2011 yılları içerisinde faaliyete geçen veya geçmesi öngörülen kırkiki yeni temsilcilikle, Dışışleri Bakanlığının yurtdışı teşkilatını oluşturan toplam temsilcilik sayısı ikiyüzonikiye ulaşmış olacaktır.

Mevcut genişleme sürecini, diğer genişleme süreçlerinden ayıran iki önemli unsur mevcuttur. Öncelikle, mevcut genişleme süreci, belirli bir bölge ile sınırlı kalmayıp Afrika, Güney ve Doğu Asya, Kafkasya, Orta Asya, Güney ve Kuzey Amerika ve Orta Doğu ile Avrupa'yı içine alan küresel bir planda gerçekleşmektedir. İkinci önemli unsur ise mevcut genişlemenin, uluslararası topluma yeni katılan ülkelerle bağlantılı bir temsil ihtiyacından değil, Türk dış politikasının genişleyen gündeminden ve faaliyet sahasından kaynaklanmasıdır.

Türkiye, sadece yakın çevresinde ve komşu bölgelerde değil, Dünyanın hemen her bölgesinde istikrar, barış ve işbirliği çabalarına aktif ve somut katkılar yapmaya başlamıştır. Bunun sonucu olarak ülkemiz, küresel planda söz sahibi olmuş, uluslararası süreçleri yönlendirme kapasitesine sahip, güvenilir bir aktör haline gelmiştir.

Türkiye'nin dünya siyaset sahnesinde ulaştığı konumu daha da sağlamlaştırmanın koşulu, mevcut dış politika dinamiklerini muhafaza etmek ve zaman içerisinde daha da artırmaktır. İçinde bulunulan dönemde, küreselleşmenin kuralları, çok taraflı bir anlayışla oluşturulmaya çalışılmaktadır. Türkiye'nin bu süreçlere aktif şekilde müdahil olması ve katkı sağlaması önem taşımaktadır. Dış politikadaki artan etkinliğimizin sürdürülebilir kılınması bu açıdan da önem ve gereklilik arz etmektedir.

Bu çerçevede, Dışişleri Bakanlığının kurumsal kapasitesinin tüm unsurlarıyla geliştirilmesi ihtiyacı ön plana çıkmış bulunmaktadır. Bu ihtiyacın karşılanması, dış politikadaki dinamizme ve dış teşkilatın genişleme sürecine koşut olarak daha da aciliyet kazanmaktadır.

Gelinen aşamada, kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik amaç ve ihtiyaç, Dışişleri Bakanlığının yeniden yapılandırılmasını ve bu bağlamda yeni bir teşkilat kanunu hazırlanmasını zorunlu kılmıştır. Bakanlığın kurumsal ihtiyaçlarının giderilmesi için atılacak her adım, ancak kapsamlı ve bütüncül bir yeniden yapılanma sürecinin parçası olabildiği takdirde gerçek anlam ve hedefini bulabilecektir. 24/6/1994 tarihli ve 4009 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, Bakanlık ihtiyaçlarına ve dış politikadaki dinamik süreçlere yeterince cevap verememektedir.

Tasarıyla öngörülen yeniden yapılanma süreci, Bakanlığın sahip bulunduğu insan kaynaklarının niteliği, niceliği ve yönetimi, bütçe imkanları, personelin özlük hakları, Bakanlığın hukuki, fiziki ve bilişimsel altyapısı gibi birbirine sıkı sıkıya bağlı unsurları barındırmaktadır. Tasarı ile, Bakanlığın hukuki altyapısını oluşturan bileşenlerin, çağdaş standartlar ışığında ve gelecekteki ihtiyaçlar gözönünde bulundurularak yeniden oluşturulması hedeflenmiştir.

Bu çerçevede, Bakanlığın insan kaynaklarının, nitelik, nicelik ve özlük hakları açısından geliştirilmesi, kurumsal kapasite artırımının itici gücü olarak belirlenmiştir. Ayrıca, 4009 sayılı Kanunda yeterli hukuki zemine sahip bulunmayan meslek içi eğitim konularına dair yeni düzenlemeler getirilerek Bakanlık kariyer memuriyetlerine alınma bağlamında benimsenen daha kapsayıcı bir yaklaşım da Tasarıya yansıtılmıştır.

Dışişleri Bakanlığı personel yapısının daha işlevsel kılınması da temel bir önceliktir. Meslek memurluğu haricinde, Bakanlıkta farklı statüler altında istihdam edilmekte olan, ancak, Bakanlığın dış ilişkilerle bağlantılı vazifelerinin icrasında ortak ve eşit düzeyde görevler üstlenen diğer personelin, meslek memurluğuna ilave olarak, ikinci bir ana statü olarak konsolosluk ve ihtisas memurluğu unvanı adı altında birleştirilmesi öngörülmektedir. İşlevsel görev paylaşımları ve uzmanlaşma ise bu ortak statü çerçevesinde şekillendirilmektedir. Bu yapılanma çerçevesinde meslek memurluğu ile konsolosluk ve ihtisas memurluğu görev tanımları çağdaş kurumsal ihtiyaçlar ışığında yeniden oluşturulmuştur. Terfi sistemiyle bağlantılı motivasyon unsurları artırılmıştır. Bakanlık memurları arasında daha etkin bir görev paylaşımının zemini hazırlanmıştır.

Diğer taraftan, merkez teşkilatında sürekli görev yapan diğer personelin de, mesleki gelişmelerini ön plana çıkartacak objektif teşvik unsurlarıyla, Bakanlık ana hizmet birimlerinde aktif şekilde görev ve sorumluluk üstlenmelerine zemin hazırlanmaktadır.

4009 sayılı Kanundaki yasal boşluklar, belirsizlikler ve eksiklikler giderilerek Bakanlığın yurtdışı teşkilatına ve dış temsilciliklerin görevlerine ilişkin net bir çerçeve oluşturulmuştur.

Tasarı ile; Türkiye Cumhuriyetinin dış politika faaliyetleri için yeni ve daha sağlam bir hukuki zemin oluşturulması, çağdaş dış politika yürütme araçlarının kullanımına imkan sağlanması ve öngörülen dış politika hedeflerine sürdürülebilir bir temelde ulaşılması hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, Kanunun amacı belirlenmekte ve Kanunda yer alan bazı ibarelerin tanımı yapılmaktadır.

Madde 2- Madde ile, Türk dış siyasetine uygun olarak Bakanlığın faaliyetlerine yön veren temel ilkeler ortaya konulmaktadır. Dış politikanın hayata geçirilmesine yönelik olarak Bakanlıkça oluşturulan stratejilerin ve icra edilen görevlerin, bu ilkelerle uyumlu olması amaçlanmaktadır. Madde ile ayrıca, Bakanlığın görev ve yetkileri, çağdaş dış politika ve uluslararası ilişkiler anlayışı, ilkeleri ve kapsamı zemininde belirlenmektedir.

Madde 3- Madde ile, Bakanlığın genel teşkilat ve kadro yapısı düzenlenmektedir.

Madde 4- Madde ile, Bakanlığın merkez teşkilatının yapısı, genel çerçevede belirlenmektedir.

Madde 5- Madde ile, Bakan, Müsteşar ve müsteşar yardımcılarının görev tanımı ve yetkileri düzenlenmektedir.

Madde 6- Madde ile, Bakanlığın ana hizmet birimleri ile bunların görevleri belirlenmektedir. Uluslararası ilişkilerdeki dinamik süreçler ve öngörülemeyen gelişmeler nedeniyle, dış politikadaki öncelikler ve gündem maddeleri ile Bakanlığın ilgilendiği konuların kapsamı sıklıkla değişebilmektedir. Buna paralel olarak ana hizmet birimlerinin temel görev çerçevesi değişmeksizin, söz konusu görev sahalarını oluşturan alt bileşenlerde ülke ve konu bazında düzenlemelerin yapılması ihtiyacı ortaya çıkabilmekte olup, madde çerçevesinde Dışişleri Bakanına anılan birimlere yeni görevler verilmesi hususunda yetki verilmektedir.

Madde 7- Madde ile, Bakanlığın danışma ve denetim birimleri ile bunların görevleri belirlenmektedir.

Madde 8- Madde ile, Bakanlığın yardımcı hizmet birimleri ile bunların görevleri belirlenmektedir.

Yardımcı birimler arasında sayılan Diploması Akademisi Başkanlığının kurulmasındaki amaç, Bakanlığın temel ve hazırlayıcı eğitim faaliyetleri ile hizmet içi eğitim faaliyetlerinin daha kurumsal bir zemine oturtulmasıdır. Bakanlığın mevcut ve gelecekteki insan kaynaklarının niteliksel olarak geliştirilmesi, Bakanlığın kurumsal kapasitesinin yükseltilmesi için temel bir öncelik olarak belirlenmiştir. Buna paralel olarak, eğitim faaliyetlerinin ve personel eğitimi konusunda diğer ülkelerle yapılacak işbirliği faaliyetlerinin kapsam ve yoğunluk itibarıyla genişletilmesi hedeflenmiştir. Bu itibarla, Bakanlığın personel eğitimi alanında gelecekte ortaya koyacağı faaliyetlerinin, Diploması Akademisi Başkanlığı çatısı altında yürütülmesi amaçlanmıştır. Diploması Akademisi Başkanlığının, Bakanlık iç kontrol sistemi gibi, ihtiyaç duyulan diğer hizmet içi eğitim faaliyetlerinin planlanması ve icrasından sorumlu olması da öngörülmektedir.

Madde 9- Madde ile, Bakanlığın yurtdışı teşkilatını oluşturan temsilcilik türleri ve bu temsilciliklerin görev ve yetkileri düzenlenmektedir.

Madde 10- Madde ile, Bakanlık personel kategorilerine ve terfilerine ilişkin temel düzenleyici hükümler belirlenmektedir.

Meslek memurları, Bakanlığın görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde, diplomasi ve uluslararası hukuk alanında sahip buldukları tecrübe, yetenek ve yabancı dil hakimiyetleri temelinde Türk dış politikasının tüm unsurlarıyla yapılandırılması ve icrasında vazife ifa eden memurlardır. Bakanlık faaliyetlerine yön veren temel kararlar meslek memurları tarafından alınır. Bu itibarla, Bakanlıktaki ana yönetici grubunu meslek memurları oluşturur.

Meslek memurları, yabancı devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla yürütülen ilişkilerin siyasi ve hukuki boyutları ile ağırlıklı olarak ilgilenir; uluslararası alandaki siyasi ve hukuki gelişmeleri takip ve analiz eder; dış politikanın oluşturulmasına yönelik gerekli girdileri sağlar ve stratejileri oluşturur. Diğer taraftan, Bakanlığın uluslararası hukuk alanında uzmanlaşacak memurlarının meslek memurluğu statüsü ve genel görev tanımı içerisinde yetiştirilmesi öngörülmektedir. Ayrıca, uluslararası ilişkilerin genişleyen kapsamına paralel olarak, tarih, sosyoloji, halkla ilişkiler ve tanıtım ile psikoloji bölümü mezunlarına da meslek memuru olabilme imkanı getirilmesinin kurumsal gelişim açısından faydalı olacağı düşünülmektedir. Madde ile, buna da imkan sağlanmakta ve bununla bağlantılı olarak, uluslararası ilişkiler, hukuk, siyaset bilimi, kamu yönetimi, tarih, sosyoloji, halkla ilişkiler ve tanıtım, psikoloji, felsefe, iktisat, işletme, maliye ve finans alanlarında lisans üstü eğitim yapmış olanlara da meslek memurluğu sınavına girme hakkı tanınmaktadır.

Öte yandan, maddede, Bakanlıktaki otuz yıllık fiili hizmet süresi içerisinde bazı üst unvanları alamamış olan meslek memurlarının, söz konusu unvanları alma haklarını yitirmesi sonucunu doğuracak bir düzenlemeye de yer verilmiştir. Benzer bir düzenleme 4009 sayılı Kanunda da yer almış, ancak, yurtdışına atanamama gibi ağır bir yaptırım nedeniyle, bazı sorunları da beraberinde getirmiştir. Madde ile, belirli bir süre içinde bazı unvanları alamamış olanlar için yurtdışına çıkış engeli kaldırılmıştır. Bununla birlikte, bu durumda olanların üst unvana yükseltilme beklentileri de büyük oranda engellenmiştir.

Tasarı ile, Bakanlıktaki personel yapısının daha işlevsel kılınması hususu öncelikli olarak gözetilmiştir. Bu kapsamda, maddede, meslek memurlarının haricinde, Bakanlıkta farklı statüler altında istihdam edilmekte olan, ancak, Bakanlığın dış ilişkilerle bağlantılı vazifelerinin icrasında ortak ve eşit düzeyde görevler üstlenen personelin (danışmanlar, idari memurlar, bölge uzmanları, dil uzmanları) tek bir statü altında birleştirilmesi hedeflenmiştir. Bu kapsamda, meslek memurluğuna ilave olarak, konsolosluk ve ihtisas memurluğu adı altında ikinci bir kariyer memuriyeti oluşturulmuştur. Konsolosluk ve ihtisas memurları, görev tanımları gereği, halihazırda meslek memurları tarafından yürütülmekte olan birçok görev ve sorumluluğu (konsolosluk, protokol, kültür, ekonomi, dış ticaret, idari ve mali işler, personel, kamu diplomasisi, ulusal mevzuatla bağlantılı hukuki işler, elektronik konsolosluk ve bilişim hizmetleri ile özel uzmanlık bilgisi gerektiren diğer alanlar) üstleneceklerdir. Bu itibarla, konsolosluk ve ihtisas memurları, yurtdışı sürekli görevlerde temsil görevine ve sorumluluğuna da sahip olacaklardır. İşlevsel görev paylaşımları ve uzmanlaşma ise konsolosluk ve ihtisas memurluğu ortak statüsü çerçevesinde şekillendirilecektir. Böylece, benzer işleri yapan ancak statüleri farklı olan memur kategorilerinden kaynaklanan sorunların önüne geçilmesi hedeflenmektedir. Bu yapılanmaya koşut olarak, konsolosluk ve ihtisas memurlarının görev tanımı çağdaş kurumsal ihtiyaçlar ışığında oluşturulmaktadır. Ayrıca, terfi sistemiyle bağlantılı motivasyon unsurları (başkonsolosluğa kadar yükselme) getirilmekte, Bakanlık memurları arasında daha etkin bir görev paylaşımının zemini hazırlanmaktadır.

Aynı unvanı taşıyan meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları arasındaki öndegelim sırasının belirlenmesi, geçici maslahatgüzarlık görevinin ihtiyaç halinde temsilcilikteki hangi memur tarafından üstlenileceğinin saptanması açısından önem taşımaktadır. Hiyerarşik yapılanmada, meslek memurları ile aynı unvanı taşıyan konsolosluk ve ihtisas memurlarının, meslek memurlarından sonra gelmesi; unvan olarak daha üstte bulunan bir konsolosluk ve ihtisas memurunun ise kendinden daha alt unvan taşıyan bir meslek memurunun önünde yer alması amaçlanmaktadır.

Tasarı ile, Bakanlık personel yapılanması ile ilgili olarak gözetilen temel unsur, statüleri aynı ancak uzmanlıkları farklı memurların istihdamıdır. Bu yapı içerisinde, diplomatik süreçler ile yakın ilişkisi bulunan uluslararası hukuk konularında uzmanlaşacak memurların meslek memurluğu kanalından; konsolosluk hukuku ve ulusal mevzuatla bağlantılı hukuki işler alanında uzmanlaşacak memurların ise konsolosluk ve ihtisas memurluğu kanalından Bakanlığa alınmaları ve bu statüler içerisinde yetiştirilmeleri amaçlanmaktadır. Çevre, enerji, su gibi tek bir konuya odaklanan ve teknik yönü ağır basan konulardaki uzmanlaşma ihtiyacının ise konsolosluk ve ihtisas memurları aracılığıyla karşılanması öngörülmektedir.

Bununla birlikte, hukuk alanında veya Türk dış politikasının yürütülmesi bağlamında daha önce öngörülmemiş veya Bakanlık bünyesinde üzerinde uzmanlaşılması mümkün olmayan teknik bir alanda ileri uzmanlık bilgisi ihtiyacının ortaya çıktığı istisnai hallerde, bu ihtiyacın yine istisnai olarak karşılanabilmesi amacıyla, danışmanlara ilişkin olarak 4009 sayılı Kanunda öngörülmuş olan statülerin genel mevcudiyeti korunmuştur. Ancak, bu statü altında Bakanlığa girebileceklerin kapsamı, uzmanlık tecrübesine yönelik ilave ölçütler getirilerek daraltılmıştır.

Madde ile, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun "İç Kontrol Sistemi" başlıklı Beşinci Kısımında öngörülen mali düzenlemelerin de Kanuna yansıtılması amaçlanmıştır.

Öte yandan, maddede, Bakanlık merkez teşkilatında görevli olup, kariyer memuru statüsü taşımayan memurlara ilişkin genel bir çerçeve çizilmekte, bu genel kategori içinde yer alan memur gruplarına özgü düzenlemelere yer verilmektedir. Bu kapsamda, mütercim kadrosundaki memurların Bakanlığa alınması ile ilgili öngörülen sınav zarureti, Bakanlığın merkez teşkilatının güçlendirilmesi amacı çerçevesinde, yabancı dil açısından daha kalifiye memurların istihdamını hedeflemektedir. Söz konusu memurların, öncelikle Bakanlık Tercüme Merkezi Başkanlığında istihdam edilmeleri öngörülmektedir. Söz konusu Başkanlıkça üstlenilecek görevler, diplomatik açıdan son derece hassas uluslararası metinlerin tercüme edilmesini de kapsayacaktır. Bu nedenle, anılan birimde görevli mütercimlerin uluslararası hukuk ve uluslararası ilişkiler terminolojisine hakim olmaları gerekmektedir. Söz konusu nitelikleri taşıyan personelin seçimi ise Kamu Personel Seçme Sınavına ilave olarak Bakanlıkça düzenlenecek ikinci bir yarışma sınavını zaruri kılmaktadır. Böylece, Bakanlığın nitelikli mütercim ihtiyacı daha sağlıklı bir zeminde karşılanabilecektir. Bu durum, mütercimlerin, orta vadede Bakanlık ana hizmet birimlerinde de geniş şekilde görev ve sorumluluk üstlenmeleri hedefi ile de örtüşmektedir.

Madde çerçevesinde Bakanlık sağlık hizmetleri sınıfına mensup memurlar ile ilgili olarak öngörülen ilave görev tanımı, son dönemde özellikle (E) grubu temsilcilik sayısında yaşanan artış muvacehesinde önem ve gereklilik kazanmıştır. (E) grubu temsilcilikler, ağır mahrumiyet koşulları

ile ciddi sağlık ve guvenlik riskleri bulunan uelkelerde yer almaktadır. Bu uelkelerde guvenilir sağlık hizmetlerine ulasılması coğu zaman mumkun degildir. Ayrıca, yaygın sağlık risklerine karşı personelin belirli araliklarla sağlık kontrolunden gecmeleri ve aasilama gibi koruyucu sağlık hizmetlerinden faydalanmaları ihtiyacı dogmaktadir. Örneğin, 2009 yılında gorülen domuz gribi salgınında bu ihtiyaç acil bir sekilde ortaya cikmistir. Öte yandan, yurtdisında psikolog desteğine ihtiyaç duyulan haller nadir de olsa gorulebilmektedir.

Madde 11- Madde ile, yurtdisi surekli gorev motivasyonu vasitasiyla, merkez teskilatında surekli gorev yapan personelin mesleki gelismelerini on plana cikartacak objektif tesvik unsurlarının ortaya konulması amaçlanmaktadır. Mali hizmetler uzmanları da bu motivasyon unsurundan yararlanabilecektir. Söz konusu tesvik unsurlarının, merkezde gorevli memurların çalışma hayatlarının geneline tesmil edilmesine ozen gösterilmiştir. Böylece, özellikle, merkez memurlarının Bakanlık ana hizmet birimlerinde de aktif sekilde gorev ve sorumluluk üstlenmelerine zemin hazırlanması hedeflenmiştir. Bu sekilde, merkez teskilatı, personel niteliği açısından daha da guçlendirilmiş olacaktır. Esasen, Bakanlığın genişleyen yurtdisi teskilatı, merkez teskilatının da guçlendirilmesini zaruri kılmaktadır.

Mali hizmetler uzmanlığı yeterlik sınavını gecmiş olanların diř temsilciliklere surekli gorevle atanmaları planlanırken, mali hizmetler uzmanlarının asli gorevlerinin merkez teskilatında ifa edildiği ve yurtdisına atanmalarının istisnai ihtiyaçlar zemininde gündeme gelmesi gerektiği esası gozetilmektedir. Örneğin, büyük yatırım projeleri (mahallinde ihaleye cıkılacak kañlılara inşaatları, büyük onarımlar gibi) uygulanan temsilciliklere mali hizmetler uzmanlarının surekli gorevle atanabilmeleri söz konusu olabilecektir.

Yurtdisi surekli gorev kapsamına teknik hizmetler sınıfı da alınmıştır. Bu kapsamda, yurtdisına surekli gorevle gönderilecek teknisyenler, birkaç farklı uelkede temsilciliklerin bilişim altyapısından sorumlu olması öngörülen bölge bilişim merkezi uygulaması çerçevesinde de aktif sekilde kullanılabileceklerdir (Örneğin, gorev yaptığı temsilciliğin yanı sıra, civar uelkelerdeki Türk temsilciliklerinin haberleşme sistemlerinin düzenli bakımı, geliştirilmesi ve onarılması gibi). Benzer sekilde, büyük yatırım projelerinin (kañlılara inşaatı) icra edildiği uelkelerde, Bakanlık mimarlarının da bizzat mahallinde gorev almaları ve sürece katkı vermeleri sağlanabilecektir. Böylece, merkezden görevlendirme ihtiyacı azalabilecektir. Öte yandan, teknik hizmetler sınıfına mensup memurların yurtdisına gönderilmelerinin, genel idare hizmetleri sınıfına mensup memurlara oranla daha istisnai bir temelde gerçekleşmesi amaçlanmaktadır.

Madde 12- Madde ile, Bakanlığın yurtdisi teskilatında meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının taşıyacağı unvanlara ilişkin esaslar düzenlenmektedir.

Maddede, hiyerarşik yönetim ve idari vesayet kavramları ışığında, büyükelçilerin gorev tanımı yapılmakta ve büyükelçi unvanının nasıl kazanılacağına dair esaslar düzenlenmektedir. Bu çerçevede, birinci derece kadrodaki meslek memurlarının büyükelçi olmalarına ilişkin ölçütler, 4009 sayılı Kanunda öngörülen ölçütlere oranla daha esnek hale getirilmiştir.

Madde ile getirilen önemli bir yenilik ise diplomatik misyon şefliğine bağlı sorumluluk ve vazifelerin, görevlerinde başarıyla temayüz etmiş meslek memurlarınca daha erken bir dönemde

üstlenilebilmesine de olanak sağlanmasıdır. Böylece, meslek memurları için önemli bir motivasyon unsuru yaratılmış olmaktadır. Bu çerçevede, ikinci ve üçüncü derece kadrolardaki meslek memurları da, belirli temsilciliklerle sınırlı olmak üzere, büyükelçi olarak atanabileceklerdir.

Madde ile ayrıca, elçi-müsteşar ve elçi-daimi temsilci yardımcısı unvanlarının nasıl kazanılacağına dair, 4009 sayılı Kanundan farklılık arzeden yeni esaslar düzenlenmektedir. Elçi-müsteşar ve elçi-daimi temsilci yardımcısı olarak atanabilecek diplomatik temsilciliklerin belirlenmesinde, diğer hususların yanı sıra, diplomatik temsilciliğin temsil profilinin yükseltilmesi ihtiyacı, iş hacmi ve personel sayısı gibi unsurlar öncelikle değerlendirilir. Elçi-müsteşarlık ve elçi-daimi temsilci yardımcılığı pozisyonunun güçlendirilmesi ve meslek memurları açısından büyükelçilik gibi terfi motivasyonu sağlayan birer unvan haline getirilmesi hedeflenmektedir.

Madde 13- Madde ile, merkez teşkilatındaki bazı görevlerle bağlantılı unvan ve atamalara ilişkin usul ve esaslar belirlenmektedir.

Madde 14- Madde ile, yurtdışı sürekli görevlere atanmak için aranan genel nitelikler saptanmakta ve yurtdışı sürekli göreve atanmaya veya bu görevleri sürdürmeye engel teşkil eden hususlar belirlenmektedir. Madde ile ayrıca, dış temsilciliklerin gruplandırılması ile Bakanlık personelinin yurtdışı sürekli görevlere atanmasını düzenleyen kuralların hukuki zemini oluşturulmaktadır.

Madde 15- Madde ile, Bakanlık memurlarının aylıklarına dair usul ve esaslar belirlenmektedir.

Merkez teşkilatında ödenen maaşlara ilişkin sistemde bazı unvan grupları için mülki idare sınıfı ile paralellik kurulmasına yönelik düzenlemelerin nedeni, söz konusu unvanları taşıyan Dışişleri Bakanlığı personeli ile mülki idare sınıfına mensup memurların ifa ettiği görevler ile üstlenilen sorumlulukların ve temsil vazifelerinin özü ve kapsamı itibarıyla benzeşmesidir. Örneğin, Almanya'da görevli Essen Başkonsolosu, diğer temsil görevlerinin yanı sıra, beşyüz binin üzerinde Türk vatandaşına sunulan konsolosluk hizmetlerinden (nüfus, pasaport, vatandaşlık, askerlik, noterlik işlemleri ve benzeri) sorumludur.

Öte yandan, madde kapsamında, yurtdışında görevli büyükelçiler, başkonsoloslar ve elçi-müsteşarlar ile ilgili olarak 4009 sayılı Kanunda da kayıt altına alınmış bulunan emsal artırımını alt oranlarının bir katına kadar yükseltilmesi ve bu çerçevede ülke emsal gruplarının bir bölümünü kapsayacak şekilde farklı ilave artış oranları belirlenmesi yetkisinin Bakanlar Kuruluna verilmesinin nedeni ise esasen, büyükelçi unvanıyla görev yapan memurlar arasında mevcut dış maaş sistemi nedeniyle oluşan büyük farkların bertaraf edilmesidir. Örneğin, Ulanbator-Moğolistan'da görevli büyükelçinin maaşı, Vaşington-ABD'de görevli büyükelçinin maaşından 1840 ABD Doları daha düşüktür.

Meslek memurları için Bakanlık sınavına girdikleri birinci dil ile bağlantılı olarak ödenen yabancı dil tazminatına ilişkin düzenleme ise esasen, 4009 sayılı Kanun ile de hüküm altına alınmış olan mali bir hakkın devamı niteliğindedir. Bu hakkın verilmiş olmasının nedeni, yabancı dili çok iyi düzeyde bilme keyfiyetinin meslek memurluğu görev tanımına sıkı sıkıya bağlı bir nitelik olmasıdır. Bu niteliğe sahip bulunmayanların meslek memuru olması mümkün değildir. Bu nedenledir ki meslek

memurluğu adaylık sınavının yazılı ilk aşaması ağırlıklı olarak yabancı dile olan hakimiyetin ölçülmesine odaklanmakta; benzer bir değerlendirme, sınavın ikinci aşamasını oluşturan mülakat sınavı sırasında da tekrarlanmaktadır.

Madde 16- Bakanlığın özenle sürdürmeye çalıştığı nitelikli personel istihdamı politikasının devamı için yurtdışı maaş sisteminin yeni bir yaklaşım çerçevesinde, ilave maaş bileşenleri ile güçlendirilmesi gerekmektedir. Bu husus, Türk dış politikasındaki mevcut dinamizmin orta ve uzun vadede sürdürülebilirliği açısından da önem arz etmektedir. Bu sistemde sağlanacak ilerlemeler, sadece Bakanlık personeli ile sınırlı kalmayıp, yurtdışında sürekli görev yapan diğer kamu kurum ve kuruluş temsilcileri için de geçerli olacaktır. Bu anlayışla, madde kapsamında, aile ve eğitim yardımları yeniden yapılandırılmış; yurtdışında görevli personelin ve aile üyelerinin Türkiye ile olan bağlarını korumaya yönelik önlemler planlanmıştır.

Mevcut maaş sistemi çerçevesinde eğitim yardımı, Bakanlar Kurulu tarafından emsal kararlarıyla belirlenmekte ancak, uygulamada bazı sorunlarla karşılaşmaktadır. 2010 yılı Haziran ayı itibarıyla faaliyette bulunan yüzseksenaltı temsilcilikten yüzelliye yakını, mahalli dilin İngilizce, Fransızca veya Almanca olmadığı ülkelerdedir. Bu nedenle, söz konusu temsilciliklerde görevli personelin, çocuklarını parasız devlet okullarına gönderme imkanı bulunmamaktadır. Bu durumun bir sonucu olarak özel okullara gönderilmek zorunda kalınan çocukların eğitim masrafları, memurun dış maaşının önemli bir kısmına tekabül etmektedir. Bu durumu sürdürülebilir kılamayan Bakanlık memurları ise çocuklarını Türkiye'de okutarak onlardan yıllarca ayrı kalabilmekte; ayrıca, Türkiye'de ikinci bir ev idame ettirmek ya da yatılı okul giderlerini karşılamak durumunda kalmaktadır.

Görev tanımları gereği dünyanın çok farklı ülkelerinde hizmet veren Bakanlık memurlarının çocukları, uluslararası geçerliliği bulunan eğitim müfredat sistemlerinden birine (Genel olarak İngilizce, Fransızca veya Almanca dillerinde icra edilmektedir.) dahil olmak durumundadır. Ülke değişikliklerinde çocukların eğitiminin aksamaması için bu husus bir zorunluluk teşkil etmektedir. Bununla bağlantılı olarak, üniversite eğitimi için de ancak bahsekonu müfredat sistemlerinden mezuniyeti kabul eden üniversitelere başvuru zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla, başvuru üniversiteleri de genellikle yükseköğretim paralı olduğu Batılı ülkelerde yoğunlaşmaktadır. Bu itibarla, yurtdışında paralı yükseköğrenim gören çocukların eğitim masrafları için de belli oranda bir destek öngörülmüştür. Birleşmiş Milletler maaş sisteminde üniversite dahil çocuk eğitim yardımı, çocuk başına yıllık otuz bin ABD Dolarına kadar çıkmakta, Alman dış maaş sisteminde ise yurtdışı eğitim giderlerinin tümü Alman Hükümeti tarafından karşılanmaktadır. Madde ile, temsilcilik mensupları aynı miktarda yardım alacak şekilde, dış maaşın orta öğrenim için %10'u, yüksek öğrenim için %5'i ile sınırlandırılan aylık bazdaki eğitim yardımının, yurtdışında görev yapan personel açısından önemli ve gerekli bir katkı olacağı değerlendirilmiştir.

Madde kapsamında, eş ve çocuk yardımları da hakkaniyet zemininde ve esasen yurtiçi maaş sistemindeki mevcut uygulamanın paralelinde yeniden yapılandırılmıştır. Bu çerçevede, eş ve çocuk yardımlarının dış maaşa olan oranı değiştirilmemiş, ancak, misyon şefi ile temsilcilikte görevli en düşük dereceli memurun aynı miktarda yardım alması temin edilmiştir.

Madde kapsamında, diğer pek çok ülke Dışişleri Bakanlıkları tarafından yaygın şekilde uygulanan sıla bileti imkanı da ilk kez getirilmektedir. Bu imkan Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atananlardan dış temsilcilik gruplandırmasında, sondaki üç grupta yer alan temsilciliklerde görevli bulunanlar ile beraberlerindeki eş ve aile yardımı ödeneğine hak kazanan çocuklarını kapsamaktadır. Bu düzenleme, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yurtdışında hizmet gören personeli için de geçerli olacaktır. Özellikle yaz aylarında hava ulaşım bedellerinin yükselmesi, yurtdışında görevli personelin aile üyeleriyle birlikte topluca Türkiye'ye gelebilmeleri açısından ciddi bir mali engel oluşturmaktadır. Ulaşım masrafları nedeniyle Türkiye'den yıllarca uzak kalan veya ailesinin sadece bir kısım üyelerini Türkiye'ye gönderebilen personel mevcuttur. Bu durum, personelin Türkiye'deki yakınları ile bağlarının korunması ve özellikle küçük çocukların Türk kültürünü ve toplumsal yaşamını öğrenmeleri açısından olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Madde ile, örneğin dört yıllık normal bir yurtdışı görev süresi zarfında, personelin, ailesi ile birlikte bir kez Türkiye'ye gidip gelmesine olanak sağlanmış olmaktadır. Katlanılan mahrumiyet koşulları ve güvenlik riskleri, esasen, memurun motivasyon ve performansının korunabilmesi açısından önem arz etmektedir.

Madde 17- Madde ile, görev yeri zorluğu ve güvenlik şartlarıyla bağlantılı olarak yer verilen yeni maaş bileşeni kurumsal ihtiyaçlara göre şekillendirilmektedir. Bu bağlamda, Birleşmiş Milletler teşkilatı başta olmak üzere, İngiliz, Alman, Fransız ve İspanyol dışişleri bakanlıklarının dış maaş ile görev yeri zorluğu ve güvenlik tazminatı sistemleri ayrıntılı şekilde incelenmiştir. Gerek Birleşmiş Milletler sisteminde gerek incelenen diğer ülkelerin sistemlerinde, dış maaş ile ülkedeki güvenlik ve görev yeri zorluğu koşullarının birbirinden ayrı çerçevede değerlendirildiği görülmektedir.

Getirilen ilave maaş bileşenlerinin kamu maaş rejimi açısından birer istisna teşkil edeceği bilinmekle birlikte, görev yeri zorluğu koşullarının hüküm sürdüğü ülkelerde görev yapmanın beraberinde getirdiği ciddi zorlukların ve telafisi güç olan ağır risklerin varlığı da bir gerçektir. Öte yandan, bu husus, Türk dış politikasındaki mevcut dinamizmin orta ve uzun vadede sürdürülebilirliği açısından da önem arz etmektedir. Bu sistemde sağlanacak ilerlemeler, sadece Bakanlık personeli ile sınırlı kalmayıp, yurtdışında sürekli görev yapan ve 657 sayılı Kanunun 156 ncı ve 157 nci maddesi çerçevesinde yurtdışı aylığı alan diğer kamu kurum ve kuruluş temsilcileri için de geçerli olacaktır.

Bakanlığın dış teşkilatını oluşturan temsilciliklerden yirmisi (D) grubunda, otuzsekizi ise (E) grubunda yer almaktadır. Irak ve Afganistan gibi ülkelerdeki temsilciliklerin de dahil olduğu (E) grubunda yer alıp, Sahraaltı Afrika ülkelerinde faaliyet gösteren toplam temsilcilik sayısı 2010 yılı içinde yirmibeşe yaklaşacaktır. Bu ülkelerde, çoğu zaman temiz içme suyu dahi bulunmayabilmektedir.

Mevcut dış maaş sisteminde, ülke emsal katsayılarının belirlenmesinde hayat pahalılığı endeksleri temel veri olarak alınmaktadır. Bu durum, zaten şartları son derece zor olan ülkelerde görev yapan Bakanlık personelini, çoğu zaman daha az maaş alma sonucuyla karşı karşıya bırakabilmektedir. Örneğin, Etiyopya'da görevli bir memur, Lüksemburg'da görevli aynı düzeydeki bir memurdan %25 oranında daha düşük maaş almaktadır. Buna ilave olarak, aile üyeleri ile birlikte ülkedeki tüm güvenlik ve sağlık risklerini de göğüslemekte; aile fertleri açısından başta eğitim alanında olmak üzere önemli mahrumiyetleri göze almak durumunda kalmakta; ailesini beraberinde

götürmemeyi tercih etmesi veya buna zorunlu kalması halinde Türkiye'deki evini kapatmayarak, aynı anda iki ayrı ev idame ettirmek durumunda kalmaktadır. Çalışma arzusunun örseleyen ve verimliliği düşüren bu sorunun aşılabilmesi için, temsilcilik gruplandırmasında son üç grupta yer alan temsilciliklerde ve savaş bölgelerinde çalışan personel ile sınırlı kalmak üzere, değışen oranlarda teşvik ödeneği öngörölmüştür.

Zor şartlarda görev yapan personelin, görevleri sırasında ve önceden belirlenmiş yazılı kurallar çerçevesinde desteklenmesi, dış atamalar açısından Bakanlık personel yönetimine bir esneklik kazandıracaktır. Mevcut sistemde, mahrumiyet bölgelerine yönelik atamalar bağlamında kullanılabilen tek teşvik unsuru, müteakip tayinin daha iyi koşullara sahip bir ülkeye yapılacağı yönünde personele verilen perspektiftir. Bu durum, personel yönetiminde dar boğazlara yol açmakta, atama süreçlerini işlevsellikten uzaklaştırmaktadır.

Ayrıca, Türkiye için önem taşıyan ancak koşulları nispeten zor olan ülkelerde çalışmayı özendirici yasal teşvik unsurlarının bulunmaması, bu ülkelerin özellikle ailevi endişeler nedeniyle kıdemli personel tarafından tercih edilmemesine neden olmaktadır. Getirilen teşvik ödeneği uygulamasıyla, temsilcilik gruplandırmasında son üç grupta yer alan temsilciliklerin daha kıdemli ve tecrübeli personel tarafından tercih edilmesi amaçlanmıştır.

Madde 18- Özellikle 11/9/2001 tarihinde yaşanan terör eylemleri sonrasında Dünyanın hemen hiçbir yeri terör eylemlerinden bağışık değildir. Devlet sistem ve otoritesinin zayıf ve yaşam koşullarının güç olduğu ülkeler başta olmak üzere, terörist gruplar hemen her ülkede melce ve eylem imkanı bulabilmektedir. İç karışıklık, iç savaş ve savaş halleri ile salgın ve bulaşıcı hastalıklar da yine bu nitelikteki ülkelerde daha sıklıkla görünen sorun ve risklerdir. Madde ile, Bakanlığın dış teşkilatındaki genişleme süreci çerçevesinde, özellikle son iki grupta yer alan temsilciliklerin sayısındaki yüksek artış da dikkate alınarak, 4009 sayılı Kanunda yeterli şekilde düzenlenmemiş olan savaş, iç savaş, terör eylemleri, salgın hastalıklar, doğal afet ve benzeri olağanüstü durumlar ile görev başındayken geçirilen kazalara ilişkin düzenlemelerin, çağdaş kurumsal ihtiyaçlar doğrultusunda yapılandırılması hedeflenmiştir.

Madde 19- İnsan kaynaklarının nitelik olarak geliştirilmesi, Bakanlığın kurumsal kapasitesinin artırılmasına yönelik çaba ve stratejilerin temel unsuru olarak belirlenmiştir. Madde ile, bu yönde hazırlanacak ve icra edilecek planlara kuvvetli bir yasal zemin oluşturulması amaçlanmaktadır.

Madde 20- Madde ile, yurtdışı teşkilatındaki resmi tatiller, Bakanlıkta istihdam edilecek personel bağlamında ihtiyaç duyulacak güvenlik soruşturmaları, evlenme izinleri ile yurtdışına sürekli görevle atanmış memurların beraberlerindeki bakmakla yükümlü oldukları aile üyelerinin gelir getirici işlerde çalışabilmelerine dair usul ve esaslar ile yetki devri ve siciller ile ilgili münferit düzenlemelere yer verilmektedir.

Personel adaylarına ilişkin güvenlik soruşturması, dış politikanın yürütülmesinde hassasiyet ve gizlilik arz eden konular bağlamında ve kriptografik haberleşme açısından büyük önem arz etmektedir. Bu durum, Bakanlık personeli veya personel olmak isteyen kişinin veya evlendiği ya da evleneceği kişinin, bilgi güvenliği başta olmak üzere, güvenlik açısından sakınca doğurabilecek bir hali olup olmadığının tespitini gerekli kılmaktadır. Bu tespit yapılmasında, güvenlik soruşturması

yapılması zarureti ortaya çıkmaktadır. Güvenlik soruşturması sonucunun değerlendirilmesi kapsamında ise idareye belli bir takdir yetkisi tanınmaktadır. Bununla birlikte, kişi hakkında güvenlik bakımından engel teşkil eden halinin bulunduğu yönünde bir kanaate varılması halinde, bu kanaate dayanak teşkil eden gerekçelerin yeterli düzeyde belgelendirilmiş olması gerekir.

Madde ile ayrıca, dış temsilcilikler bünyesindeki binaların bakım, onarım ve güvenliği ile Devlet konuk evi niteliğindeki binaların kullanımına dair genel usul ve esaslar da düzenlenmektedir.

Madde 21- Madde ile, Kanunun yürürlüğe girmesi ile birlikte yürürlükten kalkacak mevzuat ile diğer ilgili mevzuatta yapılacak değişiklikler belirlenmektedir. Bu çerçevede, konsolosluk ve ihtisas memurluğunun 657 sayılı Kanun çerçevesinde kamudaki kariyer memuriyetleri arasında düzenlenmesi sağlanmaktadır.

Madde çerçevesinde, konsolosluk ve ihtisas memurluğunun yeni birer kariyer memuriyeti olarak yapılandırılmış olması ışığında, bu statüleri taşıyacak personelin faydalanacağı özel hizmet tazminatı oranları belirlenmektedir. Ancak, Bakanlıktaki ana yönetici grubunun meslek memurları olduğu noktasından hareketle, meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları arasında, merkez maaşları açısından makul bir farkın korunması hususu gözetilmektedir. Maddede ayrıca, konsolosluk ve ihtisas memurlarının yararlanacakları ek göstergelere ilişkin kanuni düzenleme, 657 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "I-Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünde yapılmaktadır.

Maddede, Bakanlığın danışma ve denetim birimleri arasında yer alan Stratejik Araştırmalar Merkezinin, görev tanımına ve fonksiyonlarına uygun olarak, Bakanlık dışından tercihen bir akademisyen tarafından yönetilebilmesine de 657 sayılı Kanunun "İstisnai Memurluklar" başlığını taşıyan 59 uncu maddesi çerçevesinde olanak sağlanmaktadır.

Madde kapsamında, yurtdışı görevleri sırasında terör eylemleri sonucu şehit edilmiş olan Dışişleri Bakanlığı meslek mensubu, ataşe, ataşe yardımcısı ya da münhasıran yurtdışında kullanılmak üzere ihdas edilmiş kadrolarda görev yapanların aylığa müstahak dul ve yetimlerine bağlanan aylık ve vazife malullüğü aylıkları unvan tavanları yeniden tespit edilerek başkonsolos, elçi-müsteşar, büyükelçilik birinci müsteşarı kadro unvanında görev yapanlar için büyükelçi, diğer meslek mensubu kadro unvanlarında görev yapanlar için başkonsolos, ataşe, ataşe yardımcısı ya da münhasıran yurtdışında kullanılmak üzere ihdas edilmiş kadrolarda görev yapmış olanlar için uzman kadro unvanı emsal alınması öngörülmüştür. Bu fıkra kapsamında ayrıca, bu esaslara göre hak sahiplerinin aylıklarının artırılması ve bu yükseltmeden dolayı geçmişe yönelik aylık veya aylık farkı ödenmemesi planlanmıştır. Böylece, şehit diplomatların aylığa müstahak dul ve yetimlerine bağlanan aylık ve vazife malullüğü aylıkları ile ilgili olarak, aylık unvan tavanlarının 5434 sayılı Kanunun ek 77 nci maddesinde düzenlenmemiş olması nedeniyle, hak sahiplerinin bu konudaki mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmıştır.

Madde kapsamında, yurtdışında sürekli görevle bulunan bir Devlet memurunun vefatı halinde, beraberindeki aile üyelerinin veya görev yaptığı ülkede kurmuş olduğu evin eşyalarının Türkiye'ye dönüşüne olanak sağlayacak değişikliğin de 6245 sayılı Kanunda yapılması amaçlanmıştır.

Madde kapsamında, Bakanlık personel sisteminin yeniden yapılandırılması amacıyla yapılan kadro iptal ve ihdaslarının da hukuki zemini oluşturulmuştur. Bu çerçevede, 1994 yılında Bakanlığa tahsis edilen, ancak, o dönemden bu yana kayda değer artış sağlanamamış olan mevcut kadro sayısı aşağıda sıralanan gerekçelerle artırılmaktadır.

- Tasarı ile başlayacak geçiş sürecinde, yeni personel yapılanmasının hayata geçirilmesi bağlamında ortaya çıkacak kadro ihtiyaçlarının karşılanması gerekmektedir.

- Dış politikadaki aktif süreçlere ve uluslararası ilişkilerin genişleyen gündemine paralel olarak, Bakanlığın yurtdışı ve dolayısıyla merkez teşkilatındaki büyüme süreci 1990'lı yılların sonundan bu yana devam etmektedir. Bu çerçevede 1999-2009 döneminde, yurtdışı temsilcilik sayısı %23,75 artmıştır. Buna mukabil, aynı dönemde, meslek memuru sayısındaki artış %10,8 ile sınırlı kalmış, idari memur sayısı ise %5,7 oranında düşmüştür. Halihazırda içinde bulunulan en büyük genişleme süreci kapsamında ise, 2009, 2010 ve 2011'de açılan veya açılacak toplam yeni temsilcilik sayısı kırkiki'dir. 2011'de yurtdışı teşkilatındaki toplam temsilcilik sayısının ikiyüzonikiye ulaşması öngörülmektedir. Bu tablo karşısında, genişleme sürecinin personel açısından sürdürülebilir bir zeminde desteklenebilmesi elzemdir ve müteakip onbeş yıl içerisinde yapılması öngörülen personel alımları için ilave kadro ihtiyaçlarının karşılanması gerekmektedir.

Geçici Madde 1- Madde ile, Kanunda öngörülen yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut yönetmeliklerin Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilmesi amaçlanmakta ve geçiş sürecinin Bakanlık teşkilatındaki birimler açısından düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Geçici Madde 2- Madde ile, meslek memurlarına ilişkin geçiş süreci düzenlenmektedir. Bu kapsamda oluşabilecek mağduriyetleri ortadan kaldıracak şekilde, hakkaniyet prensibi temelinde, zamana yayılan bir geçiş süreci öngörülmüştür. Bu çerçevede, Bakanlığa 4009 sayılı Kanuna tabi olarak girmiş meslek memurlarının başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girişlerinin yine 4009 sayılı Kanun hükümlerine göre düzenlenmeye devam edilmesi yoluna gidilmiştir.

Kanun yürürlüğe girdikten sonra yıl bazında Bakanlığa girecek ilk üç grup meslek memurlarının, ikinci katip unvanında fazladan beklemleri söz konusu olmakla birlikte, öngörülen kademeli geçiş süreci çerçevesinde, yeni hükümlere tabi olarak Bakanlığa girmek isteyecek meslek memurları bu durumu önceden bilebilecektir. Ayrıca, ikinci katip unvanı ile geçirilen fazla süreler, bu memurların başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavı sonrasındaki derece terfisinde dikkate alınacaktır.

Geçici Madde 3- Madde ile, hukuk müşavirlerine ilişkin geçiş süreci düzenlenmektedir. Bakanlık, dış politikanın yürütülmesi ve uluslararası ilişkilerdeki dinamik süreçlerin takibi çerçevesinde, çeşitli alanlara ilişkin uzmanlık bilgisine ihtiyaç duymaktadır. Uluslararası hukuk, bu alanların başında gelmektedir. Esasen, Bakanlığın bu alandaki faaliyetleri siyasi diplomasi süreçleriyle birarada ya da bu süreçlere paralel şekilde yürütülmektedir. Ayrıca, Bakanlığın, uluslararası hukukun gelişimine katkı yapma ve bu süreçleri yönlendirebilme kapasitesine sahip olabilmesi de ana hedeflerden biri olarak belirlenmiştir. Bu itibarla, uluslararası hukuk konularıyla ilgilecek personelin, ihtiyaca artık yeterince cevap veremeyen müşavirlik statüsünde değil, meslek memurluğu statüsü altında Bakanlığa alınması ve yetiştirilmesi önem ve gereklilik arz etmektedir. Bu

nedenle, Bakanlığın yeni personel yapılanmasında, hukuk müşavirlerinin meslek memurluğu statüsüne, yeterli sınavını müteakip geçmeleri tasarlanmıştır. Bu çerçevede, statü değiştirecek hukuk müşavirlerinin terfileri ve alacakları yeni unvanlar bağlamında, meslek memurları açısından hakkaniyetsiz bir durumun ortaya çıkmamasına da özen gösterilmiştir.

Öte yandan, 4009 sayılı Kanuna tabi olarak Bakanlığa girmiş bulunan hukuk müşavirleri, görev tanımları çerçevesinde, ulusal mevzuatla ilgili hukuki işlere de bakmaktadır. Madde ile öngörülen yeni personel yapılanmasında, iç hukuk ile ilgili konular konsolosluk ve ihtisas memurluğu kanalından da gelecek, tercihen hukukçu kökenli memurlar tarafından da üstlenilebilecektir. Bu uygulama tam olarak hayata geçirilene kadar, meslek memuru statüsüne geçecek olan hukuk müşavirlerinin de iç hukuk ile ilgili görevler üstlenmeye devam etmeleri gerekecektir.

Geçici Madde 4- Madde ile, Kanunda öngörülen yeni personel yapılanması zemininde, konsolosluk ve ihtisas memurluğu statüsünün hayata geçirilmesinin ilk aşamasının uygulamaya konulması hedeflenmiştir. Bu çerçevede, Bakanlığa 4009 sayılı Kanuna tabi olarak girmiş olan danışman, idari memur, bölge uzmanı, yabancı dil uzmanı ve haberleşme teknik personeli statüsündeki memurların, konsolosluk ve ihtisas memurluğu görev tanımı ve statüsü altında toplanmasına ilişkin geçiş süreci düzenlenmektedir.

Geçici Madde 5- Madde ile, 4009 sayılı Kanuna tabi olarak ve sürekli merkez hizmeti görmek üzere Bakanlığa girmiş memurların, 4009 sayılı Kanundan kaynaklanan yurtdışı sürekli göreve atanabilmelerine dair mevcut hakkın korunması amaçlanmaktadır. Ayrıca, Kanunun merkez memurlarının mesleki gelişim gayretlerini ödüllendirmeye yönelik olarak tasarlanan 11 inci maddesi çerçevesinde, bu hakkın daha da geliştirilmesi öngörülmüştür.

Geçici Madde 6- Madde ile, Kanunla kadroları iptal edilen personel hakkında düzenleme yapılmaktadır.

Madde ile ayrıca, yürürlükten kaldırılan 4009 sayılı Kanununun 56 ncı maddesinin (a) fıkrası uyarınca Bakanlık personeline yapılan ödemelerin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi kapsamında ek ödemededen yararlanmaya başlayıncaya kadar aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenmesine devam olunacağına ve diğer mevzuatta 4009 sayılı Kanuna yapılan atıflara ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

Madde 22- Yürürlük maddesidir.

Madde 23- Yürütme maddesidir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No: 1/892

23 Haziran 2010

Karar No: 67

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 7/6/2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 8/6/2010 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Dışışleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 21/6/2010 tarihli toplantısında, Dışışleri Bakanı Sayın Ahmet DAVUTOĞLU ile Dışışleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı temsilcilerinin de katılımıyla incelenip görüşülmüştür.

Tasarı ile Dışışleri Bakanlığının kuruluş, görev ve yetkileri, teşkilatı, kadro ve personeline ilişkin esaslar öngörülmektedir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakereler sırasında Hükümet temsilcisi tarafından aşağıdaki hususlar dile getirilmiştir:

- Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı, uluslararası ilişkilerin genişleyen kapsamı ve dış politikada alınan yeni inisiyatiflerle birlikte, çok çeşitli alanlarda ve coğrafyalarda yeni sorumluluklar üstlendiği, buna paralel olarak Bakanlığın dış teşkilatı da son 20 yıl içerisindeki üçüncü ve en büyük genişleme sürecinden geçtiği, 2009, 2010 ve 2011 yılları içerisinde faaliyete geçen veya geçmesi öngörülen kırk iki yeni temsilcilikle birlikte Dışışleri Bakanlığının yurtdışı teşkilatını oluşturan toplam temsilcilik sayısı iki yüz on ikiye ulaşmış olacaktır.

- Mevcut genişleme sürecini, diğer genişleme süreçlerinden ayıran iki önemli unsurun mevcut olduğu, öncelikle mevcut genişleme sürecinin belirli bir bölge ile sınırlı kalmayıp Afrika, Güney ve Doğu Asya, Kafkasya, Orta Asya, Güney ve Kuzey Amerika ve Orta Doğu ile Avrupa'yı içine alan küresel bir planda gerçekleşmekte olduğu, ikinci önemli unsur ise mevcut genişlemenin, uluslararası topluma yeni katılan ülkelerle bağlantılı bir temsil ihtiyacından değil, Türk dış politikasının genişleyen gündeminden ve faaliyet sahasından kaynaklanması olduğu, Türkiye, sadece yakın çevresinde ve komşu bölgelerde değil, Dünyanın hemen her bölgesinde istikrar, barış ve işbirliği çabalarına aktif ve somut katkılar yapmaya başladığı, bunun sonucu olarak ülkemiz, küresel planda söz sahibi olmuş, uluslararası süreçleri yönlendirme kapasitesine sahip, güvenilir bir aktör haline gelmiştir.

- Türkiye'nin dünya siyaset sahnesinde ulaştığı konumu daha da sağlamlaştırmanın koşulu, mevcut dış politika dinamiklerini muhafaza etmek ve zaman içerisinde daha da artırmak olduğu, içinde bulunulan dönemde küreselleşmenin kurallarının çok taraflı bir anlayışla oluşturulmaya çalışıldığı, Türkiye'nin bu süreçlere aktif şekilde müdahil olması ve katkı sağlaması önem taşımakta olduğu, dış politikadaki artan etkinliğimizin sürdürülebilir kılınması bu açıdan da önem ve gereklilik arz etmektedir.

- Bu çerçevede, Dışişleri Bakanlığının kurumsal kapasitesinin tüm unsurlarıyla geliştirilmesi ihtiyacı ön plana çıkmış bulunduğu, bu ihtiyacın karşılanması, dış politikadaki dinamizme ve dış teşkilatın genişleme sürecine koşut olarak daha da aciliyet kazandığı, geline aşamada, kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik amaç ve ihtiyaç, Dışişleri Bakanlığının yeniden yapılandırılmasını ve bu bağlamda yeni bir teşkilat kanunu hazırlanmasını zorunlu kıldığı, Bakanlığın kurumsal ihtiyaçlarının giderilmesi için atılacak her adım, ancak kapsamlı ve bütüncül bir yeniden yapılanma sürecinin parçası olabileceği takdirde gerçek anlam ve hedefini bulabileceği, 24/6/1994 tarihli ve 4009 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, Bakanlık ihtiyaçlarına ve dış politikadaki dinamik süreçlere yeterince cevap verememektedir.

- Tasarıyla öngörülen yeniden yapılanma süreci, Bakanlığın sahip bulunduğu insan kaynaklarının niteliği, niceliği ve yönetimi, bütçe imkânları, personelin özlük hakları, Bakanlığın hukuki, fiziki ve bilişimsel altyapısı gibi birbirine sıkı sıkıya bağlı unsurları barındırmaktadır. Tasarı ile, Bakanlığın hukuki altyapısını oluşturan bileşenlerin, çağdaş standartlar ışığında ve gelecekteki ihtiyaçlar gözönünde bulundurularak yeniden oluşturulması hedeflenmiştir. Bu çerçevede, Bakanlığın insan kaynaklarının, nitelik, nicelik ve özlük hakları açısından geliştirilmesi, kurumsal kapasite artırımının itici gücü olarak belirlenmiştir. Ayrıca, 4009 sayılı Kanunda yeterli hukuki zemine sahip bulunmayan meslek içi eğitim konularına dair yeni düzenlemeler getirilerek Bakanlık kariyer memuriyetlerine alınma bağlamında benimsenen daha kapsayıcı bir yaklaşım da Tasarıya yansıtılmıştır.

- Dışişleri Bakanlığı personel yapısının daha işlevsel kılınması da temel bir önceliktir. Meslek memurluğu haricinde, Bakanlıkta farklı statüler altında istihdam edilmekte olan, ancak, Bakanlığın dış ilişkilerle bağlantılı vazifelerinin icrasında ortak ve eşit düzeyde görevler üstlenen diğer personelin, meslek memurluğuna ilave olarak, ikinci bir ana statü olarak konsolosluk ve ihtisas memurluğu unvanı adı altında birleştirilmesi öngörülmektedir. İşlevsel görev paylaşımları ve uzmanlaşma ise bu ortak statü çerçevesinde şekillendirilmektedir. Bu yapılanma çerçevesinde meslek memurluğu ile konsolosluk ve ihtisas memurluğu görev tanımları çağdaş kurumsal ihtiyaçlar ışığında yeniden oluşturulmuştur. Terfi sistemiyle bağlantılı motivasyon unsurları artırılmıştır. Bakanlık memurları arasında daha etkin bir görev paylaşımının zemini hazırlanmıştır. Diğer taraftan, merkez teşkilatında sürekli görev yapan diğer personelin de, mesleki gelişimlerini ön plana çıkartacak objektif teşvik unsurlarıyla, Bakanlık ana hizmet birimlerinde aktif şekilde görev ve sorumluluk üstlenmelerine zemin hazırlanmaktadır. 4009 sayılı Kanundaki yasal boşluklar, belirsizlikler ve eksiklikler giderilerek Bakanlığın yurtdışı teşkilatına ve dış temsilciliklerin görevlerine ilişkin net bir çerçeve oluşturulmuştur.

- Tasarı ile; Türkiye Cumhuriyetinin dış politika faaliyetleri için yeni ve daha sağlam bir hukuki zemin oluşturulması, çağdaş dış politika yürütme araçlarının kullanımına imkan sağlanması ve öngörülen dış politika hedeflerine sürdürülebilir bir temelde ulaşılması hedeflenmektedir.

Tasarının tümü üzerindeki müzakereler sırasında Komisyon üyeleri tarafından aşağıdaki hususlar dile getirilmiştir.

- Dışişleri Bakanlık teşkilatının gelişen şartlar çerçevesinde yeniden düzenlenmesi bir zorunluluk haline gelmiştir.

- Ülkemizin son dönemde izlediği aktif dış politikanın bir gereği olarak bakanlık teşkilatının da kapasitesinin ve işlevselliğinin artırılması gerekmektedir.

- Aslında Dışişleri Bakanlığının yerine getirdiği hizmetin özelliği nedeniyle diğer bakanlık yapılanmalarından farklı şekilde değerlendirilmesi gerekir. Bu çerçevede yabancı ülkelerin Dışişleri Bakanlığı teşkilat yapılarının göz önünde tutulması faydalı olacaktır.

- Bakanlığın hizmet birimlerinin yapılanmasındaki siyasi ve ekonomik ilişkiler ayırımının gözden geçirilmesi gerekmektedir. Başka ülkelerde uygulanan, bir birimin ilgili olduğu coğrafyanın tüm boyutları ile sorumlu olduğu farklı sistemler ülkemizde de uygulanabilir.

- Bakanlık mensuplarının yurtdışında oldukça zorlu görev alanlarında çalışmakta olup, bu çerçevede Tasarı ile getirilen mali iyileştirmeler önemli bir adım teşkil etmektedir.

- Mevcut düzenlemeden farklı olarak tarih, psikoloji, halkla ilişkiler ve tanıtım gibi bölümlerden mezun olanların da meslek memuru olma imkanına sahip olacağı, bu konunun bakanlığın ihtiyaç duyduğu farklı alanlardaki insan kaynağına sahip olabilmesi açısından olumlu bir adım olacaktır.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının maddeleri üzerinde yapılan görüşmelerde Komisyonumuzca yapılan ilave ve değişiklikler gerekçeleriyle birlikte aşağıda açıklanmıştır:

Tasarının 2 nci maddesi, birinci fıkrada yer alan ilkelerin içerisine ulusal hak ve çıkarların korunması ibaresinin eklenmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Tasarının 6 ncı maddesinde sayılan ana hizmet birimlerinden Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünün görev ve yetkilerinin sadece Avrupa Birliği'ne katılım süreci ile ilgili işlerle sınırlı olacağı yönünde bir algılama oluşabileceği düşünülmüştür. Bu doğrultuda söz konusu genel müdürlüğün görev tanımında değişiklik yapılmıştır. Ayrıca aynı maddede yer alan İkili Siyasi İlişkiler Genel Müdürlüklerinin görev tanımları içerisinde yer alan "deniz ve hava hukuku çerçevesindeki" ifade, uluslararası hukuk terminolojisine uygunluğun sağlanması amacıyla değiştirilmiştir. Söz konusu madde yukarıda bahsedilen değişiklikler ile kabul edilmiştir.

Tasarının 7 nci maddesi, Bakanlık Müşavirleri ile ilgili ikinci fıkrasında yer alan "657 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi çerçevesinde" ibaresinin, Bakanlığın halihazırdaki kuruluş kanunundaki ilgili hükümlerle paralellik sağlanmasının uygun olacağı düşüncesiyle madde metninden çıkartılması suretiyle kabul edilmiştir.

Tasarının 8 inci maddesi, yardımcı hizmet birimlerden İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığının görevleri arasında sivil savunma ve seferberlik hizmetlerinin planlanması ve yürütülmesi ile ilgili bir hüküm konulmak suretiyle kabul edilmiştir.

Tasarının 9 uncu maddesi, büyükelçilerin görevleri arasında Türkiye Cumhuriyetinin hak ve menfaatlerinin korunmasının da bulunmasının uygun olacağı düşüncesiyle yapılan değişiklikle kabul edilmiştir.

Tasarının 10 uncu maddesinin meslek memuru olabilmek için gereken mezuniyet şartları ile ilgili hükümler içerisinde yer alan lisansüstü eğitim programlarının belirli alanlar ile sınırlandırılmasının uygun olacağı düşünülmüştür. Bu doğrultuda sosyal bilimler alanlarından lisans eğitimi yaptıktan sonra uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi, kamu yönetimi, hukuk ve iktisat alanlarından birinde lisansüstü eğitim yapmış olanların meslek memurluğu sınavına girebilmesine ilişkin bir değişiklik yapılmıştır. Diğer taraftan maddenin konsolosluk ve ihtisas memurlarına ilişkin

ikinci fıkrasında söz konusu memurların hangi alanlardan alınacağına ilişkin ifadede belirginlik sağlanması amacıyla değişikliğe gidilmiştir. Yine maddenin uzman müşavirlere ilişkin altıncı fıkrasında yer alan “geçici” ibaresi uzman müşavirlerin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun geçici süreli görevlendirme hakkında ek 8 inci ve ek 9 uncu maddelerinde belirtilen hususlardan farklılık taşıyan yönüne belirginlik kazandırılması ve tasarı içinde uzman müşavirlik konusunu düzenleyen iki ayrı hüküm arasında bağlantı kurulması amacıyla değişikliğe tabi tutulmuştur. Maddenin meslek memurlarının görevleri çerçevesinde sayılan ikili ve çok taraflı ilişkilerin sadece siyasi boyutunun değil ayrıca ekonomik ve kültür boyutlarının ifade edilmesinin uygun olacağı düşüncesiyle değişiklik yapılmıştır. Yapılan değişikliğe paralel olarak konsolosluk ve ihtisas memurlarının görev tanımları içerisinde kültürel işler ibaresi de eklenmiştir. Diğer taraftan maddeye bağlı (2) sayılı listeden, işleyiş ve faaliyetlerinde meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının Bakanlık içindeki hiyerarşik konumları bağlamında yaşanabilecek sorunların engellenmesi amacıyla, “Teftiş Kurulu Başkanı” ve “Müfettiş” ibareleri çıkarılmıştır. 10 uncu madde yukarıda sayılan değişiklikler ile kabul edilmiştir.

Tasarının 12 nci maddesinin maslahatgüzarların atanmasına ilişkin beşinci fıkrası, üçüncü derece kadrolarda yer alan meslek memurlarının da maslahatgüzar olarak atanabilmesine imkan sağlayacak şekilde değiştirilmiştir. Maddenin dokuzuncu fıkrasında yer alan büyükelçilerin yurtdışı teşkilatındaki görev sürelerine ilişkin hüküm, bir takım duraksamalara yol açabileceği düşüncesiyle madde metninden çıkarılmıştır. Madde yukarıda sayılan değişikliklerle birlikte kabul edilmiştir.

Tasarının 16 ncı maddesinin ulaşım masraflarına ilişkin son fıkrasına, mahrumiyet bölgelerinde bulunmama birlikte Türkiye’ye uzak ve dolayısıyla ulaşım masrafları fazla olan ülkelerde görevli personelin de söz konusu fıkrada yer alan hükümlerden faydalanabilmesine imkan tanıyan bir hüküm eklenmiştir. Yine aynı fıkraya, uygulamada karşılaşılabilecek sorunların giderilmesi amacıyla bir hüküm eklenmiştir. Madde yukarıda sayılan eklemelerle birlikte kabul edilmiştir.

Tasarının 21 inci maddesinin ikinci fıkrası, ilgili değişikliğin 189 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin kendi iç sistematigi içinde değerlendirilmesinin uygun olacağı düşüncesiyle madde metninden çıkarılmıştır. Madde söz konusu değişiklik ile kabul edilmiştir.

Tasarının Geçici 5 inci maddesinde yer alan “lisans düzeyinde üniversite mezunu olmak” ibareleri “yükseköğretim mezunu olmak” şeklinde, “son grupta” ibaresi ise “son iki grupta” olarak değiştirilmiştir. Değişiklik ile gerekli şartları taşıyan Bakanlık merkez memurlarının hizmet sunabilecekleri dış temsilciliklerin kapsamı genişletilmekte ve ön lisans mezunu merkez memurlarının yurtdışına atanabilmesi için gerekli olan fiili hizmet süresi koşulundaki belirsizlik giderilmektedir. Geçici 5 inci madde yukarıda ifade edilen değişiklik ile kabul edilmiştir.

Tasarının diğer maddeleri ise Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca Kanun yapım tekniğine uygunluğun sağlanması amacıyla tasarının 21 inci maddesinin; altıncı fıkrası kadrolar başlıklı 21 inci madde olarak, birinci fıkrası 22 nci madde olarak, üçüncü fıkrası 23 üncü madde olarak, dördüncü fıkrası 24 üncü madde olarak ve beşinci fıkrası da 25 inci madde olarak düzenlenmiş, bu değişiklik doğrultusunda yürürlük ve yürütme maddeleri de 26 ve 27 nci maddeler olarak teselsül ettirilmiştir. Tasarı metninde geçen “anlaşma” ibareleri uluslararası hukuk terminolojisine ve anayasaya uyumluluğunun sağlanması amacıyla “andlaşma” olarak düzeltilmiş ve tasarının tümü redaksiyona tabi tutulmuştur.

Komisyön üyelerinden Sakarya Milletvekili Şaban Dışli ve Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan'ın Komisyön raporu üzerine özel sözcüler olarak atanması Komisyön tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere Yüksek Başkanlığınıza saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>H. Murat Mercan</i>	<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Metin Yılmaz</i>
Eskişehir	Karabük	Bolu
Üye	Üye	Üye
Ahmet Deniz Bölükbaşı	<i>Zeynep Dağı</i>	<i>Onur Öymen</i>
Ankara	Ankara	Bursa
(İmzada bulunamadı)		(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Fevzi Şanverdi</i>	<i>Şükriü Mustafa Elekdağ</i>	<i>Mehmet Ufuk Uras</i>
Hatay	İstanbul	İstanbul
	(12. madde ile ilgili muhalefet şerhimiz vardır)	
Üye	Üye	Üye
<i>Abdullah Çalışkan</i>	<i>Hüseyin Tuğcu</i>	<i>Mehmet Şahin</i>
Kırşehir	Kütahya	Malatya
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye		Üye
<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>		<i>Şaban Dışli</i>
Mardin		Sakarya
		(Bu raporun özel sözcüsü)

MUHALEFET ŞERHİ

Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısının 12. maddesinin 2. paragrafının (a) bendinde yer alan,

“Büyükelçi, nezdinde görevli bulunduğu ve akredite edildiği ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Cumhurbaşkanı ve Hükümeti temsil eder.”

hükmü hakkında ileri sürdüğümüz muhalefet şerhinin gerekçesi aşağıdadır:

Uluslararası teamül ve uygulama, büyükelçilerin ülkelerinin Cumhurbaşkanı temsil ettiği şeklindedir. Türkiye Cumhuriyetinin kurulmasından itibaren de bu uluslararası teamüle uyulmuştur. Nitekim, 1994’ten önceki Dışişleri Teşkilat Kanunu’na da bu hüküm sadece **“Büyükelçi Cumhurbaşkanı temsil eder”** şeklinde dercedilmiştir. 1994 Kanunu yapılırken bazı Hükümet üyelerinin hükümete ne için atf yapılmadığı üzerinde tartışma açmaları üzerine konu etraflı bir şekilde görüşülmüş ve **“ve Hükümeti temsil eder”** ibaresinin uluslararası teamüle ve Anayasa’ya aykırı düşeceği mülahazasıyla Kanuna eklenmesinden vazgeçilmiştir. Çözüm, **“Büyükelçi Türkiye Cumhuriyeti Devleti’ni ve Cumhurbaşkanı temsil eder”** formülünde bulunmuştur. Türkiye Cumhuriyeti Devleti ifadesi, Hükümeti de kapsadığı cihetle bu formül en uygun yaklaşım olarak kabul görmüştür.

Bu itibarla, **“Hükümeti temsil eder”** ibaresinin önerilen Kanun tasarısından 12. maddesinden çıkarılması gereklidir. **Aksi takdirde, T. C. Anayasası’nın 104. maddesindeki hükümler ihlal edilmiş olacaktır.** Zira, söz konusu madde, **“Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Bu sıfatla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder...”** hükmünü içerdığı gibi, (b) fıkrasında da Cumhurbaşkanı’na **“Yabancı devletlere Türk devletinin temsilcilerini göndermek”** görevini tevcih etmektedir.

Bu mülahazalarla, Kanun tasarısının 12. maddesinin 2. paragrafının (a) bendinin şu şekilde düzeltilmesi önerilmektedir:

“Büyükelçi, nezdinde görevli bulunduğu ve akredite edildiği ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti Devletini ve Cumhurbaşkanı temsil eder.”

Saygılarımızla,

Şükrü M. Elekdağ

İstanbul

Onur Öymen

Bursa

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**DIŞİŞLERİ BAKANLIĞININ KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA
KANUN TASARISI**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Tanımlar, İlkeler ve Görevler

Amaç ve tanımlar

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; Dışişleri Bakanlığının kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin esasları düzenlemektir.

(2) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bakan: Dışişleri Bakanını,

b) Bakanlık: Dışişleri Bakanlığını,

c) Emsal kararnamesi: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 156 ncı ve 157 nci maddeleri uyarınca yürürlüğe konulan sürekli görevle yurtdışında bulunan memurlara ödenecek aylıklara ilişkin Bakanlar Kurulu kararını,

ifade eder.

İlkeler ve görevler

MADDE 2- (1) Bakanlık, bu Kanunda belirtilen görevlerini yerine getirirken aşağıda belirtilen ilkeler çerçevesinde hareket eder:

a) Bölgesinde ve dünyada barışçıl, adil ve kalkınmaya imkan tanıyan bir ortamın kalıcı şekilde tesisi ve güçlendirilmesi.

b) Her türlü toplumsal yaşamın temelini oluşturan insan haklarının ve demokratik değerlerin savunulması ve ileriye götürülmesi, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle yapılan her türlü ayrımcılık ile mücadele edilmesi.

c) İnsanlığın kültürel mirasının, çevrenin ve yerkünrenin doğal yaşam alanlarının korunması.

ç) Uluslararası hukukun ve ona olan saygının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi.

(2) Bakanlığın görev ve yetkileri şunlardır:

a) Türkiye Cumhuriyetinin dış politikasının tespiti için hazırlık çalışmaları yapmak ve tekliflerde bulunmak, Hükümet tarafından tayin ve tespit edilen hedef ve esaslara göre dış politikayı uygulamak ve koordine etmek.

b) Türkiye Cumhuriyetini ve Hükümetini yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlar nezdinde yetkili makam olarak temsil etmek, yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlarla temas ve müzakereleri ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak suretiyle yürütmek, Türkiye Cumhuriyetinin dış ilişkilerini tüm boyutlarıyla ve ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak suretiyle tesis etmek, yürütmek, yönlendirmek, geliştirmek ve ülkenin çıkarlarını korumak.

c) Devlet organlarının uluslararası temaslarının yürütülmesinde bu organlara yardımcı olmak.

ç) 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun çerçevesinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca dış politika ile bağlantılı olarak yurtdışında yürütülen faaliyetlerin Hükümetçe saptanan dış politikaya uygunluğunu gözetmek, bu faaliyetleri koordine etmek ve bunlara katılım sağlamak.

d) Hükümeti dış dünyadaki gelişmeler ve değişen şartlar konusunda bilgilendirmek.

e) Türkiye Cumhuriyeti hakkında yurtdışında bilgilendirici faaliyetler yürütmek.

f) Yurtdışında yaşayan vatandaşların hak ve menfaatlerini korumak ve yaşam kalitelerinin yükseltilmesine yönelik çalışmalar yürütmek, ülke dışındaki vatandaşlara ve Türkiye Cumhuriyeti uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere destek, yardım ve konsolosluk himayesi sağlamak.

g) 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanun çerçevesinde, diğer devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla akdedilen anlaşmalara ilişkin temas, müzakere, yetki belgesi, imza, onay ve tescil süreçlerini ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde yürütmek, bu anlaşmaları veya tescil edilmiş kopyalarını muhafaza etmek ve sicillerini tutmak, anlaşma taslaklarının mevzuata uygunluğunu incelemek ve görüş bildirmek.

ğ) Uluslararası hukukun ve uluslararası hukuk içtihadının gelişimine yönelik süreçleri takip etmek ve bu süreçlere iştirak etmek.

h) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Türkiye Cumhuriyetinin tarafı olduğu davalar ile görev alanına giren siyasi nitelikli diğer uluslararası davaları ikame ve takip etmek.

ı) Türkiye Cumhuriyetini temsil yetkisine sahip olarak Bakanlar Kurulu kararı ile belli bir geçici görevle görevlendirilen temsilciler ve temsil heyetlerine Türkiye Cumhuriyetini bağlayan hususlarda Hükümetin talimatlarını iletme, bu temsilci ve temsil heyetlerinin ihtisasa dair hususlarda ihtiyaç duyacakları talimatları ilgili bakanlıklar ile istişare suretiyle tespit edip onlara iletme, heyetlerin başkanları diğer bakanlıklardan ise bu heyetlerde temsilci bulundurmak.

i) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yurtdışı teşkilatı kurulması ve dış temsilcilik açılması konusunda görüş bildirmek.

j) Mali, iktisadi ve diğer teknik konularda ilgili kurum ve kuruluşlarca yürütülmesi gereken veya statülerinde, üyelerinin ve ortaklarının belirli bakanlık veya merci vasıtasıyla işlem yapacağı belirtilen uluslararası kuruluşlarla yürütülen dış temas ve müzakerelerin dış politikaya uygun olarak yürütülmesini gözetmek, gerekirse bunlara katılmak.

k) Türkiye Cumhuriyetinin Devlet ve dışişleri protokolünü düzenlemek ve yürütmek.

l) Diploması ve konsolosluk ilişkilerinin yürütülmesi ile bağlantılı olarak uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan iş ve görevleri yerine getirmek.

m) Uluslararası kuruluşlarla işbirliğini geliştirmek.

n) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

İKİNCİ BÖLÜM

Bakanlık Teşkilatı, Kadroları ve Personeli

Bakanlığın genel teşkilat ve kadro yapısı

MADDE 3- (1) Dışişleri Bakanlığı, merkez teşkilatı ve yurtdışı teşkilatından oluşur. Bakanlığın merkez ve yurtdışı kadroları bir bütün teşkil eder.

Merkez teşkilatı

MADDE 4- (1) Bakanlık merkez teşkilatı ana hizmet, danışma ve denetim ile yardımcı hizmet birimlerinden oluşur.

Bakanlık makamı

MADDE 5- (1) Bakanlık makamı Bakan ve Müsteşardan oluşur.

(2) Bakan, Bakanlık kuruluşunun en üst amiridir. Bakanlık hizmetlerinin mevzuata ve Hükümetin genel siyasetine uygun olarak yürütülmesini ve Bakanlığın görev alanına giren konularda diğer bakanlıklarla işbirliği ve koordinasyonun tesisini sağlamakla görevli ve Başbakana karşı sorumludur. Bakan, emri altındakilerin eylem ve işlemlerinden sorumlu olup, merkez ve yurtdışı teşkilatının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

(3) Müsteşar, Bakanın emrinde ve onun yardımcısı olup, Bakanlığın hizmet ve görevlerinin Bakan adına ve Bakanın talimatları yönünde, Bakanlığın amaç, politika ve tabi olduğu mevzuat hükümleri ile stratejik planlara uygun olarak düzenlenmesi ve yürütülmesinden sorumludur. Bu amaçla, Teftiş Kurulu Başkanlığı hariç olmak üzere, merkez ve yurtdışı teşkilatına gereken talimatları verir ve bunların uygulanmasını takip ve temin eder. Müsteşar, bu görev ve hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

(4) Ana hizmet, danışma ve denetim ile yardımcı hizmet birimlerinin ve yurtdışı teşkilatının yönetim ve koordinasyonunda Müsteşara yardımcı olmak üzere, yedi adet müsteşar yardımcısı görevlendirilebilir.

Ana hizmet birimleri

MADDE 6- (1) Bakanlıktaki ana hizmet birimleri yirmibeş adet genel müdürlükten oluşur. Genel müdürlükler, Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde, kendi görev alanlarına giren konularda, dış politikanın ve dış ilişkilerin icra edilmesine yönelik stratejilerin ve hareket tarzlarının tespit ve tatbikinden sorumludur. Bakanlık yurtdışı teşkilatının dış politika amaçları doğrultusunda yönlendirilmesi ve talimatlandırılması ile dış ilişkilerin ülke içindeki boyutunun icra ve koordinasyonundan da genel müdürlükler sorumludur. Genel müdürlükler, ikinci fıkrada sayılan görevlerin yanı sıra, Türk dış politikasının yürütülmesi çerçevesinde ülkeler ve bölgeler temelinde ortaya çıkan yeni öncelikler ile uluslararası ilişkiler alanında yaşanan gelişmeler doğrultusunda Bakan tarafından verilen diğer görevleri de yerine getirir.

(2) Ana hizmet birimleri ve görevleri şunlardır:

a) Siyaset Planlama Genel Müdürlüğü; Türkiye'nin dış politikasını ilgilendiren güncel uluslararası ve bölgesel konulara ilişkin uzun vadeli politikaların belirlenmesine katkıda bulunur ve bu konularda analiz, planlama, eşgüdüm ve kamuoyunu bilgilendirme çalışmaları yapar.

b) Avrupa Genel Müdürlüğü; Avrupa ülkeleri ile ikili düzeydeki siyasi ilişkileri yürütür ve koordine eder.

c) Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü; Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılım sürecine yönelik politikaların ve hareket tarzlarının belirlenmesi, uygulanması ve Avrupa Birliği organlarıyla ilişkilerin yürütülmesi çerçevesinde, ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde gerekli faaliyetleri icra eder.

ç) İkili Siyasi İşler Genel Müdürlükleri: Bakanlıkta bulunan sekiz adet İkili Siyasi İşler Genel Müdürlüğünden yedi adedi, coğrafi görev alanlarındaki ülkelerle ikili düzeydeki siyasi ilişkiler ile

bölgesel nitelikli siyasi örgütlerle ilişkileri ve işbirliğini planlar, koordine eder ve yürütür. Genel Müdürlüklerin sorumlu oldukları coğrafi görev alanları, Bakan onayı ile belirlenir. İkili Siyasi İşler Genel Müdürlüklerinden sekizincisi, Yunanistan ile siyasi ve ekonomik ilişkilerin yürütülmesinden, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile ilişkilerin ve işbirliğinin geliştirilmesinden, Kıbrıs sorununa ilişkin gelişmelerin izlenmesi ile gerekli politika ve hareket tarzlarının belirlenerek icrasından, deniz ve hava hukuku çerçevesinde hava ve deniz alanlarının sınırlandırılması ile karasal hudut konularında gerekli faaliyetlerin icra ve koordinasyonundan sorumludur.

d) Uluslararası Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü; Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) ile ilişkileri yürütür, bu örgütlerin gündemindeki konuları takip eder ve bu örgütler nezdinde Türkiye'nin hak ve çıkarlarının savunulmasını, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle sağlar. Avrupa-Atlantik güvenliği, bu çerçevedeki savunma ilişkileri, silahların kontrolü ve silahsızlanma, NATO altyapı ve lojistik konuları ile sivil olağanüstü hal planlaması konularında faaliyetlerde bulunur ve koordinasyonu sağlar.

e) Çok Taraflı Siyasi İşler Genel Müdürlüğü; Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi ve diğer uluslararası siyasi örgütler ile ilişkileri yürütür, bu örgütlerin gündemindeki konuları takip eder ve bu örgütler nezdinde Türkiye'nin hak ve çıkarlarının savunulmasını, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle sağlar.

f) Küresel ve İnsani Konular Genel Müdürlüğü; çevre, insan hakları, göç, iltica, insan ticareti ve insani yardımlar ile küresel boyut taşıyan diğer konularda politika ve hareket tarzlarının belirlenmesine ve tatbikine yönelik faaliyetlerde bulunur, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlar.

g) Çatışmayı Önleme ve Kriz Yönetimi Genel Müdürlüğü; bölgesel ve küresel boyutlu çatışmalara yol açma riski taşıyan gelişmeleri ve çatışmaya dönüşmüş uyuşmazlıkları takip eder, bunların önlenmesine, yönetimine ve çözümüne yönelik olarak ilgili ülke ve uluslararası örgütlerle işbirliği içerisinde izlenecek politikaları ve tatbik edilecek hareket tarzlarını, ilgili kurum, kuruluş ve Bakanlık birimleriyle eşgüdüm içerisinde belirler.

ğ) Çok Taraflı Ekonomik İşler Genel Müdürlüğü; Dünya Ticaret Örgütü, Birleşmiş Milletler sistemi içindeki ekonomik ve sosyal kuruluşlar ile diğer uluslararası ve bölgesel nitelikli ekonomi, ticaret, çevre ve benzeri alanlarda faaliyet gösteren kuruluşlar ile ilişkileri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle yürütür, bu örgütlerin gündemindeki konuları takip eder ve bu örgütler nezdinde ülkenin hak ve çıkarlarının savunulmasını sağlar. Dış ilişkiler ile bağlantısı olan enerji ile bölgesel ve sınır aşan sular konularındaki politika ve hareket tarzlarının oluşturulması ve uygulanması çerçevesinde icra edilecek çalışma ve faaliyetlerde, ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak suretiyle yer alır ve gerekli koordinasyonu sağlar.

h) İkili Ekonomik İşler Genel Müdürlükleri; Bakanlıkta bulunan iki adet İkili Ekonomik İşler Genel Müdürlüğünden biri Türkiye'ye komşu ülke veya bölgelerle ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi için gerekli olan çalışma ve faaliyetleri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yürütür. Diğerleri bu ülkeler dışındaki diğer ülkelerle ikili düzeydeki ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi için gerekli olan çalışma ve faaliyetleri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yürütür. Bu Genel Müdürlükler genel ekonomik gelişmeleri takip etmek suretiyle bu çalışma ve faaliyetlerin dış politikayla uyumlu olmasını gözetir.

ı) Uluslararası Hukuk Genel Müdürlüğü; uluslararası hukukun ve uluslararası hukuk içtihadının gelişimine yönelik süreçleri takip eder, bu süreçlere iştirak edilmesini ve katkıda bulunulmasını sağlar.

i) Anlaşmalar Genel Müdürlüğü; diğer devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla akdedilecek anlaşmalara ilişkin temas, müzakere, yetki belgesi, imza, onay ve tescil süreçlerini ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde yürütür. Anlaşma taslaklarının mevzuata uygunluğunu inceler, görüş bildirir, onay ve yürürlük sürecini takip eder. Taraf olunan anlaşmaları veya tescil edilmiş kopyalarını muhafaza eder ve sicillerini tutar. Taraf olunan anlaşmalar konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu ile Bakanlar Kurulunu düzenli olarak bilgilendirir.

j) Konsolosluk İşleri Genel Müdürlüğü; konsolosluk ilişkilerinin ve buna dair görüşmelerin yürütülmesinden ve koordinasyonundan sorumludur. Konsolosluk hizmetleri, vize ve yurtdışında yaşayan vatandaşlar ile dış ilişkileri ilgilendiren emlak konularındaki çalışma ve faaliyetleri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle yürütür.

k) Araştırma ve Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü; ikili ve çok taraflı güvenlik işbirliğinin tesisi ve yürütülmesinin yanı sıra uluslararası boyutu bulunan veya dış ilişkileri ilgilendiren terörizm, uyuşturucu kaçakçılığı ve diğer örgütlü suçlar ile ülke aleyhine faaliyetlerle mücadele konularını takip eder, bu görevlerini ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak suretiyle yerine getirir.

l) Enformasyon Genel Müdürlüğü; Bakanlık sözcülüğü, Bakanlığın yerli ve yabancı medya kuruluşları ve medya mensupları ile ilişkilerinin yürütülmesi, basın toplantılarının ve Bakanlık açıklamalarının yapılması görevlerini yürütür. Dış politika alanında medya aracılığıyla yerli ve yabancı kamuoyu ile iletişimi sağlar, kamu diplomasisi alanındaki faaliyetlerin planlanması ve icra edilmesinde ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içinde hareket eder. 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde Bakanlık içi koordinasyonu sağlar.

m) Yurtdışı Tanıtım ve Kültürel İlişkiler Genel Müdürlüğü; ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak suretiyle, kültür, eğitim, bilim, spor ve benzeri alanlarında diğer ülke ve uluslararası kuruluşlarla ikili ve çok taraflı ilişkileri ve işbirliğini yürütür. Türkiye'nin yurtdışındaki tanıtımına yönelik proje ve faaliyetlerin yürütülmesini ve koordinasyonunu sağlar.

n) Protokol Genel Müdürlüğü; Devlet ve dışişleri protokolünü düzenler ve uygular.

Ülkedeki yabancı misyonların diplomatik işlemlerini, yurtdışındaki Türk misyonları ile ülkedeki yabancı misyonların güvenlikle ilgili iş ve işlemlerini, diplomatik pasaport işlemlerini, misyon şeflerinin atama belgeleri ile yabancı konsolosların buyurltu belgelerinin hazırlanması işlemlerini yürütür.

Danışma ve denetim birimleri

MADDE 7- (1) Danışma ve denetim birimleri ile görevleri şunlardır:

a) Dış Politika Danışma Kurulu Başkanlığı; Türkiye Cumhuriyetinin dış politikasının oluşturulması, yönlendirilmesi ve uygulanması hakkında değerlendirmeler yapar ve görüş bildirir. Kurul Başkanlığı görevi Müsteşar tarafından yürütülür. Kurul, meslek memurları arasından atanan altı üye ile müsteşar yardımcılarında oluşur.

b) Teftiş Kurulu Başkanlığı; Bakanın emri veya onayı üzerine, Bakanlık merkez ve yurtdışı teşkilatının her türlü faaliyet ve işlemlerini, Bakan adına incelemek, denetlemek ve gerekli görülmesi halinde soruşturmakla görevlidir. Teftiş Kurulu Başkanlığı, merkez ve yurtdışı teşkilatını oluşturan birimlerin işleyişini mevcut görev tanımları ve verimlilik esasları temelinde Bakanın emriyle gözden geçirip tavsiyelerde de bulunabilir. Teftiş Kurulu Başkanlığının görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

c) Strateji Geliştirme Başkanlığı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yerine getirir.

ç) Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanlığı; Türk dış politikası, uluslararası ilişkiler ve bölgesel konular hakkında bilimsel araştırma, inceleme ve analizler yapar ve bağımsız kaynaklarca oluşturulan analizleri Bakanlığın ilgili birimlerinin kullanımına sunar. Başkanlık, bu görevlerini yürütürken, emekli büyükelçiler ile yerli ve yabancı üniversitelerin, kurumların, düşünce ve medya kuruluşlarının temsilcileri ve uzmanlarıyla işbirliği yapabilir, yerli ve yabancı özel kişiler ile tüzelkişilere bedeli mukabilinde araştırma, etüt ve proje çalışmaları yaptırabilir. Müsteşara bağlı olarak faaliyet gösteren Başkanlığın teşekkül tarzı ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

d) Hukuk Müşavirliği; Bakanlık birimlerinde hazırlanan veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca gönderilen kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük ve yönetmelik tasarıları ile diğer hukuki konularda görüş bildirir, Bakanlığın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri alır, 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre adli ve idari davalarda gerekli bilgileri hazırlar, Hazineyi ilgilendirmeyen idari davalarda Bakanlığın temsil eder ve Bakanın vereceği diğer vazifeleri yerine getirir.

(2) Bakanlık Müşavirleri; 657 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi çerçevesinde, Bakanlık açısından özel önem ve öncelik taşıyan konularda, sayıları otuzu geçmemek şartıyla, Bakanlık makamına yardımcı olmak üzere merkez teşkilatında görevlendirilen ve Bakanlık Makamına bağlı olarak hizmet veren memurlardır.

Yardımcı hizmet birimleri

MADDE 8- (1) Yardımcı hizmet birimleri ve görevleri aşağıda gösterilmiştir.

a) İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Bakanlığın insan kaynakları politikası ve planlamasıyla ilgili çalışmaları yürütmek, insan kaynaklarının ve personel yönetiminin geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunmak ve bu kapsamda alınan kararları uygulamak.

2) Kurumsal gelişim faaliyetlerini koordine etmek ve yürütmek.

3) Bakanlık personelinin atama, özlük ve emeklilik işlemlerini planlamak ve yürütmek.

4) Bakanlık personelinin ve ailelerinin yurtdışında sağlık hizmetlerinden yararlanmalarına ilişkin işlemleri yürütmek.

b) Diploması Akademisi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Türkiye Cumhuriyetinin dış ilişkilerinin, Türk dış politikasının ve konsolosluk hizmetlerinin yürütülmesinde görev alan Bakanlık mensuplarının temel ve hazırlayıcı eğitimleri ve stajları ile Bakanlığın ihtiyaçlarına göre tespit edilen diğer hizmet içi eğitim faaliyetlerini planlamak ve icra etmek.

2) Bakanlık mensuplarının yurtiçinde ve yurtdışındaki eğitim programlarına, yabancı dil ve mesleki eğitim amaçlı kurslara, seminerlere ve benzeri etkinliklere katılımları ile diploması ve konsolosluk alanında diğer ülkelerle gerçekleştirilen eğitim işbirliği faaliyetlerini, ilgili Bakanlık birimleri ve gerekli görülmesi halinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla eşgüdümde bulunmak suretiyle planlamak ve yürütmek.

c) İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Merkez ve yurtdışı teşkilatında kullanılmak üzere gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek.

2) Merkez ve yurtdışı teşkilatında ihtiyaç duyulan arazinin ve binaların kiralanması ve satın alınması ile bina inşası ve büyük onarımlarıyla ilgili işleri yürütmek.

3) Bina ve yerleşke yönetimi, güvenliği, temizliği, aydınlatması, ısıtması, bakımı, onarımı ile taşıma hizmetlerini yürütmek.

4) Yurtiçindeki ve yurtdışındaki lojmanlar ile sosyal tesislerin kurulması, yönetimi ve bakımı ile ilgili hizmetleri yürütmek.

ç) Bilişim Teknolojileri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Merkez ile yurtdışı teşkilatı arasındaki haberleşmeyi yürütmek, gelen ve giden haberleşme evrakının kayıt, tasnif ve dağıtımını sağlamak, bilişim ve haberleşme ihtiyaçları ile bağlantılı yazılımları temin etmek, oluşturmak ve geliştirmek.

2) Merkez ve yurtdışı teşkilatında mevcut bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmetiçi eğitim almalarını sağlamak.

3) Merkez ile yurtdışı teşkilatı arasında mevcut haberleşme sistemi üzerinden yapılması uygun görülmeyen yazışmaları periyodik kuryeler göndermek suretiyle ulaştırmak, diplomatik çanta ve kargoların sevkiyatını sağlamak ve bunlara dair yazışmaları yürütmek.

d) Diplomatik Arşiv Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Bakanlık arşivini muhafaza etmek, arşiv sistemini yönetmek ve geliştirmek.

2) Gizli içerikli belgelerin belli süreler sonunda araştırmacıların istifadesine açılmasına yönelik olarak gizlilik kaldırma komisyonları oluşturmak ve bunların faaliyetlerini düzenlemek.

3) Diğer devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla akdedilen anlaşmaların tasnifini ve muhafazasını gerçekleştirmek.

e) Tercüme Dairesi Başkanlığı; yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlar ile akdedilen anlaşmalar başta olmak üzere, dış politikanın yürütülmesi çerçevesinde Bakanlıkça ihtiyaç duyulan belge ve metinlerin tercüme edilmesini veya yapılmış olan tercümelerin gözden geçirilmesini sağlamakla görevlidir.

f) Özel Kalem Müdürlüğü; Bakanın resmi ve özel temaslarını planlamak, yazışmalarını yürütmek, protokol, tören, ziyaret, karşılama, uğurlama ve ağırlama ile ilgili hizmetleri düzenlemek, yerine getirmek ve Bakanın vereceği diğer işleri yapmakla görevlidir.

(2) Bakan ve Müsteşar ile Bakanlık birimleri arasında koordinasyon ve karşılıklı bilgi akışının süratle sağlanmasından sorumlu olmak üzere Bakan ve Müsteşar için birer özel müşavir görevlendirilir.

(3) Bakanlık Komisyonu; büyükelçiler ve daimi temsilciler dışında kalan Bakanlık personelinin terfi, tayin ve diğer özlük işlerini görüşmek ve Bakan onayına sunulmak üzere gerekli teklifleri hazırlamakla görevlidir. Bakanlık Komisyonu, Müsteşarın başkanlığında müsteşar yardımcılardan oluşur. İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı, Bakanlık Komisyonunun raportörlüğünü yapar. Komisyon Başkanı, gerekli gördüğü hallerde, belirleyeceği diğer Bakanlık mensuplarını da Komisyon toplantılarına davet edebilir. Komisyon, Müsteşar ve en az dört müsteşar yardımcısının katılımıyla toplanabilir.

(4) Birinci fıkranın (a), (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde sayılan yardımcı birimler, müstakil daire başkanlıklardır.

(5) Diploması Akademisi Başkanlığının çalışma usul ve esaslarına ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir. Diploması Akademisi Başkanlığında ücret karşılığı ders vermek üzere görevlendirilen Bakanlık personeli ve diğer kişilere, haftada yirmi, bir takvim yılında üçyüzaltmış saati aşmamak ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen azami ek ders ücretlerini geçmemek üzere, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlık tarafından belirlenen miktar, esas ve usuller çerçevesinde ders ücreti ödenir.

(6) Bakanlık, yurtdışında, dış ilişkilerin yürütülmesi açısından önem ve gereklilik taşıyan yerlerde Bakanın teklifi ve Başbakanın onayı ile toplam sayıları beşi geçmemek üzere irtibat bürosu açabilir. İrtibat bürolarının çalışma esasları, Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

Yurtdışı teşkilatı

MADDE 9- (1) Bakanlık, 189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına uygun olarak yurtdışı teşkilatı kurabilir.

(2) Bakanlığın yurtdışı teşkilatı, büyükelçilikler, daimi temsilcilikler, başkonsolosluklar, büyükelçilik konsolosluk şubeleri ile fahri başkonsolosluk ve fahri konsolosluklardan oluşur. Bakanlık, ihtiyaç duyması halinde, elçilik, konsolosluk, irtibat ofisi, büyükelçilik bürosu, başkonsolosluk bürosu, muavin konsolosluk ve konsolosluk ajanlığı ile diplomatik temsil ve konsolosluk hizmeti amaçlı benzer temsilciliklerin kurulması için Bakanlar Kuruluna teklifte bulunabilir.

(3) Büyükelçiliklerin görevleri şunlardır:

a) Kuruldukları ve akredite edildikleri devlet nezdinde Türkiye Cumhuriyetini temsil etmek, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının ve uyruklüğünü taşıyan tüzelkişilerin hak ve menfaatlerini korumak.

b) Kuruldukları ve akredite edildikleri devletlerin hükümetleri ve ilgili kuruluşları ile gerekli temas ve müzakereleri yürütmek.

c) Türkiye Cumhuriyeti ile nezdinde buldukları ve akredite edildikleri devlet arasında dostluk ilişkileri kurulması ve siyasi, askeri, ekonomik, kültürel, bilimsel ve diğer alanlardaki ilişkilerin ve işbirliğinin geliştirilmesi için çalışmak.

ç) Nezdinde buldukları ve akredite edildikleri ülkelerdeki gelişmeleri takip etmek, görevleriyle ilgili bilgi ve değerlendirmeleri merkez ve yurtdışı teşkilatındaki ilgili birimlere iletmek.

(4) Daimi temsilciliklerin görevleri şunlardır:

a) Buldukları uluslararası kuruluş nezdinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini temsil etmek, Türkiye Cumhuriyetinin menfaatlerini korumak ve geliştirmek.

b) Nezdinde buldukları uluslararası kuruluşla veya bu kuruluşta icra edilen toplantılar çerçevesinde ilgili muhataplarla gerekli temas ve müzakereleri yürütmek.

c) Nezdinde buldukları uluslararası kuruluşla ve bu kuruluşun faaliyetlerine ilişkin gelişmeleri takip etmek, bilgi ve değerlendirmeleri merkez ve yurtdışı teşkilatındaki ilgili birimlere iletmek.

ç) Nezdinde buldukları uluslararası kuruluş ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki ilişkileri ve işbirliğini geliştirmek için faaliyette bulunmak.

(5) Başkonsolosluk niteliğindeki konsolosluk temsilciliklerinin görevleri şunlardır:

a) Görev çevreleri dahilinde, Türkiye Cumhuriyetinin menfaatlerini korumak ve geliştirmek, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere yönelik konsolosluk işlemlerini yürütmek ve konsolosluk himayesi sağlamak.

b) Yabancılara yönelik vize işlemlerini yürütmek ve vize ita etmek.

c) 1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesinde sayılan diğer görevleri ifa etmek.

(6) Büyükelçilikler bünyesindeki konsolosluk şubelerinin görevleri şunlardır:

a) Büyükelçiliğin bulunduğu ve akredite edildiği ülke genelinde ya da bu ülkedeki belli bir görev çevresi dahilinde, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere yönelik konsolosluk işlemlerini yürütmek ve konsolosluk himayesi sağlamak.

b) Yabancılara yönelik vize işlemlerini yürütmek ve vize ita etmek.

c) 1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesinde sayılan diğer görevleri ifa etmek.

ç) Büyükelçilik tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(7) Büyükelçiliklere bağlı olarak kurulan fahri başkonsolosluk ve fahri konsoloslukların görevleri şunlardır:

a) Türkiye Cumhuriyetinin menfaatlerini korumak, geliştirmek ve tanıtımına katkıda bulunmak.

b) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere yönelik konsolosluk himayesi sağlamak.

c) Özel olarak yetkilendirildiği takdirde, konsolosluk işlemleri yapmak.

ç) Büyükelçilik tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Bakanlık personeli

MADDE 10- (1) Meslek memurlarına ilişkin esaslar aşağıda gösterilmiştir.

a) Meslek memurları, Bakanlığın görevleri çerçevesinde, Türk dış politikasının oluşturulması ve icrasında görev, yetki ve sorumluluk üstlenen ve temsil görevi icra eden memurlardır. Meslek memurları, yabancı devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla yürütülen ikili ve çok taraflı ilişkilerin siyasi boyutu ve uluslararası hukuk konuları ağırlıklı olmak üzere, uluslararası ilişkiler alanındaki gelişmeleri takip ve analiz eder, dış politikanın oluşturulmasına yönelik gerekli girdileri sağlar, stratejileri ve hareket tarzlarını oluşturarak Hükümet tarafından tespit olunan dış politika çerçevesinde uygular. Meslek memurları, yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atandıklarında, konsolosluk işlemlerinde imzaya yetkilidir.

b) Meslek memuru olabilmek için, 657 sayılı Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlar ile Bakanlıkça açılan yarışma sınavına ilişkin yönetmelikle belirlenen diğer şartlar saklı kalmak üzere, yurtiçindeki üniversitelerin veya diploma denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış olmak kaydıyla yabancı üniversitelerin en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakültelerinin uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi, kamu yönetimi, tarih, sosyoloji, halkla ilişkiler ve tanıtım, psikoloji, iktisat, işletme, maliye ve finans bölümleri ile ağırlıklı olarak bu alanlara yönelik eğitim programlarına sahip bölümlerinden veya hukuk fakültelerinden mezun olmak ya da bu alanlarda lisansüstü eğitim yapmış olmak gerekir. Meslek memurluğu sınavının açıldığı yılın Ocak ayının ilk günü itibarıyla, lisans diplomasına sahip bulunanlar için otuz yaşını, lisansüstü eğitim diplomasına sahip bulunanlar için otuz iki yaşını doldurmamış olmak şarttır. Meslek memurluğunda adaylık süresi bir yıldır.

c) Meslek memurlarının merkez ve yurtdışı teşkilatında taşıyacakları unvanlar ve bunların hangi derecelere tekabül ettiği ekli (1) sayılı listede gösterilmiştir.

ç) Meslek memurları, askerlik hizmeti dahil olmak üzere, mevcut statülerinde geçirdikleri en erken altıncı fiili hizmet yılı içinde ve ikinci katip veya muavin konsolos unvanında geçirdikleri üçüncü yıl içerisinde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girer. Bu sınavda iki kez başarılı olamayanlara, konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez katılma hakkı verilir. Meslek memurları, kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına, en erken, mevcut statülerindeki dokuzuncu fiili hizmet yılı içerisinde girebilir. Bu sınava katılıp başarılı olan meslek memurları, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olur. Bu sınavlarda başarılı olamayan meslek memurları ise mevcut statülerini ve unvanlarını korur ancak daha üst unvanlara yükseltilmez. Her iki kategorideki yeterlik sınavlarında kullanılacak ikinci sınav hakkı, başarısız olunan ilk sınavı takiben düzenlenen üç sınavdan birinde kullanılır.

d) Meslek memurlarına üçüncü, ikinci ve birinci derece kadro unvanlarının verilmesinde, sicil ve disiplinle ilgili hususlar da dikkate alınmak suretiyle, Bakanlık Komisyonunun memurun başarı düzeyine, mesleki gelişimine ve görev motivasyonuna ilişkin olarak yapacağı değerlendirme esas alınır.

e) Askerlik hizmeti dahil olmak üzere meslek memurluğunda geçirdikleri toplam otuz yıllık fiili hizmet süresi içerisinde, merkez teşkilatında elçi unvanı taşımamış olan meslek memurları ile yurtdışı teşkilatında büyükelçi, daimi temsilci, elçi, elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve birinci sınıf başkonsolos unvanlarından herhangi birini taşımamış olan meslek memurları bu bentte sayılan unvanlara yükseltilme hakkını kaybeder. Birinci, ikinci veya üçüncü derecedeyken en az iki sene kesintisiz ve başarılı olarak maslahatgüzarlık yapmış olan meslek memurları bu hükümden muaftır.

f) Meslek memurlarının mesleğe alınmaları ile görevde yükselme usul ve esaslarına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

(2) Konsolosluk ve ihtisas memurlarına ilişkin esaslar aşağıda gösterilmiştir.

a) Konsolosluk ve ihtisas memurları, Bakanlığın görevleri çerçevesinde, konsolosluk, protokol, ekonomik işler, kançılara idaresi, kamu diplomasisi, ulusal mevzuatla bağlantılı hukuki işler, personel işleri, idari ve mali işler, elektronik konsolosluk ve bilişim hizmetleri ile özel uzmanlık bilgisi gerektiren diğer alanlarda görev, yetki ve sorumluluk üstlenen ve temsil görevi icra eden memurlardır. Konsolosluk ve ihtisas memurları, yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atandıklarında, konsolosluk işlemlerinde imzaya yetkilidir.

b) Konsolosluk ve ihtisas memuru olabilmek için, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan şartları taşımamanın yanı sıra usul ve esasları yönetmelikle düzenlenen Bakanlıkça açılan yarışma sınavında başarılı olmak gerekir. Konsolosluk ve ihtisas memurluğu sınavının açıldığı yılın Ocak ayının ilk günü itibarıyla, lisans diplomasına sahip bulunanlar için otuz yaşını, lisansüstü eğitim diplomasına sahip bulunanlar için otuziki yaşını doldurmamış olmak gerekir. Bakanlık, belirli alanlardaki uzmanlaşma ihtiyacını dikkate alarak sadece belirli fakültelerin veya bölümlerin mezunlarının başvurabileceği konsolosluk ve ihtisas memurluğu adaylık sınavları açabilir. Gerek görülmesi halinde, sınava iştirak için mesleki ön tecrübe şartı da aranabilir. Belirli fakültelerin veya bölümlerin mezunlarının başvurabileceği veya mesleki ön tecrübe şartı aranan sınavlar sonucunda Bakanlığa alınan memurların, merkez ve yurtdışı teşkilatında uzmanlık dalları ile bağlantılı olarak görevlendirilmeleri esastır. Konsolosluk ve ihtisas memurluğunda adaylık süresi bir yıldır.

c) Konsolosluk ve ihtisas memurlarının merkez ve yurtdışı teşkilatında taşıyacakları unvanlar ve bunların hangi derecelere tekabül ettiği ekli (2) sayılı listede gösterilmiştir.

ç) Konsolosluk ve ihtisas memurları, askerlik hizmeti dahil olmak üzere, mevcut statülerinde geçirdikleri en erken dokuzuncu fiili hizmet yılı içerisinde kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına girer. Bu sınavda iki kez başarılı olamayanlar başkatip veya konsolos unvanı alma haklarını kaybeder ve daha üst unvanlara yükseltilmez. İkinci sınav hakkı, başarısız olunan ilk sınavı takiben düzenlenen üç sınavdan birinde kullanılır.

d) Konsolosluk ve ihtisas memurlarına ikinci ve birinci derece kadro unvanlarının verilmesinde, sicil ve disiplinle ilgili hususlar da dikkate alınmak suretiyle, Bakanlık Komisyonunun memurun başarı düzeyine, mesleki gelişimine ve görev motivasyonuna ilişkin olarak yapacağı değerlendirme esas alınır.

e) Konsolosluk ve ihtisas memurlarının mesleğe alınmaları ile görevde yükselme usul ve esaslarına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

(3) Meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları arasındaki öndegelim sırası, taşınan unvanlar da dikkate alınmak suretiyle yönetmelikle düzenlenir.

(4) Hukuk müşavirleri, 657 sayılı Kanunun 59 uncu ve 60 ıncı maddesi kapsamında istihdam edilen memurlardır.

(5) Danışmanlar, Bakanlığın özel uzmanlık bilgileriyle bağlantılı istisnai ihtiyaçları temelinde istihdam edilen memurlardır. Danışman olabilmek için, Bakanlığın belirleyeceği yabancı dile çok iyi derecede hakimiyetin yanı sıra, Bakanlığın ihtiyaç duyduğu uzmanlık alanlarında en az beş yıllık mesleki tecrübeye veya bu alanlarda doktora ya da daha üst akademik unvanlara sahip bulunulması gerekir. Danışman alımında uygulanacak usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

(6) Uzman müşavirler, kuruluş kanunlarında yurtdışı teşkilatı kurma yetkisi verilmemiş kamu kurum ve kuruluşlarının ihtisas alanına giren konularda yurtdışı teşkilatında memur istihdamına Bakanlıkça gerek duyulduğu takdirde, bu kurum ve kuruluşlarca belirlenen ve Bakanlığa bu amaçla tahsis edilen kadrolara geçici olarak atanan memurlardır. Uzman müşavirler, bağlı buldukları diplomatik misyon veya konsolosluk şefinin verdiği görevleri yerine getirir ve onların bilgisi dahilinde olmaksızın kurumları ile doğrudan yazışma yapamaz.

(7) Mali hizmetler uzmanları ve mali hizmetler uzman yardımcıları, 5018 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesi kapsamında, Bakanlığın mali hizmetler biriminde istihdam edilen memurlardır.

(8) Dışişleri merkez memurlarına ilişkin esaslar aşağıda gösterilmiştir.

a) Merkez memurları, 11 inci maddede yurtdışı görevlere ilişkin olarak yer verilen hüküm saklı kalmak üzere, merkez teşkilatında sürekli görev yapan ve genel idare hizmetleri, teknik hizmetler ve sağlık hizmetleri sınıflarına mensup olan memurlardır.

b) Mütercim kadrosunda görev yapacak memurların merkezi sınava ilave olarak hizmetin gereklerine uygun olarak seçilebilmesi için usul ve esasları yönetmelikle belirlenen yarışma sınavında da başarılı olmaları gerekir.

c) Sağlık hizmetleri sınıfına mensup merkez memurları, merkez teşkilatındaki görevlerine ilave olarak, yerel mahrumiyet şartları nedeniyle güvenilir sağlık hizmetlerine erişim imkanının kısıtlı olduğu veya ciddi sağlık riskleri bulunan bölge veya ülkelerdeki temsilciliklerde görevli personelin ve beraberlerindeki aile üyelerinin sağlık kontrolünden geçirilmelerinin, koruyucu sağlık hizmetlerinden yararlandırılmalarının ve ağır şekilde rahatsızlananların Türkiye'ye nakline nezaret edilmesinin gerektirdiği durumlarda geçici olarak yurtdışı teşkilatında görevlendirilebilir.

(9) Koruma görevlileri, 657 sayılı Kanunun ek 8 inci ve ek 9 uncu maddelerine göre görevlendirildikleri yurtdışı teşkilatına ait bina ve konutların güvenliğinin sağlanması ile diplomatik misyon veya konsolosluk şefinin ve onun talimatı çerçevesinde diğer diplomatik misyon veya konsolosluk mensuplarının şahsi korunmalarından sorumludur.

(10) Yardımcı hizmetliler, 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (VIII) numaralı bendi çerçevesinde görev yapan memurlardır.

Mali hizmetler uzmanları ile merkez memurlarının yurtdışı teşkilatında görevlendirilmeleri

MADDE 11- (1) Mali hizmetler uzmanları ile merkez memurlarından genel idare hizmetleri ve teknik hizmetler sınıfına mensup olanlar, askerlik hizmeti dahil merkez teşkilatındaki kesintisiz ve fiili hizmet süreleri her defasında yedi yıldan az olmamak şartıyla ve sicil ve disiplin ile ilgili hususlar dikkate alınmak üzere, en fazla iki kez yurtdışı sürekli görevlere atanabilir. Bunun için memurun;

a) İlk kez yurtdışı sürekli göreve atanabilmek için, usul ve esasları yönetmelikle belirlenen yeterlik sınavını geçmesi ve Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında yeterlik sınavının yapıldığı tarih itibarıyla son iki yıl içerisinde en az (C) düzeyinde başarılı olması ve lisans diplomasına sahip bulunması,

b) İkinci kez yurtdışı sürekli göreve atanabilmek için Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki yıl içerisinde en az (B) düzeyinde başarılı olması ve yüksek lisans diplomasına sahip bulunması,

c) Merkez teşkilatındaki görevleri sırasında ve varsa daha önceki yurtdışı görevinde sergilediği başarıya ilişkin olarak Bakanlık Komisyonu tarafından her bir yurtdışı sürekli görevlendirme öncesinde yapılan değerlendirmenin olumlu olması,

gerekir.

(2) Birinci fıkrada sayılan şartları taşımak, memurun yurtdışı sürekli görevlere atanmasında Bakanlık Komisyonunca her defasında kullanılacak takdir yetkisini ortadan kaldırmaz. Her yıl kaç memurun yurtdışına sürekli görevle atanacağı Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir. Gerek görülmesi halinde, ikinci kez yurtdışı sürekli göreve atanacakların belirlenmesinde de sınav yöntemine başvurulabilir.

(3) Bu madde hükümleri çerçevesinde yapılan birinci yurtdışı sürekli görevlendirmenin süresi üç yıldan, ikinci sürekli görevlendirmenin süresi ise dört yıldan fazla olamaz.

(4) Yurtdışı sürekli göreve atanan mali hizmetler uzmanları атаşe, merkez memurları ise атаşe yardımcısı unvanını taşır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Unvanlar ve Atamalar

Yurtdışı teşkilatında unvanlar ve görev süreleri

MADDE 12- (1) Bakanlık memurlarının merkez teşkilatından yurtdışı teşkilatına, yurtdışı teşkilatındaki bir temsilcilikten diğer bir temsilciliğe ve yurtdışı teşkilatından merkez teşkilatına sürekli görevle atanmalarında, 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunda belirtilen usuller uygulanır. Bakanlığın yurtdışı teşkilatında görevli meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları, ekli (1) ve (2) sayılı cetvellerde sayılan unvanları, temsil görevinin diplomatik veya konsüler niteliğine göre, aşağıdaki fıkralarda belirtilen esaslar çerçevesinde taşırlar.

(2) Büyükelçi unvanına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Büyükelçi, nezdinde görevli bulunduğu ve akredite edildiği ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Cumhurbaşkanını ve Hükümeti temsil eder.

b) Büyükelçi, görev yaptığı ülkede büyükelçiliğe bağlı tüm birimlerin amiridir.

c) Büyükelçiliğe hiyerarşik olarak bağlı bulunmamakla birlikte, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yurtdışındaki temsilcileri veya birimleri de yürüttükleri faaliyetler bağlamında büyükelçinin gözetimine tabi olup, bu faaliyetler hakkında büyükelçiye bilgilendirir.

ç) Meslek memurlarının 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırması gözetilmeksizin büyükelçi olarak atanabilmeleri için, merkez teşkilatında elçi veya yurtdışı teşkilatında elçi, elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve birinci sınıf başkonsolos unvanlarından biriyle, başarılı şekilde en az bir yıl görev yapmış olmaları gerekir. Bu unvanları henüz almamış birinci derece kadrodaki meslek memurları ile ikinci ve üçüncü kadrodaki meslek memurları dış temsilcilik gruplandırmasında sondaki iki grupta yer alan temsilciliklere büyükelçi olarak atanabilir.

d) 657 sayılı Kanununun 59 uncu maddesi çerçevesinde büyükelçi olarak atanarlardan diğer kamu kurum veya kuruluşlarına mensup olanlar, merkeze döndüklerinde, hizmetlerine ihtiyaç duyulması halinde, Bakanlıkta çalışmaya ve bu görevleri süresince büyükelçi unvanını kullanmaya devam ederler. Bunlardan hizmetlerine ihtiyaç duyulmayanlar, Bakanlık ile ilişkileri kesilerek daha önceden bağlı oldukları kamu kurum ve kuruluşlarındaki kadrolarına iade edilir.

(3) Daimi temsilci unvanına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Daimi temsilci, bir uluslararası kuruluşta Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini temsil etmek üzere atanan memurdur. Meslek memurlarının daimi temsilci olarak atanma şartları, büyükelçi olarak atanma şartları ile aynıdır. Daimi temsilci, aynı zamanda büyükelçi unvanını da taşır. Bunlardan meslek memuru olanlar, merkez görevine döndüklerinde büyükelçi unvanını kullanmaya devam eder.

b) Bakanlığın gerekli görmesi halinde, Birleşmiş Milletler Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliğine, büyükelçi-daimi temsilcinin yanı sıra, meslek memuru statüsündeki bir büyükelçi, büyükelçi-daimi temsilci yardımcısı unvanıyla atanabilir.

c) Nezdinde daimi temsilcilik açılmamış bulunan milletlerarası kuruluşlarda meslek memurlarına temsilcilik görevi verilebilir.

(4) Özel temsilci unvanına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Özel temsilci, dış politika gereklilikleri çerçevesinde özel bir görevi ifa etmek üzere görevlendirilen, büyükelçi veya elçi unvanını taşıyan temsilcilerdir. Büyükelçi veya elçi unvanı taşımayanlar da geçici bazı görevler için özel temsilci sıfatıyla görevlendirilebilir.

b) Özel temsilciler Bakanlar Kurulu kararı ile görevlendirilir.

(5) Maslahatgüzar ve geçici maslahatgüzar unvanlarına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Bir ülkedeki siyasi temsil düzeyi büyükelçi veya elçi seviyesinde değilse birinci ve ikinci derece kadrolardaki meslek memurları arasından o ülke nezdinde görev yapmak üzere maslahatgüzar atanabilir.

b) Misyon şefinin geçici olarak yokluğunda, geçici maslahatgüzarlık görevinin temsilcilikteki hangi memur tarafından üstlenileceği yönetmelikle belirlenir.

c) Maslahatgüzar veya geçici maslahatgüzar, görevli oldukları ülkede diplomatik misyon şefinin tüm yetki ve sorumluluklarına sahiptir.

(6) Elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve daimi temsilci yardımcısı unvanlarına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Elçi-müsteşar ve elçi-daimi temsilci yardımcısı unvanları, büyükelçiliklerde ve daimi temsilciliklerde misyon şefinden sonra öndegelim sırasındaki birinci meslek memuru tarafından taşınabilir. Birinci derece kadrolardaki meslek memurları Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı üzerine, ilgili mevzuat hükümlerine göre elçi-müsteşar veya elçi-daimi temsilci yardımcısı olarak atanabilir. Büyükelçiliklerde ve daimi temsilciliklerde birinci müsteşar olarak görev yapmakta olan veya bu unvanla atanmış ancak fiilen göreve başlamamış bulunan birinci derece kadrodaki meslek memurlarına da Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile elçi-müsteşar veya elçi-daimi temsilci yardımcısı unvanı verilebilir.

b) Elçi unvanı taşımayacak daimi temsilci yardımcıları da birinci derece kadrodaki meslek memurları arasından Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir.

c) Dış politika gereklerine göre, elçi-müsteşar ve elçi-daimi temsilci yardımcısı atanabilecek büyükelçilikler ve daimi temsilcilikler, Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir. Bu unvanlar merkez teşkilatında kullanılmaz. Daha önce bu unvanları almış olanlar, ancak elçi-müsteşar veya elçi-daimi temsilci yardımcısı atanması mümkün olan diplomatik temsilciliklerde yeniden görevlendirildikleri ve bu temsilciliklerde söz konusu unvanları taşıyan başka bir meslek memuru bulunmadığı takdirde bu unvanları kullanabilir.

(7) Birinci sınıf başkonsolos ve başkonsolos unvanlarına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Birinci sınıf başkonsolos veya başkonsolos, başkonsoloslukların en üst amiridir. Meslek memurlarının yanı sıra konsolosluk ve ihtisas memurları da başkonsolos olarak atanabilir. Birinci derece kadrodaki meslek memurları, Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı üzerine, ilgili mevzuat hükümlerine göre birinci sınıf başkonsolos olarak atanabilir. Başkonsolos olarak görev yapmakta olan veya bu unvanla atanmış ancak fiilen göreve başlamamış bulunan birinci derece kadrodaki meslek memurlarına da Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile birinci sınıf başkonsolos unvanı verilebilir.

b) Daha önce büyükelçilik yapmış meslek memurları ile merkez teşkilatında elçi veya yurtdışı teşkilatında elçi-müsteşar ya da elçi-daimi temsilci yardımcısı unvanıyla görev yapmış olan meslek memurları, konsolosluk şefi olarak atandıklarında birinci sınıf başkonsolos unvanını taşır. Büyükelçi unvanını daha önce kazanmış olanlar, büyükelçi unvanlarını da muhafaza eder.

(8) Ekli (1) ve (2) sayılı listeler çerçevesinde, meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarınca diplomatik temsilciliklerde kullanılabilecek diğer unvanlar, birinci müsteşar, müsteşar, başkatip, ikinci katip, üçüncü katip ve ataşe; konsolosluk temsilciliklerde kullanılabilecek diğer unvanlar ise başkonsolos yardımcısı, konsolos, muavin konsolos ve ataşedir.

(9) Büyükelçi unvanı taşımayan meslek memurları ve büyükelçi unvanını da koruyan birinci sınıf başkonsoloslar ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının, hukuk müşavirlerinin ve danışmanların görev süreleri, hizmetin gerektirdiği istisnalar dışında, yurtdışı teşkilatında en çok beş yıl, merkez teşkilatında en az iki yıldır. Büyükelçilerin yurtdışı teşkilatındaki görev süreleri, hizmetin gerektirdiği istisnalar dışında en çok altı yıldır.

(10) Aday memurlar yurtdışına sürekli görevle atanamaz.

(11) Meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları merkez teşkilatından yurtdışı teşkilatına veya yurtdışı teşkilatından merkez teşkilatına, sahip buldukları kadro dereceleriyle ve bu kadro derecelerine tekabül eden unvanlarla atanır.

(12) Uzman müşavirlerin görev süresi, hizmetin gerektirdiği istisnalar dışında en çok dört yıldır. Yurtdışı görevleri sona eren uzman müşavirler, Bakanlık ile ilişkileri kesilerek daha önceden bağlı buldukları kamu kurum veya kuruluşundaki kadrolarına iade edilir. Uzman müşavirler, diplomatik temsilciliklerde müşavir veya müşavir yardımcısı; konsolosluklarda ataşe veya ataşe yardımcısı unvanlarını taşır.

Merkez teşkilatındaki unvanlar ve atamalar

MADDE 13- (1) Merkez teşkilatındaki görevlere yapılan atamalara ilişkin genel esaslar şunlardır:

a) Müsteşar ve müsteşar yardımcıları, büyükelçilik yapmış birinci derece kadrodaki meslek memurları arasından atanır.

b) Genel müdürler, genel müdür yardımcıları ve müstakil daire başkanları, birinci derece kadrodaki meslek memurları arasından atanır.

c) Müstakil daire başkanları ve genel müdür yardımcıları ile büyükelçilik yapmamış genel müdürler ve meslek memurları arasından atanan Strateji Geliştirme Başkanı elçi unvanı da taşır.

ç) Bakan Özel Müşaviri ve Müsteşar Özel Müşaviri meslek memurları arasından atanır. Özel müşavir olarak atanan meslek memurlarına, birinci derece kadroda bulunmaları halinde elçi unvanı da verilebilir.

d) Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı, 657 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi kapsamında da atanabilir.

e) Yurtdışı teşkilatında büyükelçi unvanıyla görev yapmış olan meslek memurları, merkez görevine döndüklerinde bu unvanı kullanmaya devam eder.

(2) Bakanlık merkez teşkilatında görev yapan personelden 2451 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan memurların atanmaları Bakan tarafından yapılır. Bakan bu yetkisini gerekli gördüğü hallerde alt kademelere devredebilir.

(3) Yarışma sınavı ile memur alınan Bakanlık kadrolarına yapılan atamalar, ilan edilen kadro sayısına kadar ve başarı listesindeki sıraya göre yapılır.

Yurtdışı sürekli görevlere ilişkin genel esaslar

MADDE 14- (1) Yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanacak memurların, temsil yeteneği, olumlu sicil ve kanaat, mesleki bilgi ve yeterlik ile yabancı dil bilgisi konularında yurtdışı sürekli görevlere ilişkin mevzuat hükümlerinde yer verilen nitelikleri taşımaları ve son iki yılda olumlu sicil almış olmaları gerekir.

(2) Durumlarının aşağıda sayılanlardan birine uyduğu Bakanlık Komisyonunun teklifi üzerine Bakan onayıyla tespit edilen Bakanlık memurları yurtdışı sürekli görevlere atanamaz.

a) Birinci fıkrada sayılan nitelikleri kaybettiği tespit edilenler.

b) Devletin güvenlik ve itibarını zedeleyici davranışta bulunduğu tespit edilenler.

c) Yurtdışı görevde ülke ve meslek itibarını zedeleyecek şekilde borç bırakanlar.

ç) Görevlerini yerine getirmedeki başarısızlıkları veya dış görevlendirme için gerekli olan temsil yeteneğini kaybettiği tespit edilenler.

d) Haklarında ceza kovuşturması yürütülenler.

(3) Yurtdışında temsil, hizmet ya da görev gereklerini yerine getirmeyen veya Devletin güvenlik ve itibarını zedeleyici davranışta bulunduğu tespit edilen veya sicil bakımından başarısız olan veya haklarında ceza kovuşturması başlatılan memurların merkeze alınması hakkında, 12 nci maddenin dokuzuncu fıkrasındaki sürelerle bağlı kalınmaksızın, 2451 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(4) Haklarında ceza soruşturması başlatılan memurların yurtdışı sürekli görevlere atanmaları veya atanmış bulunanların görevlerine başlamaları, Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile soruşturmanın sonuçlanmasına kadar askıya alınabilir.

(5) Bakanlığın yurtdışı teşkilatını oluşturan temsilcilikler, diğer unsurların yanı sıra, buldukları ülke veya şehirlerdeki asayiş, güvenlik, sağlık, eğitim, iskan, sosyal yaşam, temel ihtiyaçlara erişim, iklim ve buna benzer yaşam koşullarının zorluğu dikkate alınarak derecelendirilmek suretiyle altı kategoriye kadar gruplandırılabilir.

(6) Bakanlık personelinin merkez teşkilatından yurtdışı teşkilatına, yurtdışı teşkilatından merkez teşkilatına ve bir temsilcilikten diğer bir temsilcilikçe sürekli görevle atanmaları ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Aylıklara ilişkin düzenlemeler

MADDE 15- (1) Ek gösterge ve makam tazminatlarına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) Büyükelçilere, valiler için belirlenen ek gösterge ve makam tazminatı göstergeleri uygulanır.

b) Kazanılmış hak olarak birinci derece üzerinden aylık almış;

1) Birinci sınıf başkonsoloslar ile elçi unvanı taşıyan diğer meslek memurlarına merkez teşkilatında, birinci sınıf mülki idare amirleri için,

2) Başkonsoloslar, müsteşarlar ve daimi temsilci yardımcılarına merkez teşkilatında, kazanılmış hak aylıkları birinci derecede olan kaymakamlar için,

belirlenen göstergeler üzerinden makam tazminatı ödenir.

c) Birinci derecenin dördüncü kademesinden aylık alan;

1) Birinci sınıf başkonsoloslar ile elçi unvanı taşıyan diğer meslek memurlarına, birinci sınıf mülki idare amirlerinden birinci derecenin dördüncü kademesinden aylık alanlar için,

2) Başkonsoloslar, müsteşarlar ve daimi temsilci yardımcılarına, birinci derecenin dördüncü kademesinden aylık alan kaymakamlar için,

belirlenen ek gösterge uygulanır.

(2) Emsal kararnamesiyle belirlenen katsayılar, büyükelçiler ve daimi temsilcilere %15, elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve başkonsoloslara %5 oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bakanlar Kurulu, bu oranları bir katına kadar artırmaya ve bu oranları aşmamak üzere yurtdışı aylıklara esas ülke gruplarının bir bölümünü veya bazı ülkeleri kapsayacak şekilde farklı oranlar tespit etmeye yetkilidir.

(3) Meslek memurlarına, aday memuriyete atanmalarıyla birlikte başlamak üzere, sınava girdikleri birinci dilden Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında (A) seviyesinde başarılı olanlar için tespit edilmiş bulunan yabancı dil tazminatı Bakanlık kadrolarında buldukları sürece ödenir.

Yurtdışı teşkilatındaki görevlere ilişkin diğer mali haklar

MADDE 16- (1) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanan memurlara 657 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslar dahilinde, aile yardımı ödeneğine hak kazanan eş için %5 ve her bir çocuk için %2,5 oranında aile yardımı ödeneği verilir. Bu ödeneğin hesaplanmasında, yurtdışı aylıklara ilişkin emsal kararnameyi çerçevesinde, görev yapılan ülke için birinci derecenin dördüncü kademesindeki meslek memurunun yurtdışı aylığı esas alınır. Bakanlar Kurulu bu oranları birer katına kadar artırabilir.

(2) Eğitim yardımına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanan memurlara, aile yardımı ödeneğine hak kazanan çocuklarından yurtdışında eğitim-öğretim görenleri için, belgelendirilmesi şartıyla eğitim yardımı verilebilir. Temsilciliğin bulunduğu şehirde Türkçe, İngilizce, Almanca veya Fransızca dillerinde faaliyet gösteren ilk, orta ve lise düzeyinde ücretsiz bir eğitim kurumuna devam etme imkanı bulunması halinde eğitim yardımı verilmez.

b) Eğitim yardımı, ilk, orta ve lise öğrenimine devam eden her bir çocuk için, eğitim-öğretim yılı masrafının %50'si, yirmioç yaşından büyük olmamak üzere lisans düzeyinde üniversite öğrenimine devam eden her bir çocuk için ise eğitim-öğretim yılı masrafının %25'i oranında hesaplanır ve aylık bazda ödenir. Bakanlar Kurulunca bu oranlar yarısına kadar artırılabilir. Servis, kurs ve yemek ücretleri ile benzeri ödemeler eğitim-öğretim yılı masrafı kapsamında kabul edilmez.

c) Aylık bazda ödenecek eğitim yardımı, emsal kararnameyi çerçevesinde, çocuğun öğrenim gördüğü ülke için birinci derecenin dördüncü kademesindeki meslek memurunun yurtdışı aylığının ilkokul, ortaokul ve lise öğrenimi görenler için % 10'unu, üniversite öğrenimi görenler için %5'ini aşamaz. Bu oranlar Bakanlar Kurulunca birer katına kadar artırılabilir.

(3) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atananlardan 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında, sondaki üç grupta yer alan temsilciliklerde görevli bulunanlar ile beraberlerindeki eş ve aile yardımı ödeneğine hak kazanan çocuklarının iki yılda bir defa olmak üzere Türkiye'ye gidiş-dönüş ulaşım masrafları bütçeden karşılanabilir. Ulaşım masrafı karşılananlar Türkiye'de en az onbeş gün kalmak zorundadır. Merkez teşkilatına dönüş yapılacağı yıl bu imkandan faydalanılmaz.

Teşvik ödeneği

MADDE 17- (1) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atananlara, aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kazanılmış hak teşkil etmemek üzere, teşvik ödeneği verilebilir.

a) Teşvik ödeneği, 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında son üç grupta yer alan temsilciliklerde görev yapan memurlara, yurtdışı aylığının %15'ini geçmemek üzere emsal kararnamesinde belirlenen oran, esas ve usuller çerçevesinde ödenir. Sondan üçüncü grupta yer alan temsilciliklerde görevli memurlara ödenecek tazminat oranı %5 'tir. Sondan ikinci ve sonuncu gruplarda görev yapanlara ödenecek tazminat oranları Bakanlar Kurulunca tespit edilir. Bakanlar Kurulu bu oranları birer katına kadar artırmaya ve yarısına kadar azaltmaya

yetkilidir. Savaş, iç savaş ve iç karışıklık halinin devam ettiği veya bu durumların ortaya çıktığı ülke veya bölgelerdeki temsilciliklerde görevli memurlara, temsilcilik sınıflandırması gözetilmeksizin, daha yüksek oranlarda tazminat ödenmesine Bakanlar Kurulunca karar verilebilir.

b) Teşvik ödeneği kapsamına dahil temsilciliklerde görevli Türk uyruklu sözleşmeli personel de teşvik ödeneğinden yararlanır. Bu ödemenin hesaplanmasında, sözleşmeli personelin net maaşı esas alınır. Net maaş üzerinden hesaplanacak ödenek miktarının oranı, aynı temsilcilikte görevli memurlar için saptanan teşvik ödeneği oranına eşittir.

(2) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanan memurlara, bu Kanunla yurtdışı aylığı ve diğer ödemelere ilişkin getirilen hükümler, diğer kamu idarelerince sürekli görevle yurtdışına atananlardan yurtdışı aylıkları 657 sayılı Kanunun 156 ncı ve 157 nci maddelerine göre belirlenenler hakkında da uygulanır.

Olağanüstü durumlar

MADDE 18- (1) Bir ülkede savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın hastalık ve can güvenliğini tehdit eden benzeri olağanüstü durumların ortaya çıkması veya bu yönde kuvvetli belirtiler bulunması halinde, can ve mal güvenliğinin sağlanması amacıyla, bu ülkede bulunan temsilciliklerde görevli personelin ve beraberlerindeki aile üyelerinin tahliye edilmesi kararı Bakanlıkça alınabilir. Böyle bir kararın alınması halinde, personelin ve aile üyelerinin ülke dışına çıkarılması veya ülke içinde daha güvenli bölgelere nakilleri ile işe ve ibatelerinin sağlanması dahil gerekli tüm tedbirler Bakanlıkça alınır ve giderleri karşılanır.

(2) Yurtdışında sürekli görevle bulunan memurların, beraberlerinde bulunan bakmakla yükümlü oldukları aile üyelerini de kapsamak üzere, görevleri sırasında maruz kaldıkları saldırılar nedeniyle veya görevli buldukları ülkede savaş, iç karışıklık, tabii afet ve diğer olağanüstü hallerle bağlı sebeplerle taşınır veya taşınmazlarının kısmen veya tamamen tahrip olması halinde, sigorta şirketleri veya yabancı makamlar tarafından herhangi bir tazminat ödenmediği takdirde, olayın meydana geldiği ülkenin mevzuatına göre düzenlenecek hasar tespit raporunda belirtilen parasal miktarın %80'i tazminat olarak hak sahiplerine Bakanlıkça ödenir. Ancak, ilgili ülke mevzuatının uygulama imkanı bulunmaması gibi zorunlu hallerde en yakın misyon şefi tarafından teşkil edilecek ve uzmanlardan oluşan bir kurulca düzenlenecek hasar tesbit raporu ödemeye esas alınır. Sigorta şirketleri veya yabancı makamların ödedikleri tazminatın tutarı bu miktardan az olduğu takdirde, aradaki fark Bakanlık tarafından karşılanır.

(3) Savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın ve bulaşıcı hastalıklar ile can güvenliğini tehdit eden diğer olağanüstü haller ve görev riskleri sonucunda meydana gelen yaralanmalar veya hastalanmalar ile görevleriyle bağlantılı olarak geçirdikleri kazalar neticesinde, yurtdışında sürekli görevli buldukları ülkeden Türkiye'ye tedavi amacıyla dönmek zorunda kalan veya başka bir ülkeye geçmesi istenen memurlara Bakan onayı ile tazminat ödenir. Tazminatın miktarı, daimi sakatlık ve ölümlü sonuçlanmayan durumlarda, altı aylık yurtdışı maaşından fazla olamaz. Söz konusu maaş tutarının hesaplanmasında, yurtdışı aylıklara esas birinci ülke grubunda çalışan memurların tabi oldukları emsal katsayıları kullanılır.

(4) Siyasi gerekçelerle veya savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın hastalıklar ve can güvenliğini tehdit eden diğer olağanüstü haller nedeniyle görev yaptıkları ülkeden başka bir ülkeye geçmeleri ya da Türkiye'ye dönmeleri Bakanlıkça istenen veya bu gerekçeler nedeniyle, görev yaptıkları ülkeye dönmelerine Bakanlıkça izin verilmeyen memurlara üç aya kadar yurtdışı maaşı ödenebilir. Siyasi gerekçelerle geçici olarak merkeze çağırılan misyon şefleri için bu süre altı aya kadar uzatılabilir.

(5) İkinci ve üçüncü fıkralar kapsamında yapılan ödemeler gelir vergisine tabi değildir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yabancı dillerin geliştirilmesi ve uzmanlaşmanın teşviki

MADDE 19- (1) Bakanlık, dış politikanın yürütülmesinde gerekli ve faydalı gördüğü uzmanlık konularının ve yabancı dillerin Bakanlık personeline öğrenilmesi ve bu alanlardaki mevcut birikim ve yeteneklerinin geliştirilmesi amacıyla gerekli gördüğü tedbirleri alır ve bu personele uygulanacak teşvikleri belirler.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yurtdışı teşkilatında resmi tatiller, yetki devri, siciller, güvenlik ve sağlık raporları, Bakanlık iznine tabi hususlar, yurtdışı temsilcilikler bünyesindeki binalar, Devlet konuk evleri

MADDE 20- (1) Yurtdışı teşkilatı, Cumhuriyet Bayramı ve dini bayramların birinci günü ile Bakanlıkça belirlenen istisnalar dışında, mahalli tatil günlerinde tatil edilir.

(2) Bakan, Müsteşar ve her kademedeki Bakanlık yöneticileri, sınırlarını açıkça belirtmek şartıyla yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, yetkisini devreden amirin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(3) Meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının sicillerinin verilmesinde, mesleğin özelliklerine göre, genel hükümlere ilave düzenlemeler yönetmelikle yapılabilir.

(4) Bakanlık, kendi yapacağı yarışma sınavları ile alacağı memurlar başta olmak üzere, yurtiçi ve yurtdışı teşkilatında istihdam edeceği personel ve eşleri için güvenlik soruşturması yaptırabilir. Güvenlikle bağlantılı gerekçelerle, Bakanlık memurları evlenmeden önce Bakanlığın iznini almakla yükümlüdür. İzin almadan evlenen memurlar istifa etmiş sayılır.

(5) Meslek memurları ve konsolosluk ve ihtisas memurlarının Bakanlığa alınabilmeleri için tam teşekküllü bir Devlet hastanesinden verilen, her türlü iklim şartında görev yapabileceklerine dair rapor ibraz etmeleri gereklidir. Hukuk müşavirleri ile danışmanlardan da Bakanlığa alınmaları sırasında bu raporu ibraz etmeleri istenebilir.

(6) Yurtdışına atanmış bulunan Bakanlık memurları ile Bakanlık kadroları kullanılarak yurtdışına atanan diğer memurların bakmakla mükellef oldukları aile fertlerinin yurtdışında gelir getirici işlerde çalışmaları, ikili istihdam anlaşma hükümleri saklı kalmak üzere, diplomatik misyon veya konsolosluk şefinin yazılı iznine bağlıdır. Diplomatik misyon veya konsolosluk şefi bu izni, ancak çalışılacak işin Devletin itibarını zedelemeyeceğine ve ilgili memurun temsil görevini aksatmaya-çağına kanaat getirmesi halinde verebilir.

(7) Bakanlık, yurtdışı temsilcilikleri bünyesindeki kançılara binaları, misyon veya konsolosluk şefi konutları ve lojmanların bakım ve onarımı ile bunların güvenliklerini ilgilendiren hususlarda bütçe imkanları çerçevesinde gerekli her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

(8) Devlet konuk evi olarak kullanılacak binaların kullanılması ve döner sermaye işletmeleri şeklinde işletilmesi görev, yetki ve sorumluluğu Bakanlığa aittir. Döner sermaye işletmeleri için kendi kaynaklarından karşılanmak üzere 500.000 Türk Lirası sermaye tahsis edilmiştir. Bu miktar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlar Kurulunca beş katına kadar artırılabilir. Ödenmiş sermaye tutarı tahsis edilen sermaye tutarına ulaşmıyca kadar, elde edilen dönem sonu karları ödenmiş sermayeye eklenir. Ödenmiş sermaye tutarı tahsis edilen sermaye tutarına ulaştıktan sonra elde edilen karlar, hesap dönemini izleyen Nisan ayının sonuna kadar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimi hesabına yatırılır. Döner sermaye işletmelerinin yönetimi, faaliyet

alanları, işleyişi, sermaye kaynakları, idari ve mali işlemleri ile gelirlerine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının da görüşü alındıktan sonra yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir. Bakanlıkça gerekli görüldüğü takdirde, Devlet konuk evinin kullanma ve işletme görev, yetki ve sorumluluğu, ihtisas alanları da gözönünde tutularak kısmen resmi veya özel diğer kuruluşlara devredilebilir.

Yürürlükten kaldırılan ve değiştirilen hükümler

MADDE 21- (1) 24/6/1994 tarihli ve 4009 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) 13/12/1983 tarihli ve 189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 36 ncı maddesinin "Ortak Hükümler" bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan "Dışişleri Bakanlığı meslek memurları" ibaresi "Dışişleri Bakanlığı meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları" olarak, "Dışişleri meslek memurluğunda" ibaresi "Dışişleri Bakanlığı meslek memurluğu ile konsolosluk ve ihtisas memurluğunda" olarak değiştirilmiştir.

b) 59 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Daimi Temsilciliklere," ibaresinden sonra gelmek üzere "Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanlığına," ibaresi eklenmiştir.

c) 152 nci maddesinin "II-Tazminatlar" kısmının "A-Özel Hizmet Tazminatı" bölümünün (1) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) Dışişleri Bakanlığı meslek memurları için (aday meslek memurları dahil) % 140'ına, konsolosluk ve ihtisas memurları için (aday konsolosluk ve ihtisas memurları dahil) % 130'una,"

ç) Eki (1) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "1- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (d) bendine "Genel Müdürler," ibaresinden sonra gelmek üzere "Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı," ibaresi ile (h) bendine "Devlet Bütçe Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Konsolosluk ve İhtisas Memurları," ibaresi eklenmiştir.

(4) 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 222- Dışişleri Bakanlığı meslek mensubu, ataşe, ataşe yardımcısı ya da münhasıran yurtdışında kullanılmak üzere ihdas edilmiş olan kadro unvanlarına atanmak suretiyle görev yapmakta iken bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce meydana gelen terör eylemleri nedeniyle malul veya şehit olanlar için bağlanan aylık ve vazife malullüğü aylıklarında unvan tavanları;

a) Başkonsolos, elçi-müsteşar, büyükelçilik birinci müsteşarı kadro unvanında görev yaptığı halde büyükelçi kadro unvanı emsal alınarak,

b) Diğer meslek mensubu kadro unvanlarında görev yaptığı halde başkonsolos kadro unvanı emsal alınarak,

c) Ataşe, ataşe yardımcısı ya da münhasıran yurtdışında kullanılmak üzere ihdas edilmiş olan kadro unvanlarında görev yaptığı halde uzman kadro unvanı emsal alınarak,
belirlenir.

Bu madde kapsamına giren hak sahiplerinin aylıkları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren ek 77 nci madde hükmü dikkate alınarak birinci fıkrada belirtilen esaslara göre yükseltilir. Ancak bu yükseltmeden dolayı geçmişe yönelik aylık veya aylık farkı ödenmez."

(5) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 13 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat halinde veyahut görevle başladıktan sonra vefat halinde aile harcırahı

MADDE 13- Yurtiçinde daimi memuriyetle bir mahale tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel vefat eden memur veya hizmetli, ailesini birlikte götürmüş bulunuyor ise harcıraha müstehak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ve ailesini birlikte götürmemiş ise bunlara vefat tarihinde buldukları mahalden itibaren, 45 inci madde esaslarına göre harcırah verilir.

Yabancı bir memleketde daimi vazife ile tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel veyahut vazifesine başladıktan sonra vefat eden memur veya hizmetli, ailesini beraberinde götürmüş bulunuyor ise harcıraha müstahak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ödenecek harcırah 46 ncı madde esaslarına göre belirlenir."

(6) Ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (i) sayılı cetvelin Dışişleri Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış, ekli (4) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (i) sayılı cetvelin Dışişleri Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

ALTINCI BÖLÜM

Geçici Hükümler

Yönetmelikler ve teşkilata ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlık tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulur. Bu yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(2) Bu Kanunda Bakanlık teşkilatı için öngörülen yeni düzenlemeler uygulamaya konuluncaya kadar, Bakanlık birimleri mevcudiyetlerini ve görevlerini sürdürürler.

Meslek memurlarına ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla meslek memuru veya aday meslek memuru statüsünde bulunanlardan başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına henüz girmemiş veya bu sınavı geçememiş olanlar, dördüncü fıkradaki düzenleme saklı kalmak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tabi buldukları hükümler çerçevesinde, başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girmeye devam eder. İlk sınav haklarında başarılı olamayanlar, kalan iki sınav haklarını, müteakip iki yıl içerisinde kullanabilir.

(2) Üç sınav hakkında da başarısız olan meslek memurlarına, 10 uncu maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendinde konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez girme hakkı tanınır. Meslek memuru bu haklarını, en son katıldığı başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavından sonra düzenlenecek müteakip üç kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavında kullanabilir. Kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına katılıp başarılı olan meslek memurları, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olur. Bu sınavda da başarılı olamayan veya bu sınava katılmayan meslek memurları, mevcut statüleri ile birlikte, merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını korur, ancak daha üst unvanlara yükselmez.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra aday meslek memuru statüsünü kazananlar, bu Kanunda belirtilen gerekli diğer şartları taşımaları halinde, aşağıda yer alan esaslara göre belirlenecek tarihlerde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına kabul edilir.

a) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten içinde bulunulan takvim yılı sonuna kadar geçecek süre içerisinde göreve başlayanlar, meslek memurluğundaki dokuzuncu fiili hizmet yılları içinde.

b) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği yıldan sonraki ilk takvim yılı içerisinde göreve başlayanlar, askerlik hizmeti dahil meslek memurluğundaki sekizinci fiili hizmet yılları içinde.

c) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği yıldan sonraki ikinci takvim yılı içerisinde göreve başlayanlar, askerlik hizmeti dahil meslek memurluğundaki yedinci fiili hizmet yılları içinde.

(4) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Aday meslek memuru olarak bir yılını tamamlamış bulunanlar asli memurluğa atanarak üçüncü katip, bir yılını tamamlamamış olanlar ise adaylıkta geçirdikleri ilk yılın sonunda asli memurluğa atanarak üçüncü katip,

b) Ataşe unvanını taşıyanlar üçüncü katip,

c) Üçüncü katip unvanını taşıyanlar ikinci katip,

unvanını alır ve askerlik hizmeti dahil meslek memurluğunda geçirdikleri en erken dokuzuncu fiili hizmet yılı içinde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girer.

(5) Üçüncü fıkra çerçevesinde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girecek meslek memurlarından, aynı fıkranın (a) bendine tabi olacakların üç yıla kadar, (b) bendine tabi olacakların iki yıla kadar, (c) bendine tabi olacakların ise bir yıla kadar ikinci katip veya muavin konsolos unvanıyla fazladan geçirdikleri süreler, ilgili memurların müteakip derece ilerlemesi için gerekli olan süreden sayılır.

Hukuk müşavirlerine ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bakanlıkta hukuk müşaviri unvanıyla görev yapan memurlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yüzyirmi gün içerisinde meslek memuru statüsüne geçiş yapmak istediklerini yazılı olarak beyan etmeleri halinde, bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde meslek memurluğu statüsüne geçirilir ve uygun unvanları alır. Meslek memurluğuna geçiş yapmayan hukuk müşavirleri mevcut unvanlarını ve özlük haklarını muhafaza eder.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen yüzyirmi günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla, memuriyette askerlik hizmeti dahil en fazla sekizinci fiili hizmet yılı içinde bulunanların alacakları unvanlar aşağıda yer alan esaslara göre belirlenir ve geçici 2 nci maddenin dördüncü fıkrası çerçevesinde unvan düzenlemeleri yapılır.

a) Aday hukuk müşaviri olarak görev yapanlar aday meslek memuru,

b) Memuriyette üçüncü fiili hizmet yılı içinde bulunan hukuk müşavirleri ataşe,

c) Memuriyette dördüncü, beşinci ve altıncı fiili hizmet yılı içinde bulunan hukuk müşavirleri üçüncü katip veya muavin konsolos,

ç) Memuriyette yedinci ve sekizinci fiili hizmet yılı içinde bulunan hukuk müşavirleri ikinci katip veya muavin konsolos,

unvanını alır.

(3) İkinci fıkraya çerçevesinde unvan alanların başkatipliği veya konsolos unvanına yükseltilmeleri için dışişleri hukuk müşaviri unvanını kazandıkları tarihten itibaren hesaplanmak üzere, askerlik hizmeti dahil Bakanlıktaki en erken dokuzuncu fiili hizmet yılında girebilecekleri başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavında başarılı olmaları şarttır. İlk sınav haklarında başarılı olamayanlara, müteakip üç sınavda kullanılmak üzere, iki sınav hakkı daha tanınır. Son sınav haklarında da başarılı olamayanlar, mevcut statülerini ve unvanlarını muhafaza ederler ancak daha üst unvanlara yükseltilmezler. Bunlara, konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez katılma hakkı verilir. Bu sınav hakları, en son girilen başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavından sonra düzenlenecek müteakip üç kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavında kullanılabilir. Bu sınavda başarılı olanlar, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olur. Bu sınavda da başarılı olamayan veya bu sınava katılmayanlar, mevcut statüleri ile birlikte, merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını korurlar, ancak daha üst unvanlara yükselmezler.

(4) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen yüzirmin günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla üçüncü ve daha üst kadro derecelerinde çalışmakta olanların meslek memurluğu statüsüne geçebilmeleri için Bakanlıkça düzenlenecek özel bir yeterlik sınavına girerek başarılı olmaları şarttır. Sınavda başarılı olanların alacakları unvanlar Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir. Sınavda başarılı olanlar, 12 nci maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde büyükelçi olarak da atanabilir. Sınavda başarılı olamayanlara en az altışar ay arayla iki sınav hakkı daha tanınır. Bu haklarında da başarılı olamayanlar, merkez ve yurtdışı teşkilatında hukuk müşaviri unvanlarını muhafaza ederler. Bunlara, konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez katılma hakkı verilir. Bu sınav hakları, en son girilen özel yeterlik sınavından sonra düzenlenecek müteakip üç kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavında kullanılabilir. Bu sınava katılıp başarılı olanlar, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olurlar. Bu haklarında da başarılı olamayanlar, merkez ve yurtdışı teşkilatında mevcut unvanlarını korurlar.

(5) Bu madde çerçevesinde meslek memuru veya konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçen hukuk müşavirlerinin kadroları herhangi bir işleme gerek kalmaksızın toplam kadro sayısı yirmiye düşünceye kadar iptal edilmiş sayılır.

Danışmanlar, idari memurlar, bölge uzmanları, yabancı dil uzmanları ve haberleşme teknik personeline ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Bakanlıkta danışman, idari memur (bunlardan uzman ve idari atışe unvanı taşıyanlar dahil), bölge uzmanı ve yabancı dil uzmanı ile haberleşme teknik personeli olarak görev yapan mühendis, tekniker ve haberleşme teknisyenlerinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yüzirmin gün içerisinde konsolosluk ve ihtisas memurluğu statüsüne geçmek istediklerini yazılı olarak beyan edenler aşağıda yer alan esaslar çerçevesinde konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçirilir. Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçmek istemeyenler, mevcut statülerini ve özlük haklarını muhafaza ederler.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, konsolosluk ve ihtisas memurluğu statüsüne geçiş nedeniyle boşalacak olan danışman kadroları, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın, toplam kadro sayısı onbeşe düşünceye kadar iptal edilmiş sayılır. Danışman kadroları hariç olmak üzere, birinci fıkrada sayılan kadrolara yeni atama yapılmaz. Atama yapılmayacak kadrolardan, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte boş olanlar ile herhangi bir nedenle boşalacak olanlar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(3) Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçiş yapan memurlar, dördüncü fıkrada yer alan esaslar çerçevesinde, merkez ve yurtdışı teşkilatında ataşe veya daha üst unvanları taşımaya hak kazanırlar.

(4) Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçiş yapanlardan;

a) Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4009 sayılı Kanunun 37 nci maddesi çerçevesinde muavin konsolos veya konsolos olarak görev yapmak üzere, Bakanlıkça düzenlenen eğitim programlarına katılmış ve takiben girdikleri yazılı ve sözlü sınavlarda başarılı olmuş bulunanlar, yeterlik sınavına tabi tutulmaksızın, merkez ve yurtdışı teşkilatında başkatip veya konsolos unvanına terfi etmeye ve kazanılmış hak aylık derecelerine karşılık gelen daha üst unvanlara Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile yükseltilmeye hak kazanırlar.

b) (a) bendinde yer alan eğitim programlarına daha önce katılmamış veya katılmış olmasına rağmen eğitim sonrasındaki sınavda başarısız olanlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki statülerinde ve yüyirmi günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla, askerlik hizmeti dahil en az dokuzuncu fiili hizmet yılı içinde bulunanlar veya üçüncü ve daha üst kadro derecelerinde çalışmakta olanlar, en az dört yıllık eğitim veren bir fakülteden mezun olmaları kaydıyla, merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını taşımaya hak kazanırlar. Bunların, merkez ve yurtdışı teşkilatında başkatip veya konsolos unvanına terfi edebilmeleri ve kazanılmış hak aylık derecelerine karşılık gelen daha üst unvanlara yükseltilmeleri için Bakanlıkça yapılacak özel bir yeterlik sınavına girmeleri şarttır. Bu sınavda başarılı olanlar Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile bu unvanlardan uygun olanlara yükseltirler. Yeterlik sınavında başarılı olamayanlara en az altı ay arayla ikinci bir sınav hakkı daha tanınır. İkinci haklarında da başarılı olamayanlar merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını taşımaya devam ederler, ancak daha üst unvanlara yükseltmezler.

c) Dört yıldan az eğitim veren bir yüksek öğrenim kurumundan veya orta öğrenim kurumlarından mezun olanlar merkez teşkilatında ataşe, yurtdışı teşkilatında ise, imza yetkisine sahip olmaksızın, ataşe unvanını taşımaya hak kazanırlar. Bunlar merkez veya yurtdışı teşkilatında daha üst unvanlara yükselemezler. Dört yıllık üniversite diplomasına bilahare sahip olanlara, yurtdışı teşkilatında imza yetkisi ile birlikte, muavin konsolos veya ikinci katip, merkez teşkilatında ikinci katip unvanı verilir. Bunlara, askerlik hizmeti dahil, eski statülerinde ve konsolosluk ve ihtisas memurluğunda geçirdikleri fiili hizmet süresi toplamı dokuz yıldan fazla ise veya fazla olduğunda kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez iştirak etme hakkı tanınır. Bu sınav hakları, sınava katılma hakkının Bakanlıkça kayda geçirildiği tarihten itibaren tertip edilecek ilk üç sınavdan ikisinde kullanılır. İkinci haklarında da başarılı olamayanlar merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını taşımaya devam ederler, ancak daha üst unvanlara yükseltmezler.

) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki statülerinde ve yüyirmi günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla, askerlik hizmeti dahil sekizinci ve daha az fiili hizmet yılı içinde bulunanlar, fiili hizmet sürelerine karşılık gelen unvanlara atanır. Bunlar, eski statülerinde ve konsolosluk ve ihtisas memurluğunda geçirdikleri askerlik hizmeti dahil toplam dokuzuncu fiili hizmet yılları içinde, 10 uncu maddenin ikinci fıkrasının () bendi hükümlerine tabi olarak, kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına girerler.

(5) Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçiş yapan personelin kendi aralarındaki önde gelim sıralarının belirlenmesine ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Sürekli merkez hizmeti gören memurlara ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sürekli merkez hizmeti gören memur statüsüyle görev yapmakta olanlar, bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla merkez memuru statüsüne geçiş yapar.

(2) Bu memurlar, 11 inci maddede belirtilen şartları taşımaları veya taşıyor duruma gelmeleri halinde, aynı maddedeki esaslar çerçevesinde yurtdışı sürekli görevlere atanabilirler.

(3) Bu memurlardan, 11 inci maddede kayıtlı şartları taşımayanlar da askerlik hizmeti dahil Bakanlıkta en az onbeş yıl fiili hizmeti bulunmak, beşinci ve daha üst derecelere yükselmiş olmak, lisans düzeyinde üniversite mezunu olmak, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki sene içerisinde en az (E) düzeyinde başarılı olmuş bulunmak ve son altı yıllık sicil notu ortalamaları en az seksenbeş olmak kaydıyla, en fazla iki defaya mahsus olmak üzere ve en çok üçer yıllık sürelerle, 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında son üç grupta yer alan temsilciliklere sürekli görevle atanabilirler. Bunların 11 inci madde çerçevesinde ikinci kez yurtdışı sürekli göreve atanabilmeleri için, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki sene içerisinde en az (C) düzeyinde başarılı olmaları şartı aranır.

(4) Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki sene içerisinde en az (E) düzeyinde başarılı olamamış bulunan memurlar, üçüncü fıkrada belirtilen sicil ve derece ile ilgili şartları taşıyor olmaları kaydıyla, 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında son grupta yer alan temsilciliklere bir defaya mahsus olmak üzere ve en çok üç yıl süreyle sürekli görevle atanabilirler. Bu fıkra çerçevesinde yurtdışına atanacak merkez memurlarının askerlik hizmeti dahil Bakanlıktaki fiili hizmet sürelerinin, lisans düzeyinde üniversite mezunu olanlar için en az onbeş yıl, lise ve daha alt düzeyde bir eğitim kurumundan mezun olanlar için en az yirmi yıl olması gerekir.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkralar çerçevesinde bir yılda en fazla on merkez memuru yurtdışı teşkilata sürekli görevle atanabilir. Bu sayıyı, ihtiyaca binaen üç katına kadar artırmaya Bakanlık Komisyonunun teklifi üzerine Bakan yetkilidir.

Diğer geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Bu Kanunla kadroları iptal edilen personelden kadro unvanları değişmeyenler ihdas edilen aynı unvanlı kadrolara atanmış sayılır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan Personel Dairesi Başkanı, İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığına; Dışişleri Eğitim Merkezi Başkanı, Diploması Akademisi Başkanlığına; Arşiv ve Ulaştırma Dairesi Başkanı, Bilişim Teknolojileri Dairesi Başkanlığına herhangi bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Daimi temsilciliklerde; elçi-müsteşar unvanıyla görev yapan daimi temsilci yardımcılarını elçi-daimi temsilci yardımcısı, büyükelçilik birinci müsteşarı unvanıyla görev yapanlar daimi temsilcilik birinci müsteşarı, büyükelçilik müsteşarı unvanıyla görev yapanlar daimi temsilcilik müsteşarı unvanlarına herhangi bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.

(2) Mahalli katip kadrolarının boşalması halinde bu kadrolara tekrar atama yapılmaz. Mahalli katipler, merkez teşkilatına tayin edildiklerinde merkez memuru kadrolarına atanırlar.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Devlet konuk evindeki mevcut sözleşmeli personelin aynı statüleri ile istihdamına devam olunur ve aynı tarih itibarıyla sözleşmeli personele ait boş pozisyonlar ile boşalacak olanlar hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(4) Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4009 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin (a) fıkrası uyarınca Bakanlık personeline yapılan ödemeler 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi kapsamında ek ödmeden yararlanmaya başlayıncaya kadar aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenmeye devam olunur.

(5) Diğer mevzuatta 4009 sayılı Dışışleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 22- (1) Bu Kanun yayımı tarihinden itibaren otuz gün sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

B. Arınç

A. Babacan

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

M. Aydın

H. Yazıcı

F. N. Özak

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

M. Z. Çağlayan

F. Çelik

E. Bağış

Devlet Bakanı

Devlet Bakanı

Adalet Bakanı

S. A. Kavaf

C. Yılmaz

S. Ergin

Millî Savunma Bakanı

İçişleri Bakanı

Dışışleri Bakanı

M. V. Gönül

B. Atalay

A. Davutoğlu

Maliye Bakanı

Millî Eğitim Bakanı

Bayındırlık ve İskân Bakanı

M. Şimşek

N. Çubukçu

M. Demir

Sağlık Bakanı

Ulaştırma Bakanı

Tarım ve Köyışleri Bakanı

R. Akdağ

B. Yıldırım

M. M. Eker

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Sanayi ve Ticaret Bakanı

En. ve Tab. Kay. Bakanı

Ö. Dinçer

N. Ergün

T. Yıldız

Kültür ve Turizm Bakanı

Çevre ve Orman Bakanı

E. Günay

V. Eroğlu

DİŐİŐLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**DİŐİŐLERİ BAKANLIĞININ KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA
KANUN TASARISI**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Tanımlar, İlkeler, Görev ve Yetkiler

Amaç ve tanımlar

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; Dışışleri Bakanlığının kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin esasları düzenlemektir.

(2) Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Bakan: Dışışleri Bakanını,
- b) Bakanlık: Dışışleri Bakanlığını,

c) Emsal kararnamesi: 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 156 ncı ve 157 nci maddeleri uyarınca yürürlüğe konulan sürekli görevle yurtdışında bulunan memurlara ödenecek aylıklara ilişkin Bakanlar Kurulu kararını, ifade eder.

İlkeler, görev ve yetkiler

MADDE 2- (1) Bakanlık, bu Kanunda belirtilen görevlerini yerine getirirken aşağıda belirtilen ilkeler çerçevesinde hareket eder:

- a) Bölgesinde ve dünyada barışçıl, adil ve kalkınmaya imkan tanıyan bir ortamın kalıcı şekilde tesisi ve güçlendirilmesi.
- b) Ulusal hak ve çıkarların savunulması ve korunması.
- c) Her türlü toplumsal yaşamın temelini oluşturan insan haklarının ve demokratik değerlerin savunulması ve ileriye götürülmesi, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle yapılan her türlü ayrımcılık ile mücadele edilmesi.
- ç) İnsanlığın kültürel mirasının, çevrenin ve yerkürenin doğal yaşam alanlarının korunması.
- d) Uluslararası hukukun ve ona olan saygının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi.

(2) Bakanlığın görev ve yetkileri Şunlardır:

a) Türkiye Cumhuriyetinin dış politikasının tespiti için hazırlık çalışmaları yapmak ve tekliflerde bulunmak, Hükümet tarafından tayin ve tespit edilen hedef ve esaslara göre dış politikayı uygulamak ve koordine etmek.

b) Türkiye Cumhuriyetini ve Hükümetini yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlar nezdinde yetkili makam olarak temsil etmek, yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlarla temas ve müzakereleri ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak suretiyle yürütmek, Türkiye Cumhuriyetinin dış ilişkilerini tüm boyutlarıyla ve ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde bulunmak suretiyle tesis etmek, yürütmek, yönlendirmek, geliştirmek ve ülkenin çıkarlarını korumak.

c) Devlet organlarının uluslararası temaslarının yürütülmesinde bu organlara yardımcı olmak.

ç) 5/5/1969 tarihli ve 1173 sayılı Milletlerarası Münasebetlerin Yürütülmesi ve Koordinasyonu Hakkında Kanun çerçevesinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca dış politika ile bağlantılı olarak yurtdışında yürütülen faaliyetlerin Hükümetçe saptanan dış politikaya uygunluğunu gözetmek, bu faaliyetleri koordine etmek ve bunlara katılım sağlamak.

d) Hükümeti dış dünyadaki gelişmeler ve değişen şartlar konusunda bilgilendirmek.

e) Türkiye Cumhuriyeti hakkında yurtdışında bilgilendirici faaliyetler yürütmek.

f) Yurtdışında yaşayan vatandaşların hak ve menfaatlerini korumak ve yaşam kalitelerinin yükseltilmesine yönelik çalışmalar yürütmek, ülke dışındaki vatandaşlara ve Türkiye Cumhuriyeti uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere destek, yardım ve konsolosluk himayesi sağlamak.

g) 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Milletlerarası Andlaşmaların Yapılması, Yürürlüğü ve Yayınlanması ile Bazı Andlaşmaların Yapılması İçin Bakanlar Kuruluna Yetki Verilmesi Hakkında Kanun çerçevesinde, diğer devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla akdedilen andlaşmalara ilişkin temas, müzakere, yetki belgesi, imza, onay ve tescil süreçlerini ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde yürütmek, bu andlaşmaları veya tescil edilmiş kopyalarını muhafaza etmek ve sicillerini tutmak, andlaşma taslaklarının mevzuata uygunluğunu incelemek ve görüş bildirmek.

ğ) Uluslararası hukukun ve uluslararası hukuk içtihadının gelişimine yönelik süreçleri takip etmek ve bu süreçlere iştirak etmek.

h) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde Türkiye Cumhuriyetinin tarafı olduğu davalar ile görev alanına giren siyasi nitelikli diğer uluslararası davaları ikame ve takip etmek.

ı) Türkiye Cumhuriyetini temsil yetkisine sahip olarak Bakanlar Kurulu kararı ile belli bir geçici görevle görevlendirilen temsilciler ve temsil heyetlerine Türkiye Cumhuriyetini bağlayan hususlarda Hükümetin talimatlarını iletmek, bu temsilci ve temsil heyetlerinin ihtisasa dair hususlarda ihtiyaç duyacakları talimatları ilgili bakanlıklar ile istişare suretiyle tespit edip onlara iletmek, heyetlerin başkanları diğer bakanlıklardan ise bu heyetlerde temsilci bulundurmak.

i) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yurtdışı teşkilatı kurulması ve dış temsilcilik açılması konusunda görüş bildirmek.

j) Mali, iktisadi ve diğer teknik konularda ilgili kurum ve kuruluşlarca yürütülmesi gereken veya statülerinde, üyelerinin ve ortaklarının belirli bakanlık veya merci vasıtasıyla işlem yapacağı belirtilen uluslararası kuruluşlarla yürütülen dış temas ve müzakerelerin dış politikaya uygun olarak yürütülmesini gözetmek, gerekirse bunlara katılmak.

k) Türkiye Cumhuriyetinin Devlet ve dışişleri protokolünü düzenlemek ve yürütmek.

l) Diplomasi ve konsolosluk ilişkilerinin yürütülmesi ile bağlantılı olarak uluslararası andlaşmalardan kaynaklanan iş ve görevleri yerine getirmek.

m) Uluslararası kuruluşlarla işbirliğini geliştirmek.

n) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

İKİNCİ BÖLÜM

Bakanlık Teşkilatı, Kadroları ve Personeli

Bakanlığın genel teşkilat ve kadro yapısı

MADDE 3- (1) Bakanlık, merkez teşkilatı ve yurtdışı teşkilatından oluşur. Bakanlığın merkez ve yurtdışı kadroları bir bütün teşkil eder.

Merkez teşkilatı

MADDE 4- (1) Bakanlık merkez teşkilatı ana hizmet, danışma ve denetim ile yardımcı hizmet birimlerinden oluşur.

Bakanlık makamı

MADDE 5- (1) Bakanlık makamı Bakan ve Müsteşardan oluşur.

(2) Bakan, Bakanlık kuruluşunun en üst amiridir. Bakanlık hizmetlerinin mevzuata ve Hükümetin genel siyasetine uygun olarak yürütülmesini ve Bakanlığın görev alanına giren konularda diğer bakanlıklarla işbirliği ve koordinasyonun tesisini sağlamakla görevli ve Başbakana karşı sorumludur. Bakan, emri altındakilerin eylem ve işlemlerinden sorumlu olup, merkez ve yurtdışı teşkilatının faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkilidir.

(3) Müsteşar, Bakanın emrinde ve onun yardımcısı olup, Bakanlığın hizmet ve görevlerinin Bakan adına ve Bakanın talimatları yönünde, Bakanlığın amaç, politika ve tabi olduğu mevzuat hükümleri ile stratejik planlara uygun olarak düzenlenmesi ve yürütülmesinden sorumludur. Bu amaçla, Teftiş Kurulu Başkanlığı hariç olmak üzere, merkez ve yurtdışı teşkilatına gereken talimatları verir ve bunların uygulanmasını takip ve temin eder. Müsteşar, bu görev ve hizmetlerin yürütülmesinden Bakana karşı sorumludur.

(4) Ana hizmet, danışma ve denetim ile yardımcı hizmet birimlerinin ve yurtdışı teşkilatının yönetim ve koordinasyonunda Müsteşara yardımcı olmak üzere, yedi adet müsteşar yardımcısı görevlendirilebilir.

Ana hizmet birimleri

MADDE 6- (1) Bakanlıktaki ana hizmet birimleri yirmibeş adet genel müdürlükten oluşur. Genel müdürlükler, Bakanlığın görev ve yetkileri çerçevesinde, kendi görev alanlarına giren konularda, dış politikanın ve dış ilişkilerin icra edilmesine yönelik stratejilerin ve hareket tarzlarının tespit ve tatbikinden sorumludur. Bakanlık yurtdışı teşkilatının dış politika amaçları doğrultusunda yönlendirilmesi ve talimatlandırılması ile dış ilişkilerin ülke içindeki boyutunun icra ve koordinasyonundan da genel müdürlükler sorumludur. Genel müdürlükler, ikinci fıkrada sayılan görevlerin yanı sıra, Türk dış politikasının yürütülmesi çerçevesinde ülkeler ve bölgeler temelinde ortaya çıkan yeni öncelikler ile uluslararası ilişkiler alanında yaşanan gelişmeler doğrultusunda Bakan tarafından verilen diğer görevleri de yerine getirir.

(2) Ana hizmet birimleri ve görevleri şunlardır:

a) Siyaset Planlama Genel Müdürlüğü; Türkiye'nin dış politikasını ilgilendiren güncel uluslararası ve bölgesel konulara ilişkin uzun vadeli politikaların belirlenmesine katkıda bulunur ve bu konularda analiz, planlama, eşgüdüm ve kamuoyunu bilgilendirme çalışmaları yapar.

b) Avrupa Genel Müdürlüğü; Avrupa ülkeleri ile ikili düzeydeki siyasi ilişkileri yürütür ve koordine eder.

c) Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü; Türkiye'nin Avrupa Birliği ve organları ile ilişkilerinin yürütülmesi çerçevesinde, ilgili diğer kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak suretiyle gerekli politikaların ve hareket tarzlarının belirlenmesi, uygulanması ve koordinasyonundan sorumludur.

ç) İkili Siyasi İşler Genel Müdürlükleri; Bakanlıkta bulunan sekiz adet İkili Siyasi İşler Genel Müdürlüğünden yedi adedi, coğrafi görev alanlarındaki ülkelerle ikili düzeydeki siyasi ilişkiler ile bölgesel nitelikli siyasi örgütlerle ilişkileri ve işbirliğini planlar, koordine eder ve yürütür. Genel Müdürlüklerin sorumlu oldukları coğrafi görev alanları, Bakan onayı ile belirlenir. İkili Siyasi İşler Genel Müdürlüklerinden sekizincisi, Yunanistan ile siyasi ve ekonomik ilişkilerin yürütülmesinden, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile ilişkilerin ve işbirliğinin geliştirilmesinden, Kıbrıs sorununa ilişkin gelişmelerin izlenmesi ile gerekli politika ve hareket tarzlarının belirlenerek icrasından, uluslararası hukuk çerçevesinde denizcilik ve havacılık konuları ile deniz yetki alanlarının sınırlandırılması, hava sahası düzenlemeleri ile kara sınırı konularında gerekli faaliyetlerin icra ve koordinasyonundan sorumludur.

d) Uluslararası Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü; Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO) ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) ile ilişkileri yürütür, bu örgütlerin gündemindeki konuları takip eder ve bu örgütler nezdinde Türkiye'nin hak ve çıkarlarının savunulmasını, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle sağlar. Avrupa-Atlantik güvenliği, bu çerçevedeki savunma ilişkileri, silahların kontrolü ve silahsızlanma, NATO altyapı ve lojistik konuları ile sivil olağanüstü hal planlaması konularında faaliyetlerde bulunur ve koordinasyonu sağlar.

e) Çok Taraflı Siyasi İşler Genel Müdürlüğü; Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi ve diğer uluslararası siyasi örgütler ile ilişkileri yürütür, bu örgütlerin gündemindeki konuları takip eder ve bu örgütler nezdinde Türkiye'nin hak ve çıkarlarının savunulmasını, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle sağlar.

f) Küresel ve İnsani Konular Genel Müdürlüğü; Çevre, insan hakları, göç, iltica, insan ticareti ve insani yardımlar ile küresel boyut taşıyan diğer konularda politika ve hareket tarzlarının belirlenmesine ve tatbikine yönelik faaliyetlerde bulunur, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlar.

g) Çatışmayı Önleme ve Kriz Yönetimi Genel Müdürlüğü; Bölgesel ve küresel boyutlu çatışmalara yol açma riski taşıyan gelişmeleri ve çatışmaya dönüşmüş uyuşmazlıkları takip eder, bunların önlenmesine, yönetimine ve çözümüne yönelik olarak ilgili ülke ve uluslararası örgütlerle işbirliği içerisinde izlenecek politikaları ve tatbik edilecek hareket tarzlarını, ilgili kurum, kuruluş ve Bakanlık birimleriyle eşgüdüm içerisinde belirler.

ğ) Çok Taraflı Ekonomik İşler Genel Müdürlüğü; Dünya Ticaret Örgütü, Birleşmiş Milletler sistemi içindeki ekonomik ve sosyal kuruluşlar ile diğer uluslararası ve bölgesel nitelikli ekonomi, ticaret, çevre ve benzeri alanlarda faaliyet gösteren kuruluşlar ile ilişkileri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle yürütür, bu örgütlerin gündemindeki konuları takip eder ve bu örgütler nezdinde ülkenin hak ve çıkarlarının savunulmasını sağlar. Dış ilişkiler ile bağlantısı olan enerji ile bölgesel ve sınır aşan sular konularındaki politika ve hareket tarzlarının oluşturulması ve uygulanması çerçevesinde icra edilecek çalışma ve faaliyetlerde, ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak suretiyle yer alır ve gerekli koordinasyonu sağlar.

h) İkili Ekonomik İşler Genel Müdürlükleri; Bakanlıkta bulunan iki adet İkili Ekonomik İşler Genel Müdürlüğünden biri Türkiye'ye komşu ülke veya bölgelerle ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi için gerekli olan çalışma ve faaliyetleri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yürütür. Diğer bu ülkeler dışındaki diğer ülkelerle ikili düzeydeki ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi için gerekli olan çalışma ve faaliyetleri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde yürütür. Bu Genel Müdürlükler genel ekonomik gelişmeleri takip etmek suretiyle bu çalışma ve faaliyetlerin dış politikayla uyumlu olmasını gözetir.

1) Uluslararası Hukuk Genel Müdürlüğü; uluslararası hukukun ve uluslararası hukuk içtihadının gelişimine yönelik süreçleri takip eder, bu süreçlere iştirak edilmesini ve katkıda bulunulmasını sağlar.

i) Andlaşmalar Genel Müdürlüğü; diğer devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla akdedilecek andlaşmalara ilişkin temas, müzakere, yetki belgesi, imza, onay ve tescil süreçlerini ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği içinde yürütür. Andlaşma taslaklarının mevzuata uygunluğunu inceler, görüş bildirir, onay ve yürürlük sürecini takip eder. Taraf olunan andlaşmaları veya tescil edilmiş kopyalarını muhafaza eder ve sicillerini tutar. Taraf olunan andlaşmalar konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu ile Bakanlar Kurulunu düzenli olarak bilgilendirir.

j) Konsolosluk İşleri Genel Müdürlüğü; konsolosluk ilişkilerinin ve buna dair görüşmelerin yürütülmesinden ve koordinasyonundan sorumludur. Konsolosluk hizmetleri, vize ve yurtdışında yaşayan vatandaşlar ile dış ilişkileri ilgilendiren emlak konularındaki çalışma ve faaliyetleri, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle yürütür.

k) Araştırma ve Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü; ikili ve çok taraflı güvenlik işbirliğinin tesisi ve yürütülmesinin yanı sıra uluslararası boyutu bulunan veya dış ilişkileri ilgilendiren terörizm, uyuşturucu kaçakçılığı ve diğer örgütlü suçlar ile ülke aleyhine faaliyetlerle mücadele konularını takip eder, bu görevlerini ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak suretiyle yerine getirir.

l) Enformasyon Genel Müdürlüğü; Bakanlık sözcülüğü, Bakanlığın yerli ve yabancı medya kuruluşları ve medya mensupları ile ilişkilerinin yürütülmesi, basın toplantılarının ve Bakanlık açıklamalarının yapılması görevlerini yürütür. Dış politika alanında medya aracılığıyla yerli ve yabancı kamuoyu ile iletişimi sağlar, kamu diplomasisi alanındaki faaliyetlerin planlanması ve icra edilmesinde ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içinde hareket eder. 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde Bakanlık içi koordinasyonu sağlar.

m) Yurtdışı Tanıtım ve Kültürel İlişkiler Genel Müdürlüğü; ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yapmak suretiyle, kültür, eğitim, bilim, spor ve benzeri alanlarında diğer ülke ve uluslararası kuruluşlarla ikili ve çok taraflı ilişkileri ve işbirliğini yürütür. Türkiye'nin yurtdışındaki tanıtımına yönelik proje ve faaliyetlerin yürütülmesini ve koordinasyonunu sağlar.

n) Protokol Genel Müdürlüğü; Devlet ve dışişleri protokolünü düzenler ve uygular. Ülkedeki yabancı misyonların diplomatik işlemlerini, yurtdışındaki Türk misyonları ile ülkedeki yabancı misyonların güvenlikle ilgili iş ve işlemlerini, diplomatik pasaport işlemlerini, misyon şeflerinin atama belgeleri ile yabancı konsolosların buyurltu belgelerinin hazırlanması işlemlerini yürütür.

Danışma ve denetim birimleri

MADDE 7- (1) Danışma ve denetim birimleri ile görevleri şunlardır:

a) Dış Politika Danışma Kurulu Başkanlığı; Türkiye Cumhuriyetinin dış politikasının oluşturulması, yönlendirilmesi ve uygulanması hakkında değerlendirmeler yapar ve görüş bildirir. Kurul Başkanlığı görevi Müsteşar tarafından yürütülür. Kurul, meslek memurları arasından atanan altı üye ile müsteşar yardımcılardan oluşur.

b) Teftiş Kurulu Başkanlığı; Bakanın emri veya onayı üzerine, Bakanlık merkez ve yurtdışı teşkilatının her türlü faaliyet ve işlemlerini, Bakan adına incelemek, denetlemek ve gerekli görülmesi halinde soruşturmakla görevlidir. Teftiş Kurulu Başkanlığı, merkez ve yurtdışı teşkilatını oluşturan birimlerin işleyişini mevcut görev tanımları ve verimlilik esasları temelinde Bakanın emriyle gözden geçirip tavsiyelerde de bulunabilir. Teftiş Kurulu Başkanlığının görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

c) Strateji Geliştirme Başkanlığı; 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesi ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yerine getirir.

ç) Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanlığı; Türk dış politikası, uluslararası ilişkiler ve bölgesel konular hakkında bilimsel araştırma, inceleme ve analizler yapar ve bağımsız kaynaklarca oluşturulan analizleri Bakanlığın ilgili birimlerinin kullanımına sunar. Başkanlık, bu görevlerini yürütürken, emekli büyükelçiler ile yerli ve yabancı üniversitelerin, kurumların, düşünce ve medya kuruluşlarının temsilcileri ve uzmanlarıyla işbirliği yapabilir, yerli ve yabancı özel kişiler ile tüzelkişilere bedeli mukabilinde araştırma, etüt ve proje çalışmaları yaptırabilir. Müsteşara bağlı olarak faaliyet gösteren Başkanlığın teşekkül tarzı ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.

d) Hukuk Müşavirliği; Bakanlık birimlerinde hazırlanan veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca gönderilen kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük ve yönetmelik tasarıları ile diğer hukuki konular hakkında görüş bildirir, Bakanlığın menfaatlerini koruyucu, anlaşmazlıkları önleyici hukuki tedbirleri alır, 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Kanun hükümlerine göre adli ve idari davalarda gerekli bilgileri hazırlar, Hazineyi ilgilendirmeyen idari davalarda Bakanlığı temsil eder ve Bakanın vereceği diğer vazifeleri yerine getirir.

(2) Bakanlık Müşavirleri; Bakanlık açısından özel önem ve öncelik taşıyan konularda, sayıları otuzu geçmemek şartıyla, Bakanlık makamına yardımcı olmak üzere merkez teşkilatında görevlendirilen ve Bakanlık Makamına bağlı olarak hizmet veren memurlardır.

Yardımcı hizmet birimleri

MADDE 8- (1) Yardımcı hizmet birimleri ve görevleri aşağıda gösterilmiştir.

a) İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Bakanlığın insan kaynakları politikası ve planlamasıyla ilgili çalışmaları yürütmek, insan kaynaklarının ve personel yönetiminin geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunmak ve bu kapsamda alınan kararları uygulamak.

2) Kurumsal gelişim faaliyetlerini koordine etmek ve yürütmek.

3) Bakanlık personelinin atama, özlük ve emeklilik işlemlerini planlamak ve yürütmek.

4) Bakanlık personelinin ve ailelerinin yurtdışında sağlık hizmetlerinden yararlanmalarına ilişkin işlemleri yürütmek.

b) Diploması Akademisi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Türkiye Cumhuriyetinin dış ilişkilerinin, Türk dış politikasının ve konsolosluk hizmetlerinin yürütülmesinde görev alan Bakanlık mensuplarının temel ve hazırlayıcı eğitimleri ve stajları ile Bakanlığın ihtiyaçlarına göre tespit edilen diğer hizmet içi eğitim faaliyetlerini planlamak ve icra etmek.

2) Bakanlık mensuplarının yurtiçinde ve yurtdışındaki eğitim programlarına, yabancı dil ve mesleki eğitim amaçlı kurslara, seminerlere ve benzeri etkinliklere katılımları ile diploması ve konsolosluk alanında diğer ülkelerle gerçekleştirilen eğitim işbirliği faaliyetlerini, ilgili Bakanlık birimleri ve gerekli görülmesi halinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla eşgüdümde bulunmak suretiyle planlamak ve yürütmek.

c) İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Merkez ve yurtdışı teşkilatında kullanılmak üzere gerekli araç, gereç ve malzemenin temini ile ilgili hizmetleri yürütmek.

2) Merkez ve yurtdışı teşkilatında ihtiyaç duyulan arazinin ve binaların kiralanması ve satın alınması ile bina inşası ve büyük onarımlarıyla ilgili işleri yürütmek.

3) Bina ve yerleşke yönetimi, güvenliği, temizliği, aydınlatması, ısıtması, bakımı, onarımı ile taşıma hizmetlerini yürütmek.

4) Yurtiçindeki ve yurtdışındaki lojmanlar ile sosyal tesislerin kurulması, yönetimi ve bakımı ile ilgili hizmetleri yürütmek.

5) Bakanlıkta sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

ç) Bilişim Teknolojileri Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Merkez ile yurtdışı teşkilatı arasındaki haberleşmeyi yürütmek, gelen ve giden haberleşme evrakının kayıt, tasnif ve dağıtımını sağlamak, bilişim ve haberleşme ihtiyaçları ile bağlantılı yazılımları temin etmek, oluşturmak ve geliştirmek.

2) Merkez ve yurtdışı teşkilatında mevcut bilişim altyapısının kurulumu, bakımı, ikmali, geliştirilmesi ve güncellenmesi ile ilgili işleri yürütmek, haberleşme güvenliğini sağlamak ve bu konularda görev üstlenen personelin bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak düzenli şekilde hizmetiçi eğitim almalarını sağlamak.

3) Merkez ile yurtdışı teşkilatı arasında mevcut haberleşme sistemi üzerinden yapılması uygun görülmeyen yazışmaları periyodik kuryeler göndermek suretiyle ulaştırmak, diplomatik çanta ve kargoların sevkiyatını sağlamak ve bunlara dair yazışmaları yürütmek.

d) Diplomatik Arşiv Dairesi Başkanlığının görevleri şunlardır:

1) Bakanlık arşivini muhafaza etmek, arşiv sistemini yönetmek ve geliştirmek.

2) Gizli içerikli belgelerin belli süreler sonunda araştırmacıların istifadesine açılmasına yönelik olarak gizlilik kaldırma komisyonları oluşturmak ve bunların faaliyetlerini düzenlemek.

3) Diğer devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla akdedilen andlaşmaların tasnifini ve muhafazasını gerçekleştirmek.

e) Tercüme Dairesi Başkanlığı; yabancı devletler ve uluslararası kuruluşlar ile akdedilen anlaşmalar başta olmak üzere, dış politikanın yürütülmesi çerçevesinde Bakanlıkça ihtiyaç duyulan belge ve metinlerin tercüme edilmesini veya yapılmış olan tercümelemlerin gözden geçirilmesini sağlamakla görevlidir.

f) Özel Kalem Müdürlüğü; Bakanın resmi ve özel temaslarını planlamak, yazışmalarını yürütmek, protokol, tören, ziyaret, karşılama, uğurlama ve ağırlama ile ilgili hizmetleri düzenlemek, yerine getirmek ve Bakanın vereceği diğer işleri yapmakla görevlidir.

(2) Bakan ve Müsteşar ile Bakanlık birimleri arasında koordinasyon ve karşılıklı bilgi akışının süratle sağlanmasından sorumlu olmak üzere Bakan ve Müsteşar için birer özel müşavir görevlendirilir.

(3) Bakanlık Komisyonu; büyükelçiler ve daimi temsilciler dışında kalan Bakanlık personelinin terfi, tayin ve diğer özlük işlerini görüşmek ve Bakan onayına sunulmak üzere gerekli teklifleri hazırlamakla görevlidir. Bakanlık Komisyonu, Müsteşarın başkanlığında müsteşar yardımcılarında oluşur. İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı, Bakanlık Komisyonunun raportörlüğünü yapar. Komisyon Başkanı, gerekli gördüğü hallerde, belirleyeceği diğer Bakanlık mensuplarını da Komisyon toplantılarına davet edebilir. Komisyon, Müsteşar ve en az dört müsteşar yardımcısının katılımıyla toplanabilir.

(4) Birinci fıkranın (a), (c), (ç), (d) ve (e) bentlerinde sayılan yardımcı birimler, müstakil daire başkanlıklarıdır.

(5) Diploması Akademisi Başkanlığının çalışma usul ve esaslarına ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir. Diploması Akademisi Başkanlığında ücret karşılığı ders vermek üzere görevlendirilen Bakanlık personeli ve diğer kişilere, haftada yirmi, bir takvim yılında üçyüzlü saatini aşmamak ve 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde öngörülen azami ek ders ücretlerini geçmemek üzere, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlık tarafından belirlenen miktar, esas ve usuller çerçevesinde ders ücreti ödenir.

(6) Bakanlık, yurtdışında, dış ilişkilerin yürütülmesi açısından önem ve gereklilik taşıyan yerlerde Bakanın teklifi ve Başbakanın onayı ile toplam sayıları beşi geçmemek üzere irtibat bürosu açabilir. İrtibat bürolarının çalışma esasları, Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.

Yurtdışı teşkilatı

MADDE 9- (1) Bakanlık, 13/12/1983 tarihli ve 189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esaslarına uygun olarak yurtdışı teşkilatı kurabilir.

(2) Bakanlığın yurtdışı teşkilatı, büyükelçilikler, daimi temsilcilikler, başkonsolosluklar, büyükelçilik konsolosluk şubeleri ile fahri başkonsolosluk ve fahri konsolosluklardan oluşur. Bakanlık, ihtiyaç duyulması halinde, elçilik, konsolosluk, irtibat ofisi, büyükelçilik bürosu, başkonsolosluk bürosu, muavin konsolosluk ve konsolosluk ajanlığı ile diplomatik temsil ve konsolosluk hizmeti amaçlı benzer temsilciliklerin kurulması için Bakanlar Kuruluna teklifte bulunabilir.

(3) Büyükelçiliklerin görevleri şunlardır:

a) Kuruldukları ve akredite edildikleri devlet nezdinde Türkiye Cumhuriyetini temsil etmek, Türkiye Cumhuriyetinin, vatandaşlarının ve uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilerin hak ve menfaatlerini korumak.

b) Kuruldukları ve akredite edildikleri devletlerin hükümetleri ve ilgili kuruluşları ile gerekli temas ve müzakereleri yürütmek.

c) Türkiye Cumhuriyeti ile nezdinde buldukları ve akredite edildikleri devlet arasında dostluk ilişkileri kurulması ve siyasi, askeri, ekonomik, kültürel, bilimsel ve diğer alanlardaki ilişkilerin ve işbirliğinin geliştirilmesi için çalışmak.

ç) Nezdinde buldukları ve akredite edildikleri ülkelerdeki gelişmeleri takip etmek, görevleriyle ilgili bilgi ve değerlendirmeleri merkez ve yurtdışı teşkilatındaki ilgili birimlere iletmek.

(4) Daimi temsilciliklerin görevleri şunlardır:

a) Buldukları uluslararası kuruluş nezdinde Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini temsil etmek, Türkiye Cumhuriyetinin menfaatlerini korumak ve geliştirmek.

b) Nezdinde buldukları uluslararası kuruluşla veya bu kuruluşta icra edilen toplantılar çerçevesinde ilgili muhataplarla gerekli temas ve müzakereleri yürütmek.

c) Nezdinde buldukları uluslararası kuruluşla ve bu kuruluşun faaliyetlerine ilişkin gelişmeleri takip etmek, bilgi ve değerlendirmeleri merkez ve yurtdışı teşkilatındaki ilgili birimlere iletmek.

ç) Nezdinde buldukları uluslararası kuruluş ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki ilişkileri ve işbirliğini geliştirmek için faaliyette bulunmak.

(5) Başkonsolosluk niteliğindeki konsolosluk temsilciliklerinin görevleri şunlardır:

a) Görev çevreleri dahilinde, Türkiye Cumhuriyetinin menfaatlerini korumak ve geliştirmek, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere yönelik konsolosluk işlemlerini yürütmek ve konsolosluk himayesi sağlamak.

b) Yabancılarla yönelik vize işlemlerini yürütmek ve vize ita etmek.

c) 1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesinde sayılan diğer görevleri ifa etmek.

(6) Büyükelçilikler bünyesindeki konsolosluk şubelerinin görevleri şunlardır:

a) Büyükelçiliğin bulunduğu ve akredite edildiği ülke genelinde ya da bu ülkedeki belli bir görev çevresi dahilinde, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere yönelik konsolosluk işlemlerini yürütmek ve konsolosluk himayesi sağlamak.

b) Yabancılarla yönelik vize işlemlerini yürütmek ve vize ita etmek.

c) 1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesinde sayılan diğer görevleri ifa etmek.

ç) Büyükelçilik tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

(7) Büyükelçiliklere bağlı olarak kurulan fahri başkonsolosluk ve fahri konsoloslukların görevleri şunlardır:

a) Türkiye Cumhuriyetinin menfaatlerini korumak, geliştirmek ve tanıtımına katkıda bulunmak.

b) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ve uyrukluğunu taşıyan tüzelkişilere yönelik konsolosluk himayesi sağlamak.

c) Özel olarak yetkilendirildiği takdirde, konsolosluk işlemleri yapmak.

ç) Büyükelçilik tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

Bakanlık personeli

MADDE 10- (1) Meslek memurlarına ilişkin esaslar aşağıda gösterilmiştir.

a) Meslek memurları, Bakanlığın görevleri çerçevesinde, Türk dış politikasının oluşturulması ve icrasında görev, yetki ve sorumluluk üstlenen ve temsil görevi icra eden memurlardır. Meslek memurları, yabancı devletlerle ve uluslararası kuruluşlarla yürütülen ikili ve çok taraflı ilişkilerin siyasi, ekonomik ve kültürel boyutları ile uluslararası hukuk konuları ağırlıklı olmak üzere, uluslararası ilişkiler alanındaki gelişmeleri takip ve analiz eder, dış politikanın oluşturulmasına yönelik gerekli girdileri sağlar, stratejileri ve hareket tarzlarını oluşturarak Hükümet tarafından tespit olunan dış politika çerçevesinde uygular. Meslek memurları, yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atandıklarında, konsolosluk işlemlerinde imzaya yetkilidir.

b) Meslek memuru olabilmek için, 657 sayılı Kanununun 48 inci maddesinde sayılan şartlar ile Bakanlıkça açılan yarışma sınavına ilişkin yönetmelikle belirlenen diğer şartlar saklı kalmak üzere, yurtiçindeki üniversitelerin veya diploma denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış olmak kaydıyla yabancı üniversitelerin en az dört yıllık lisans eğitimi veren fakültelerinin uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi, kamu yönetimi, tarih, sosyoloji, halkla ilişkiler ve tanıtım, psikoloji, iktisat, işletme, maliye ve finans bölümleri ile ağırlıklı olarak bu alanlara yönelik eğitim programlarına sahip bölümlerinden veya hukuk fakültelerinden mezun olmak ya da üniversitelerin sosyal bilimler alanında en az dört yıllık lisans eğitimi yapmış olup, uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi, kamu yönetimi, hukuk ve iktisat alanlarında lisansüstü eğitim yapmış olmak gerekir. Meslek memurluğu sınavının açıldığı yılın Ocak ayının ilk günü itibarıyla, lisans diplomasına sahip bulunanlar için otuz yaşını, lisansüstü eğitim diplomasına sahip bulunanlar için otuz iki yaşını doldurmamış olmak şarttır. Meslek memurluğunda adaylık süresi bir yıldır.

c) Meslek memurlarının merkez ve yurtdışı teşkilatında taşıyacakları unvanlar ve bunların hangi derecelere tekabül ettiği ekli (1) sayılı listede gösterilmiştir.

ç) Meslek memurları, askerlik hizmeti dahil olmak üzere, mevcut statülerinde geçirdikleri en erken altıncı fiili hizmet yılı içinde ve ikinci katip veya muavin konsolos unvanında geçirdikleri üçüncü yıl içerisinde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girer. Bu sınavda iki kez başarılı olamayanlara, konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez katılma hakkı verilir. Meslek memurları, kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına, en erken, mevcut statülerindeki dokuzuncu fiili hizmet yılı içerisinde girebilir. Bu sınava katılıp başarılı olan meslek memurları, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olur. Bu sınavlarda başarılı olamayan meslek memurları ise mevcut statülerini ve unvanlarını korur ancak daha üst unvanlara yükseltilmez. Her iki kategorideki yeterlik sınavlarında kullanılacak ikinci sınav hakkı, başarısız olunan ilk sınavı takiben düzenlenen üç sınavdan birinde kullanılır.

d) Meslek memurlarına üçüncü, ikinci ve birinci derece kadro unvanlarının verilmesinde, sicil ve disiplinle ilgili hususlar da dikkate alınmak suretiyle, Bakanlık Komisyonunun memurun başarı düzeyine, mesleki gelişimine ve görev motivasyonuna ilişkin olarak yapacağı değerlendirme esas alınır.

e) Askerlik hizmeti dahil olmak üzere meslek memurluğunda geçirdikleri toplam otuz yıllık fiili hizmet süresi içerisinde, merkez teşkilatında elçi unvanı taşımamış olan meslek memurları ile yurtdışı teşkilatında büyükelçi, daimi temsilci, elçi, elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve birinci sınıf başkonsolos unvanlarından herhangi birini taşımamış olan meslek memurları bu bentte sayılan unvanlara yükseltilme hakkını kaybeder. Birinci, ikinci veya üçüncü derecedeyken en az iki sene kesintisiz ve başarılı olarak maslahatgüzarlık yapmış olan meslek memurları bu hükümden muaftır.

f) Meslek memurlarının mesleğe alınmaları ile görevde yükselme usul ve esaslarına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

(2) Konsolosluk ve ihtisas memurlarına ilişkin esaslar aşağıda gösterilmiştir.

a) Konsolosluk ve ihtisas memurları, Bakanlığın görevleri çerçevesinde, konsolosluk, protokol, ekonomik ve kültürel işler, kançılara idaresi, kamu diplomasisi, ulusal mevzuatla bağlantılı hukuki işler, personel işleri, idari ve mali işler, elektronik konsolosluk ve bilişim hizmetleri ile özel uzmanlık bilgisi gerektiren diğer alanlarda görev, yetki ve sorumluluk üstlenen ve temsil görevi icra eden memurlardır. Konsolosluk ve ihtisas memurları, yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atandıklarında, konsolosluk işlemlerinde imzaya yetkilidir.

b) Konsolosluk ve ihtisas memuru olabilmek için, 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan şartları taşımamanın yanı sıra usul ve esasları yönetmelikle düzenlenen Bakanlıkça açılan yarışma sınavında başarılı olmak gerekir. Konsolosluk ve ihtisas memurluğu sınavının açıldığı yılın Ocak ayının ilk günü itibarıyla, lisans diplomasına sahip bulunanlar için otuz yaşını, lisansüstü eğitim diplomasına sahip bulunanlar için otuziki yaşını doldurmamış olmak gerekir. Bakanlık, işlev alanlarındaki uzmanlaşma ihtiyacını dikkate alarak sadece belirli fakültelerin veya bölümlerin mezunlarının başvurabileceği konsolosluk ve ihtisas memurluğu adaylık sınavları açabilir. Gerek görülmesi halinde, sınava iştirak için mesleki ön tecrübe şartı da aranabilir. Belirli fakültelerin veya bölümlerin mezunlarının başvurabileceği veya mesleki ön tecrübe şartı aranan sınavlar sonucunda Bakanlığa alınan memurların, merkez ve yurtdışı teşkilatında uzmanlık dalları ile bağlantılı olarak görevlendirilmeleri esastır. Konsolosluk ve ihtisas memurluğunda adaylık süresi bir yıldır.

c) Konsolosluk ve ihtisas memurlarının merkez ve yurtdışı teşkilatında taşıyacakları unvanlar ve bunların hangi derecelere tekabül ettiği ekli (2) sayılı listede gösterilmiştir.

ç) Konsolosluk ve ihtisas memurları, askerlik hizmeti dahil olmak üzere, mevcut statülerinde geçirdikleri en erken dokuzuncu fiili hizmet yılı içerisinde kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına girer. Bu sınavda iki kez başarılı olamayanlar başkatip veya konsolos unvanı alma haklarını kaybeder ve daha üst unvanlara yükseltilmez. İkinci sınav hakkı, başarısız olunan ilk sınavı takiben düzenlenen üç sınavdan birinde kullanılır.

d) Konsolosluk ve ihtisas memurlarına ikinci ve birinci derece kadro unvanlarının verilmesinde, sicil ve disiplinle ilgili hususlar da dikkate alınmak suretiyle, Bakanlık Komisyonunun memurun başarı düzeyine, mesleki gelişimine ve görev motivasyonuna ilişkin olarak yapacağı değerlendirmeye esas alınır.

e) Konsolosluk ve ihtisas memurlarının mesleğe alınmaları ile görevde yükselme usul ve esaslarına ilişkin diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.

(3) Meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları arasındaki öndegelim sırası, taşınan unvanlar da dikkate alınmak suretiyle yönetmelikle düzenlenir.

(4) Hukuk müşavirleri, 657 sayılı Kanunun 59 uncu ve 60 ıncı maddesi kapsamında istihdam edilen memurlardır.

(5) Danışmanlar, Bakanlığın özel uzmanlık bilgileriyle bağlantılı istisnai ihtiyaçları temelinde istihdam edilen memurlardır. Danışman olabilmek için, Bakanlığın belirleyeceği yabancı dile çok iyi derecede hakimiyetin yanı sıra, Bakanlığın ihtiyaç duyduğu uzmanlık alanlarında en az beş yıllık mesleki tecrübeye veya bu alanlarda doktora ya da daha üst akademik unvanlara sahip bulunulması gerekir. Danışman alımında uygulanacak usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

(6) Uzman müşavirler, kuruluş kanunlarında yurtdışı teşkilatı kurma yetkisi verilmemiş kamu kurum ve kuruluşlarının ihtisas alanına giren konularda yurtdışı teşkilatında memur istihdamına Bakanlıkça gerek duyulduğu takdirde, bu kurum ve kuruluşlarca belirlenen ve Bakanlığa bu amaçla tahsis edilen kadrolara 12 nci maddenin onikinci fıkrasındaki esaslar çerçevesinde geçici olarak atanan memurlardır. Uzman müşavirler, bağlı buldukları diplomatik misyon veya konsolosluk şefinin verdiği görevleri yerine getirir ve onların bilgisi dahilinde olmaksızın kurumları ile doğrudan yazışma yapamaz.

(7) Mali hizmetler uzmanları ve mali hizmetler uzman yardımcıları, 5018 sayılı Kanunun 60 ncı maddesi kapsamında, Bakanlığın mali hizmetler biriminde istihdam edilen memurlardır.

(8) Dışişleri merkez memurlarına ilişkin esaslar aşağıda gösterilmiştir.

a) Merkez memurları, 11 inci maddede yurtdışı görevlere ilişkin olarak yer verilen hüküm saklı kalmak üzere, merkez teşkilatında sürekli görev yapan ve genel idare hizmetleri, teknik hizmetler ve sağlık hizmetleri sınıflarına mensup olan memurlardır.

b) Mütercim kadrosunda görev yapacak memurların merkezi sınava ilave olarak hizmetin gereklerine uygun olarak seçilebilmesi için usul ve esasları yönetmelikle belirlenen yarışma sınavında da başarılı olmaları gerekir.

c) Sağlık hizmetleri sınıfına mensup merkez memurları, merkez teşkilatındaki görevlerine ilave olarak, yerel mahrumiyet şartları nedeniyle güvenilir sağlık hizmetlerine erişim imkanının kısıtlı olduğu veya ciddi sağlık riskleri bulunan bölge veya ülkelerdeki temsilciliklerde görevli personelin ve beraberlerindeki aile üyelerinin sağlık kontrolünden geçirilmelerinin, koruyucu sağlık hizmetlerinden yararlandırılmalarının ve ağır şekilde rahatsızlananların Türkiye'ye nakline nezaret edilmesinin gerektirdiği durumlarda geçici olarak yurtdışı teşkilatında görevlendirilebilir.

(9) Koruma görevlileri, 657 sayılı Kanunun ek 8 inci ve ek 9 uncu maddelerine göre görevlendirildikleri yurtdışı teşkilatına ait bina ve konutların güvenliğinin sağlanması ile diplomatik misyon veya konsolosluk şefinin ve onun talimatı çerçevesinde diğer diplomatik misyon veya konsolosluk mensuplarının şahsi korunmalarından sorumludur.

(10) Yardımcı hizmetliler, 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (VIII) numaralı bendi çerçevesinde görev yapan memurlardır.

Mali hizmetler uzmanları ile merkez memurlarının yurtdışı teşkilatında görevlendirilmeleri

MADDE 11- (1) Mali hizmetler uzmanları ile merkez memurlarından genel idare hizmetleri ve teknik hizmetler sınıfına mensup olanlar, askerlik hizmeti dahil merkez teşkilatındaki kesintisiz ve fiili hizmet süreleri her defasında yedi yıldan az olmamak şartıyla ve sicil ve disiplin ile ilgili hususlar dikkate alınmak üzere, en fazla iki kez yurtdışı sürekli görevlere atanabilir. Bunun için memurun;

a) İlk kez yurtdışı sürekli göreve atanabilmek için, usul ve esasları yönetmelikle belirlenen yeterli sınavını geçmesi ve Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında yeterli sınavının yapıldığı tarih itibarıyla son iki yıl içerisinde en az (C) düzeyinde başarılı olması ve lisans diplomasına sahip bulunması,

b) İkinci kez yurtdışı sürekli göreve atanabilmek için Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki yıl içerisinde en az (B) düzeyinde başarılı olması ve yüksek lisans diplomasına sahip bulunması,

c) Merkez teşkilatındaki görevleri sırasında ve varsa daha önceki yurtdışı görevinde sergilediği başarıya ilişkin olarak Bakanlık Komisyonu tarafından her bir yurtdışı sürekli görevlendirme öncesinde yapılan değerlendirilmenin olumlu olması,

gerekir.

(2) Birinci fıkrada sayılan şartları taşımak, memurun yurtdışı sürekli görevlere atanmasında Bakanlık Komisyonunca her defasında kullanılacak takdir yetkisini ortadan kaldırmaz. Her yıl kaç memurun yurtdışına sürekli görevle atanacağı Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir. Gerek görülmesi halinde, ikinci kez yurtdışı sürekli göreve atanacakların belirlenmesinde de sınav yöntemine başvurulabilir.

(3) Bu madde hükümleri çerçevesinde yapılan birinci yurtdışı sürekli görevlendirmenin süresi üç yıldan, ikinci sürekli görevlendirmenin süresi ise dört yıldan fazla olamaz.

(4) Yurtdışı sürekli göreve atanan mali hizmetler uzmanları ataşe, merkez memurları ise ataşe yardımcısı unvanını taşır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Unvanlar ve Atamalar

Yurtdışı teşkilatında unvanlar ve görev süreleri

MADDE 12- (1) Bakanlık memurlarının merkez teşkilatından yurtdışı teşkilatına, yurtdışı teşkilatındaki bir temsilcilikten diğer bir temsilciliğe ve yurtdışı teşkilatından merkez teşkilatına sürekli görevle atanmalarında, 23/4/1981 tarihli ve 2451 sayılı Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunda belirtilen usuller uygulanır. Bakanlığın yurtdışı teşkilatında görevli meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları, ekli (1) ve (2) sayılı cetvellerde sayılan unvanları, temsil görevinin diplomatik veya konsüler niteliğine göre, aşağıdaki fıkralarda belirtilen esaslar çerçevesinde taşırlar.

(2) Büyükelçi unvanına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Büyükelçi, nezdinde görevli bulunduğu ve akredite edildiği ülkelerde Türkiye Cumhuriyeti Devletini, Cumhurbaşkanını ve Hükümeti temsil eder.

b) Büyükelçi, görev yaptığı ülkede büyükelçiliğe bağlı tüm birimlerin amiridir.

c) Büyükelçiliğe hiyerarşik olarak bağlı bulunmamakla birlikte, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yurtdışındaki temsilcileri veya birimleri de yürüttükleri faaliyetler bağlamında büyükelçinin gözetimine tabi olup, bu faaliyetler hakkında büyükelçiyi bilgilendirir.

ç) Meslek memurlarının 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırması gözetilmeksizin büyükelçi olarak atanabilmeleri için, merkez teşkilatında elçi veya yurtdışı teşkilatında elçi, elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve birinci sınıf başkonsolos unvanlarından biriyle, başarılı şekilde en az bir yıl görev yapmış olmaları gerekir. Bu unvanları henüz almamış birinci derece kadrodaki meslek memurları ile ikinci ve üçüncü derece kadrodaki meslek memurları dış temsilcilik gruplandırmasında sondaki iki grupta yer alan temsilciliklere büyükelçi olarak atanabilir.

d) 657 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi çerçevesinde büyükelçi olarak atanarlardan diğer kamu kurum veya kuruluşlarına mensup olanlar, merkeze döndüklerinde, hizmetlerine ihtiyaç duyulması halinde, Bakanlıkta çalışmaya ve bu görevleri süresince büyükelçi unvanını kullanmaya devam ederler. Bunlardan hizmetlerine ihtiyaç duyulmayanlar, Bakanlık ile ilişkileri kesilerek daha önceden bağlı oldukları kamu kurum ve kuruluşlarındaki kadrolarına iade edilir.

(3) Daimi temsilci unvanına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Daimi temsilci, bir uluslararası kuruluşta Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini temsil etmek üzere atanan memurdur. Meslek memurlarının daimi temsilci olarak atanma şartları, büyükelçi olarak atanma şartları ile aynıdır. Daimi temsilci, aynı zamanda büyükelçi unvanını da taşır. Bunlardan meslek memuru olanlar, merkez görevine döndüklerinde büyükelçi unvanını kullanmaya devam eder.

b) Bakanlığın gerekli görmesi halinde, Birleşmiş Milletler Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliğine, büyükelçi-daimi temsilcinin yanı sıra, meslek memuru statüsündeki bir büyükelçi, büyükelçi-daimi temsilci yardımcısı unvanıyla atanabilir.

c) Nezdinde daimi temsilcilik açılmamış bulunan milletlerarası kuruluşlarda meslek memurlarına temsilcilik görevi verilebilir.

(4) Özel temsilci unvanına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Özel temsilci, dış politika gereklilikleri çerçevesinde özel bir görevi ifa etmek üzere görevlendirilen, büyükelçi veya elçi unvanını taşıyan temsilcilerdir. Büyükelçi veya elçi unvanı taşımayanlar da geçici bazı görevler için özel temsilci sıfatıyla görevlendirilebilir.

b) Özel temsilciler Bakanlar Kurulu kararı ile görevlendirilir.

(5) Maslahatgüzar ve geçici maslahatgüzar unvanlarına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Bir ülkedeki siyasi temsil düzeyi büyükelçi veya elçi seviyesinde değilse birinci, ikinci ve üçüncü derece kadrolardaki meslek memurları arasından o ülke nezdinde görev yapmak üzere maslahatgüzar atanabilir.

b) Misyon şefinin geçici olarak yokluğunda, geçici maslahatgüzarlık görevinin temsilcilikteki hangi memur tarafından üstlenileceği yönetmelikle belirlenir.

c) Maslahatgüzar veya geçici maslahatgüzar, görevli oldukları ülkede diplomatik misyon şefinin tüm yetki ve sorumluluklarına sahiptir.

(6) Elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve daimi temsilci yardımcısı unvanlarına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Elçi-müsteşar ve elçi-daimi temsilci yardımcısı unvanları, büyükelçiliklerde ve daimi temsilciliklerde misyon şefinden sonra öndegelim sırasındaki birinci meslek memuru tarafından taşınabilir. Birinci derece kadrolardaki meslek memurları Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı üzerine, ilgili mevzuat hükümlerine göre elçi-müsteşar veya elçi-daimi temsilci yardımcısı olarak atanabilir. Büyükelçiliklerde ve daimi temsilciliklerde birinci müsteşar olarak görev yapmakta olan veya bu unvanla atanmış ancak fiilen göreve başlamamış bulunan birinci derece kadrodaki meslek memurlarına da Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile elçi-müsteşar veya elçi-daimi temsilci yardımcısı unvanı verilebilir.

b) Elçi unvanı taşımayacak daimi temsilci yardımcılarını da birinci derece kadrodaki meslek memurları arasından Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir.

c) Dış politika gereklerine göre, elçi-müsteşar ve elçi-daimi temsilci yardımcısı atanabilecek büyükelçilikler ve daimi temsilcilikler, Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir. Bu unvanlar merkez teşkilatında kullanılmaz. Daha önce bu unvanları almış olanlar, ancak elçi-müsteşar veya elçi-daimi temsilci yardımcısı atanması mümkün olan diplomatik temsilciliklerde yeniden görevlendirildikleri ve bu temsilciliklerde söz konusu unvanları taşıyan başka bir meslek memuru bulunmadığı takdirde bu unvanları kullanabilir.

(7) Birinci sınıf başkonsolos ve başkonsolos unvanlarına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Birinci sınıf başkonsolos veya başkonsolos, başkonsoloslukların en üst amiridir. Meslek memurlarının yanı sıra konsolosluk ve ihtisas memurları da başkonsolos olarak atanabilir. Birinci derece kadrodaki meslek memurları, Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı üzerine, ilgili mevzuat hükümlerine göre birinci sınıf başkonsolos olarak atanabilir. Başkonsolos olarak görev yapmakta olan veya bu unvanla atanmış ancak fiilen göreve başlamamış bulunan birinci derece kadrodaki meslek memurlarına da Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile birinci sınıf başkonsolos unvanı verilebilir.

b) Daha önce büyükelçilik yapmış meslek memurları ile merkez teşkilatında elçi veya yurtdışı teşkilatında elçi-müsteşar ya da elçi-daimi temsilci yardımcısı unvanıyla görev yapmış olan meslek memurları, konsolosluk şefi olarak atandıklarında birinci sınıf başkonsolos unvanını taşır. Büyükelçi unvanını daha önce kazanmış olanlar, büyükelçi unvanlarını da muhafaza eder.

(8) Ekli (1) ve (2) sayılı listeler çerçevesinde, meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarınca diplomatik temsilciliklerde kullanılabilen diğer unvanlar, birinci müsteşar, müsteşar, başkatip, ikinci katip, üçüncü katip ve ataşe; konsolosluk temsilciliklerinde kullanılabilen diğer unvanlar ise başkonsolos yardımcısı, konsolos, muavin konsolos ve ataşedir.

(9) Büyükelçi unvanı taşımayan meslek memurları ve büyükelçi unvanını da koruyan birinci sınıf başkonsoloslar ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının, hukuk müşavirlerinin ve danışmanların görev süreleri, hizmetin gerektirdiği istisnalar dışında, yurtdışı teşkilatında en çok beş yıl, merkez teşkilatında en az iki yıldır.

(10) Aday memurlar yurtdışına sürekli görevle atanamaz.

(11) Meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları merkez teşkilatından yurtdışı teşkilatına veya yurtdışı teşkilatından merkez teşkilatına, sahip buldukları kadro dereceleriyle ve bu kadro derecelerine tekabül eden unvanlarla atanır.

(12) Uzman müşavirlerin görev süresi, hizmetin gerektirdiği istisnalar dışında en çok dört yıldır. Yurtdışı görevleri sona eren uzman müşavirler, Bakanlık ile ilişkileri kesilerek daha önceden bağlı buldukları kamu kurum veya kuruluşundaki kadrolarına iade edilir. Uzman müşavirler, diplomatik temsilciliklerde müşavir veya müşavir yardımcısı; konsolosluklarda ataşe veya ataşe yardımcısı unvanlarını taşır.

Merkez teşkilatındaki unvanlar ve atamalar

MADDE 13- (1) Merkez teşkilatındaki görevlere yapılan atamalara ilişkin genel esaslar şunlardır:

a) Müsteşar ve müsteşar yardımcıları, büyükelçilik yapmış birinci derece kadrodaki meslek memurları arasından atanır.

b) Genel müdürler, genel müdür yardımcıları ve müstakil daire başkanları, birinci derece kadrodaki meslek memurları arasından atanır.

c) Müstakil daire başkanları ve genel müdür yardımcıları ile büyükelçilik yapmamış genel müdürler ve meslek memurları arasından atanan Strateji Geliştirme Başkanı elçi unvanı da taşır.

ç) Bakan Özel Müşaviri ve Müsteşar Özel Müşaviri meslek memurları arasından atanır.

Özel müşavir olarak atanan meslek memurlarına, birinci derece kadroda bulunmaları halinde elçi unvanı da verilebilir.

d) Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı, 657 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi kapsamında da atanabilir.

e) Yurtdışı teşkilatında büyükelçi unvanıyla görev yapmış olan meslek memurları, merkez görevine döndüklerinde bu unvanı kullanmaya devam eder.

(2) Bakanlık merkez teşkilatında görev yapan personelden 2451 sayılı Kanun hükümleri dışında kalan memurların atanmaları Bakan tarafından yapılır. Bakan bu yetkisini gerekli grdg hallerde alt kademelere devredebilir.

(3) Yarışma sınavı ile memur alınan Bakanlık kadrolarına yapılan atamalar, ilan edilen kadro sayısına kadar ve başarı listesindeki sıraya göre yapılır.

Yurtdışı sürekli görevlere ilişkin genel esaslar

MADDE 14- (1) Yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanacak memurların, temsil yeteneği, olumlu sicil ve kanaat, mesleki bilgi ve yeterlik ile yabancı dil bilgisi konularında yurtdışı sürekli görevlere ilişkin mevzuat hükümlerinde yer verilen nitelikleri taşımaları ve son iki yılda olumlu sicil almış olmaları gerekir.

(2) Durumlarının aşağıda sayılanlardan birine uyduğu Bakanlık Komisyonunun teklifi zerine Bakan onayıyla tespit edilen Bakanlık memurları yurtdışı sürekli görevlere atanamaz.

a) Birinci fıkrada sayılan nitelikleri kaybettiği tespit edilenler.

b) Devletin güvenlik ve itibarını zedeleyici davranışta bulunduğu tespit edilenler.

c) Yurtdışı görevde ülke ve meslek itibarını zedeleyecek şekilde borç bırakanlar.

) Görevlerini yerine getirmedeki başarısızlıkları veya dış görevlendirme için gerekli olan temsil yeteneğini kaybettiği tespit edilenler.

d) Haklarında ceza kovuşturması yrtlenler.

(3) Yurtdışında temsil, hizmet ya da görev gereklerini yerine getirmeyen veya Devletin güvenlik ve itibarını zedeleyici davranışta bulunduğu tespit edilen veya sicil bakımından başarısız olan veya haklarında ceza kovuşturması başlatılan memurların merkeze alınması hakkında, 12 nci maddenin dokuzuncu fıkrasındaki sürelerle bağlı kalınmaksızın, 2451 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(4) Haklarında ceza soruşturması başlatılan memurların yurtdışı sürekli görevlere atanmaları veya atanmış bulunanların görevlerine başlamaları, Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile soruşturmanın sonuçlanmasına kadar askıya alınabilir.

(5) Bakanlığın yurtdışı teşkilatını oluşturan temsilcilikler, diğer unsurların yanı sıra, buldukları ülke veya şehirlerdeki asayış, güvenlik, sağlık, eğitim, iskan, sosyal yaşam, temel ihtiyaçlara erişim, iklim ve buna benzer yaşam koşullarının zorluğu dikkate alınarak derecelendirilmek suretiyle altı kategoriye kadar gruplandırılabilir.

(6) Bakanlık personelinin merkez teşkilatından yurtdışı teşkilatına, yurtdışı teşkilatından merkez teşkilatına ve bir temsilcilikten diğer bir temsilciliğe sürekli görevle atanmaları ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Ayıklara ilişkin düzenlemeler

MADDE 15- (1) Ek gösterge ve makam tazminatlarına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir.

- a) Büyükelçilere, valiler için belirlenen ek gösterge ve makam tazminatı göstergeleri uygulanır.
- b) Kazanılmış hak olarak birinci derece üzerinden aylık almış;

1) Birinci sınıf başkonsoloslar ile elçi unvanı taşıyan diğer meslek memurlarına merkez teşkilatında, birinci sınıf mülki idare amirleri için,

2) Başkonsoloslar, müsteşarlar ve daimi temsilci yardımcılarına merkez teşkilatında, kazanılmış hak aylıkları birinci derecede olan kaymakamlar için,

belirlenen göstergeler üzerinden makam tazminatı ödenir.

- c) Birinci derecenin dördüncü kademesinden aylık alan;

1) Birinci sınıf başkonsoloslar ile elçi unvanı taşıyan diğer meslek memurlarına, birinci sınıf mülki idare amirlerinden birinci derecenin dördüncü kademesinden aylık alanlar için,

2) Başkonsoloslar, müsteşarlar ve daimi temsilci yardımcılarına, birinci derecenin dördüncü kademesinden aylık alan kaymakamlar için,

belirlenen ek gösterge uygulanır.

(2) Emsal kararnamesiyle belirlenen katsayılar, büyükelçiler ve daimi temsilcilere %15, elçi-müsteşar, elçi-daimi temsilci yardımcısı ve başkonsoloslara %5 oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bakanlar Kurulu, bu oranları bir katına kadar artırmaya ve bu oranları aşmamak üzere yurtdışı ayıklara esas ülke gruplarının bir bölümünü veya bazı ülkeleri kapsayacak şekilde farklı oranlar tespit etmeye yetkilidir.

(3) Meslek memurlarına, aday memuriyete atanmalarıyla birlikte başlamak üzere, sınava girdikleri birinci dilden Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında (A) seviyesinde başarılı olanlar için tespit edilmiş bulunan yabancı dil tazminatı Bakanlık kadrolarında buldukları sürece ödenir.

Yurtdışı teşkilatındaki görevlere ilişkin mali haklar

MADDE 16- (1) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanan memurlara 657 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslar dahilinde, aile yardımı ödeneğine hak kazanan eş için %5 ve her bir çocuk için %2,5 oranında aile yardımı ödeneği verilir. Bu ödeneğin hesaplanmasında, yurtdışı ayıklara ilişkin emsal kararnamesi çerçevesinde, görev yapılan ülke için birinci derecenin dördüncü kademesindeki meslek memurunun yurtdışı aylığı esas alınır. Bakanlar Kurulu bu oranları birer katına kadar artırabilir.

(2) Eğitim yardımına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir.

a) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanan memurlara, aile yardımı ödeneğine hak kazanan çocuklarından yurtdışında eğitim-öğretim görenleri için, belgelendirilmesi şartıyla eğitim yardımı verilebilir. Temsilciliğin bulunduğu şehirde Türkçe, İngilizce, Almanca veya Fransızca dillerinde faaliyet gösteren ilk, orta ve lise düzeyinde ücretsiz bir eğitim kurumuna devam etme imkanı bulunması halinde eğitim yardımı verilmez.

b) Eğitim yardımı, ilk, orta ve lise öğrenimine devam eden her bir çocuk için, eğitim-öğretim yılı masrafının %50'si, yirmüç yaşından büyük olmamak üzere lisans düzeyinde üniversite öğrenimine devam eden her bir çocuk için ise eğitim-öğretim yılı masrafının %25'i oranında hesaplanır ve aylık bazda ödenir. Bakanlar Kurulunca bu oranlar yarısına kadar artırılabilir. Servis, kurs ve yemek ücretleri ile benzeri ödemeler eğitim-öğretim yılı masrafı kapsamında kabul edilmez.

c) Aylık bazda ödenecek eğitim yardımı, emsal kararname çerçevesinde, çocuğun öğrenim gördüğü ülke için birinci derecenin dördüncü kademesindeki meslek memurunun yurtdışı aylığının ilköğretim, ortaokul ve lise öğrenimi görenler için % 10'unu, üniversite öğrenimi görenler için %5'ini aşamaz. Bu oranlar Bakanlar Kurulunca birer katına kadar artırılabilir.

(3) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atananlardan 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında, sondaki üç grupta yer alan temsilciliklerde görevli bulunanlar ile beraberlerindeki eş ve aile yardımı ödeneğine hak kazanan çocuklarının iki yılda bir defa olmak üzere Türkiye'ye gidiş-dönüş ulaşım masrafları bütçeden karşılanabilir. Sondaki üç grupta yer almayan temsilciliklerden hangilerinde görevli olanların bu imkandan faydalanabileceğine Bakanlar Kurulunca karar verilir. Ulaşım masrafı karşılananlar Türkiye'de en az onbeş gün kalmak zorundadır. Merkez teşkilatına dönüş yapılacağı yıl bu imkandan faydalanılmaz. Öngörülen dönüş yılından önce zorunlu sebeplerle merkez teşkilatına dönen veya alınanlar ile beraberlerindeki eş ve aile yardımı ödeneğine hak kazanan çocukları için bu fıkra çerçevesinde daha önce yapılmış olan ödemeler nedeniyle ilgiliye borç çıkarılmaz.

Teşvik ödeneği

MADDE 17- (1) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atananlara, aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde kazanılmış hak teşkil etmemek üzere, teşvik ödeneği verilebilir.

a) Teşvik ödeneği, 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında son üç grupta yer alan temsilciliklerde görev yapan memurlara, yurtdışı aylığının %15'ini geçmemek üzere emsal kararnamesinde belirlenen oran, esas ve usuller çerçevesinde ödenir. Sondan üçüncü grupta yer alan temsilciliklerde görevli memurlara ödenecek tazminat oranı %5'tir. Sondan ikinci ve sonuncu gruplarda görev yapanlara ödenecek tazminat oranları Bakanlar Kurulunca tespit edilir. Bakanlar Kurulu bu oranları birer katına kadar artırmaya ve yarısına kadar azaltmaya yetkilidir. Savaş, iç savaş ve iç karışıklık halinin devam ettiği veya bu durumların ortaya çıktığı ülke veya bölgelerdeki temsilciliklerde görevli memurlara, temsilcilik sınıflandırması gözetilmeksizin, daha yüksek oranlarda tazminat ödenmesine Bakanlar Kurulunca karar verilebilir.

b) Teşvik ödeneği kapsamına dahil temsilciliklerde görevli Türk uyruklu sözleşmeli personel de teşvik ödeneğinden yararlanır. Bu ödemenin hesaplanmasında, sözleşmeli personelin net maaşı esas alınır. Net maaş üzerinden hesaplanacak ödenek miktarının oranı, aynı temsilcilikte görevli memurlar için saptanan teşvik ödeneği oranına eşittir.

(2) Bakanlığın yurtdışı teşkilatına sürekli görevle atanan memurlara, bu Kanunla yurtdışı aylığı ve diğer ödemelere ilişkin getirilen hükümler, diğer kamu idarelerince sürekli görevle yurtdışına atananlardan yurtdışı aylıkları 657 sayılı Kanunun 156 ncı ve 157 nci maddelerine göre belirlenenler hakkında da uygulanır.

Olağanüstü durumlar

MADDE 18- (1) Bir ülkede savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın hastalık ve can güvenliğini tehdit eden benzeri olağanüstü durumların ortaya çıkması veya bu yönde kuvvetli belirtiler bulunması halinde, can ve mal güvenliğini sağlanması amacıyla, bu ülkede bulunan temsilciliklerde görevli personelin ve beraberlerindeki aile üyelerinin tahliye edilmesi kararı Bakanlıkça alınabilir. Böyle bir kararın alınması halinde, personelin ve aile üyelerinin ülke dışına çıkarılması veya ülke içinde daha güvenli bölgelere nakilleri ile iaşe ve ibatelerinin sağlanması dahil gerekli tüm tedbirler Bakanlıkça alınır ve giderleri karşılanır.

(2) Yurtdışında sürekli görevle bulunan memurların, beraberlerinde bulunan bakmakla yükümlü oldukları aile üyelerini de kapsamak üzere, görevleri sırasında maruz kaldıkları saldırılar nedeniyle veya görevli buldukları ülkede savaş, iç karışıklık, tabii afet ve diğer olağanüstü hallere bağlı sebeplerle taşınır veya taşınmazlarının kısmen veya tamamen tahrip olması halinde, sigorta şirketleri veya yabancı makamlar tarafından herhangi bir tazminat ödenmediği takdirde, olayın meydana geldiği ülkenin mevzuatına göre düzenlenecek hasar tespit raporunda belirtilen parasal miktarın %80'i tazminat olarak hak sahiplerine Bakanlıkça ödenir. Ancak, ilgili ülke mevzuatının uygulama imkanı bulunmaması gibi zorunlu hallerde en yakın misyon şefi tarafından teşkil edilecek ve uzmanlardan oluşan bir kurulca düzenlenecek hasar tespit raporu ödemeye esas alınır. Sigorta şirketleri veya yabancı makamların ödedikleri tazminatın tutarı bu miktardan az olduğu takdirde, aradaki fark Bakanlık tarafından karşılanır.

(3) Savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın ve bulaşıcı hastalıklar ile can güvenliğini tehdit eden diğer olağanüstü haller ve görev riskleri sonucunda meydana gelen yaralanmalar veya hastalanmalar ile görevleriyle bağlantılı olarak geçirdikleri kazalar neticesinde, yurtdışında sürekli görevli buldukları ülkeden Türkiye'ye tedavi amacıyla dönmek zorunda kalan veya başka bir ülkeye geçmesi istenen memurlara Bakan onayı ile tazminat ödenir. Tazminatın miktarı, daimi sakatlık ve ölümlü sonuçlanmayan durumlarda, altı aylık yurtdışı maaşından fazla olamaz. Söz konusu maaş tutarının hesaplanmasında, yurtdışı aylıklara esas birinci ülke grubunda çalışan memurların tabi oldukları emsal katsayıları kullanılır.

(4) Siyasi gerekçelerle veya savaş, iç karışıklık, tabii afet, salgın hastalıklar ve can güvenliğini tehdit eden diğer olağanüstü haller nedeniyle görev yaptıkları ülkeden başka bir ülkeye geçmeleri ya da Türkiye'ye dönmeleri Bakanlıkça istenen veya bu gerekçeler nedeniyle, görev yaptıkları ülkeye dönmelerine Bakanlıkça izin verilmeyen memurlara üç aya kadar yurtdışı maaşı ödenebilir. Siyasi gerekçelerle geçici olarak merkeze çağırılan misyon şefleri için bu süre altı aya kadar uzatılabilir.

(5) İkinci ve üçüncü fıkralar kapsamında yapılan ödemeler gelir vergisine tabi değildir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Yabancı dillerin geliştirilmesi ve uzmanlaşmanın teşviki

MADDE 19- (1) Bakanlık, dış politikanın yürütülmesinde gerekli ve faydalı gördüğü uzmanlık konularının ve yabancı dillerin Bakanlık personeline öğrenilmesi ve bu alanlardaki mevcut birikim ve yeteneklerinin geliştirilmesi amacıyla gerekli gördüğü tedbirleri alır ve bu personele uygulanacak teşvikleri belirler.

(2) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Yurtdışı teşkilatında resmi tatiller, yetki devri, siciller, güvenlik ve sağlık raporları, Bakanlık iznine tabi hususlar, yurtdışı temsilcilikler bünyesindeki binalar, Devlet konuk evleri

MADDE 20- (1) Yurtdışı teşkilatı, Cumhuriyet Bayramı ve dini bayramların birinci günü ile Bakanlıkça belirlenen istisnalar dışında, mahalli tatil günlerinde tatil edilir.

(2) Bakan, Müsteşar ve her kademedeki Bakanlık yöneticileri, sınırlarını açıkça belirtmek şartıyla yetkilerinden bir kısmını alt kademelere devredebilir. Yetki devri, yetkisini devreden amirin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(3) Meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının sicillerinin verilmesinde, mesleğin özelliklerine göre, genel hükümlere ilave düzenlemeler yönetmelikle yapılabilir.

(4) Bakanlık, kendi yapacağı yarışma sınavları ile alacağı memurlar başta olmak üzere, yurtiçi ve yurtdışı teşkilatında istihdam edeceği personel ve eşleri için güvenlik soruşturması yaptırabilir. Güvenlikle bağlantılı gerekçelerle, Bakanlık memurları evlenmeden önce Bakanlığın iznini almakla yükümlüdür. İzin almadan evlenen memurlar istifa etmiş sayılır.

(5) Meslek memurları ve konsolosluk ve ihtisas memurlarının Bakanlığa alınabilmeleri için tam teşekküllü bir Devlet hastanesinden verilen, her türlü iklim şartında görev yapabileceklerine dair rapor ibraz etmeleri gereklidir. Hukuk müşavirleri ile danışmanlardan da Bakanlığa alınmaları sırasında bu raporu ibraz etmeleri istenebilir.

(6) Yurtdışına atanmış bulunan Bakanlık memurları ile Bakanlık kadroları kullanılarak yurtdışına atanan diğer memurların bakmakla mükellef oldukları aile fertlerinin yurtdışında gelir getirici işlerde çalışmaları, ikili istihdam anlaşma hükümleri saklı kalmak üzere, diplomatik misyon veya konsolosluk şefinin yazılı iznine bağlıdır. Diplomatik misyon veya konsolosluk şefi bu izni, ancak çalışılacak işin Devletin itibarını zedelemeyeceğine ve ilgili memurun temsil görevini aksatmaya-çağına kanaat getirmesi halinde verebilir.

(7) Bakanlık, yurtdışı temsilcilikleri bünyesindeki kançılara binaları, misyon veya konsolosluk şefi konutları ve lojmanların bakım ve onarımı ile bunların güvenliklerini ilgilendiren hususlarda bütçe imkanları çerçevesinde gerekli her türlü tedbiri almaya yetkilidir.

(8) Devlet konuk evi olarak kullanılacak binaların kullanılması ve döner sermaye işletmeleri şeklinde işletilmesi görev, yetki ve sorumluluğu Bakanlığa aittir. Döner sermaye işletmeleri için kendi kaynaklarından karşılanmak üzere 500.000 Türk Lirası sermaye tahsis edilmiştir. Bu miktar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlar Kurulunca beş katına kadar artırılabilir. Ödenmiş sermaye tutarı tahsis edilen sermaye tutarına ulaşmıyaya kadar, elde edilen dönem sonu kârları ödenmiş sermayeye eklenir. Ödenmiş sermaye tutarı tahsis edilen sermaye tutarına ulaştıktan sonra elde edilen kârlar, hesap dönemini izleyen Nisan ayının sonuna kadar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimi hesabına yatırılır. Döner sermaye işletmelerinin yönetimi, faaliyet alanları, işleyişi, sermaye kaynakları, idari ve mali işlemleri ile gelirlerine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının da görüşü alındıktan sonra yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir. Bakanlıkça gerekli görüldüğü takdirde, Devlet konuk evinin kullanma ve işletme görev, yetki ve sorumluluğu, ihtisas alanları da gözönünde tutularak kısmen resmi veya özel diğer kuruluşlara devredilebilir.

Kadrolar

MADDE 21- (1) Ekli (3) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetvelin Dışışleri Bakanlığına ait bölümünden çıkarılmış, ekli (4) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetvelin Dışışleri Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 22- (1) 24/6/1994 tarihli ve 4009 sayılı Dışışleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 23- (1) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 36 ncı maddesinin "Ortak Hükümler" başlıklı bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde yer alan "Dışışleri Bakanlığı meslek memurları" ibaresi "Dışışleri Bakanlığı meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları" olarak, "Dışışleri meslek memurluğunda" ibaresi "Dışışleri Bakanlığı meslek memurluğu ile konsolosluk ve ihtisas memurluğunda" olarak değiştirilmiştir.

b) 59 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Daimi Temsilciliklere," ibaresinden sonra gelmek üzere "Dışışleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanlığı," ibaresi eklenmiştir.

c) 152 nci maddesinin "II-Tazminatlar" kısmının "A-Özel Hizmet Tazminatı" bölümünün (1) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1) Dışışleri Bakanlığı meslek memurları için (aday meslek memurları dahil) % 140'ına, konsolosluk ve ihtisas memurları için (aday konsolosluk ve ihtisas memurları dahil) % 130'una,"

ç) Eki (1) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin "1- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı" bölümünün (d) bendine "Genel Müdürler," ibaresinden sonra gelmek üzere "Dışışleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı," ibaresi ile (h) bendine "Devlet Bütçe Uzmanları," ibaresinden sonra gelmek üzere "Konsolosluk ve İhtisas Memurları," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 24- (1) 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 222- Dışışleri Bakanlığı meslek mensubu, ataşe, ataşe yardımcısı ya da münhasıran yurtdışında kullanılmak üzere ihdas edilmiş olan kadro unvanlarına atanmak suretiyle görev yapmakta iken bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce meydana gelen terör eylemleri nedeniyle malul veya şehit olanlar için bağlanan aylık ve vazife malullüğü aylıklarında unvan tavanları;

a) Başkonsolos, elçi-müsteşar, büyükelçilik birinci müsteşarı kadro unvanında görev yaptığı halde büyükelçi kadro unvanı emsal alınarak,

b) Diğer meslek mensubu kadro unvanlarında görev yaptığı halde başkonsolos kadro unvanı emsal alınarak,

c) Ataşe, ataşe yardımcısı ya da münhasıran yurtdışında kullanılmak üzere ihdas edilmiş olan kadro unvanlarında görev yaptığı halde uzman kadro unvanı emsal alınarak,
belirlenir.

Bu madde kapsamına giren hak sahiplerinin aylıkları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren ek 77 nci madde hükmü dikkate alınarak birinci fıkrada belirtilen esaslara göre yükseltilir. Ancak bu yükseltmeden dolayı geçmişe yönelik aylık veya aylık farkı ödenmez."

MADDE 25- (1) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 13 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat halinde veyahut görevle başladıktan sonra vefat halinde aile harcırahı

MADDE 13- Yurtiçinde daimi memuriyetle bir mahale tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel vefat eden memur veya hizmetli, ailesini birlikte götürmüş bulunuyor ise harcıraha müstehak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ve ailesini birlikte götürmemiş ise bunlara vefat tarihinde buldukları mahalden itibaren, 45 inci madde esaslarına göre harcırah verilir.

Yabancı bir memlekete daimi vazife ile tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel veyahut vazifesine başladıktan sonra vefat eden memur veya hizmetli, ailesini beraberinde götürmüş bulunuyor ise harcıraha müstahak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ödenecek harcırah 46 ncı madde esaslarına göre belirlenir."

ALTINCI BÖLÜM

Geçici Hükümler

Yönetmelikler ve teşkilata ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Bakanlık tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulur. Bu yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(2) Bu Kanunda Bakanlık teşkilatı için öngörülen yeni düzenlemeler uygulamaya konuluncaya kadar, Bakanlık birimleri mevcudiyetlerini ve görevlerini sürdürürler.

Meslek memurlarına ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla meslek memuru veya aday meslek memuru statüsünde bulunanlardan başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına henüz girmemiş veya bu sınavı geçememiş olanlar, dördüncü fıkradaki düzenleme saklı kalmak üzere, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tabi buldukları hükümler çerçevesinde, başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girmeye devam eder. İlk sınav haklarında başarılı olamayanlar, kalan iki sınav haklarını, müteakip iki yıl içerisinde kullanabilir.

(2) Üç sınav hakkında da başarısız olan meslek memurlarına, 10 uncu maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendinde konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez girme hakkı tanınır. Meslek memuru bu haklarını, en son katıldığı başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavından sonra düzenlenecek müteakip üç kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavında kullanabilir. Kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına katılıp başarılı olan meslek memurları, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olur. Bu sınavda da başarılı olamayan veya bu sınava katılmayan meslek memurları, mevcut statüleri ile birlikte, merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını korur, ancak daha üst unvanlara yükselemez.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra aday meslek memuru statüsünü kazananlar, bu Kanunda belirtilen gerekli diğer şartları taşımaları halinde, aşağıda yer alan esaslara göre belirlenecek tarihlerde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına kabul edilir.

a) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten içinde bulunulan takvim yılı sonuna kadar geçecek süre içerisinde göreve başlayanlar, meslek memurluğundaki dokuzuncu fiili hizmet yılları içinde.

b) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği yıldan sonraki ilk takvim yılı içerisinde göreve başlayanlar, askerlik hizmeti dahil meslek memurluğundaki sekizinci fiili hizmet yılları içinde.

c) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği yıldan sonraki ikinci takvim yılı içerisinde göreve başlayanlar, askerlik hizmeti dahil meslek memurluğundaki yedinci fiili hizmet yılları içinde.

(4) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Aday meslek memuru olarak bir yılını tamamlamış bulunanlar asli memurluğa atanarak üçüncü katip, bir yılını tamamlamamış olanlar ise adaylıkta geçirdikleri ilk yılın sonunda asli memurluğa atanarak üçüncü katip,

b) Ataşe unvanını taşıyanlar üçüncü katip,

c) Üçüncü katip unvanını taşıyanlar ikinci katip,

unvanını alır ve askerlik hizmeti dahil meslek memurluğunda geçirdikleri en erken dokuzuncu fiili hizmet yılı içinde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girer.

(5) Üçüncü fıkra çerçevesinde başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavına girecek meslek memurlarından, aynı fıkranın (a) bendine tabi olacakların üç yıla kadar, (b) bendine tabi olacakların iki yıla kadar, (c) bendine tabi olacakların ise bir yıla kadar ikinci katip veya muavin konsolos unvanıyla fazladan geçirdikleri süreler, ilgili memurların müteakip derece ilerlemesi için gerekli olan süreden sayılır.

Hukuk müşavirlerine ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bakanlıkta hukuk müşaviri unvanıyla görev yapan memurlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yüzyirmi gün içerisinde meslek memuru statüsüne geçiş yapmak istediklerini yazılı olarak beyan etmeleri halinde, bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde meslek memurluğu statüsüne geçirilir ve uygun unvanları alır. Meslek memurluğuna geçiş yapmayan hukuk müşavirleri mevcut unvanlarını ve özlük haklarını muhafaza eder.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen yüzyirmi günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla, memuriyette askerlik hizmeti dahil en fazla sekizinci fiili hizmet yılı içinde bulunanların alacakları unvanlar aşağıda yer alan esaslara göre belirlenir ve geçici 2 nci maddenin dördüncü fıkrası çerçevesinde unvan düzenlemeleri yapılır.

a) Aday hukuk müşaviri olarak görev yapanlar aday meslek memuru,

b) Memuriyette üçüncü fiili hizmet yılı içinde bulunan hukuk müşavirleri ataşe,

c) Memuriyette dördüncü, beşinci ve altıncı fiili hizmet yılı içinde bulunan hukuk müşavirleri üçüncü katip veya muavin konsolos,

ç) Memuriyette yedinci ve sekizinci fiili hizmet yılı içinde bulunan hukuk müşavirleri ikinci katip veya muavin konsolos,

unvanını alır.

(3) İkinci fıkra çerçevesinde unvan alanların başkatip veya konsolos unvanına yükselebilmeleri için dışişleri hukuk müşaviri unvanını kazandıkları tarihten itibaren hesaplanmak üzere, askerlik hizmeti dahil Bakanlıktaki en erken dokuzuncu fiili hizmet yılında girebilecekleri başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavında başarılı olmaları şarttır. İlk sınav haklarında başarılı olamayanlara,

müteakip üç sınavda kullanılmak üzere, iki sınav hakkı daha tanınır. Son sınav haklarında da başarılı olamayanlar, mevcut statülerini ve unvanlarını muhafaza ederler ancak daha üst unvanlara yükseltilmezler. Bunlara, konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez katılma hakkı verilir. Bu sınav hakları, en son girilen başkatiplik ve konsolosluk yeterlik sınavından sonra düzenlenecek müteakip üç kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavında kullanılabilir. Bu sınavda başarılı olanlar, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olur. Bu sınavda da başarılı olamayan veya bu sınava katılmayanlar, mevcut statüleri ile birlikte, merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını korurlar, ancak daha üst unvanlara yükselmezler.

(4) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen yüzyirmi günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla üçüncü ve daha üst kadro derecelerinde çalışmakta olanların meslek memurluğu statüsüne geçebilmeleri için Bakanlıkça düzenlenecek özel bir yeterlik sınavına girerek başarılı olmaları şarttır. Sınavda başarılı olanların alacakları unvanlar Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile belirlenir. Sınavda başarılı olanlar, 12 nci maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde büyükelçi olarak da atanabilir. Sınavda başarılı olamayanlara en az altışar ay arayla iki sınav hakkı daha tanınır. Bu haklarında da başarılı olamayanlar, merkez ve yurtdışı teşkilatında hukuk müşaviri unvanlarını muhafaza ederler. Bunlara, konsolosluk ve ihtisas memurları için öngörülen kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavına iki kez katılma hakkı verilir. Bu sınav hakları, en son girilen özel yeterlik sınavından sonra düzenlenecek müteakip üç kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterlik sınavında kullanılabilir. Bu sınava katılıp başarılı olanlar, konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçmiş olurlar. Bu haklarında da başarılı olamayanlar, merkez ve yurtdışı teşkilatında mevcut unvanlarını korurlar.

(5) Bu madde çerçevesinde meslek memuru veya konsolosluk ve ihtisas memuru statüsüne geçen hukuk müşavirlerinin kadroları herhangi bir işleme gerek kalmaksızın toplam kadro sayısı yirmiyeye düşüncüye kadar iptal edilmiş sayılır.

Danışmanlar, idari memurlar, bölge uzmanları, yabancı dil uzmanları ve haberleşme teknik personeline ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Bakanlıkta danışman, idari memur (bunlardan uzman ve idari ataşe unvanı taşıyanlar dahil), bölge uzmanı ve yabancı dil uzmanı ile haberleşme teknik personeli olarak görev yapan mühendis, tekniker ve haberleşme teknisyenlerinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yüzyirmi gün içerisinde konsolosluk ve ihtisas memurluğu statüsüne geçmek istediklerini yazılı olarak beyan edenler aşağıda yer alan esaslar çerçevesinde konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçirilir. Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçmek istemeyenler, mevcut statülerini ve özlük haklarını muhafaza ederler.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra, konsolosluk ve ihtisas memurluğu statüsüne geçiş nedeniyle boşalacak olan danışman kadroları, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın, toplam kadro sayısı onbeşe düşüncüye kadar iptal edilmiş sayılır. Danışman kadroları hariç olmak üzere, birinci fıkrada sayılan kadrolara yeni atama yapılmaz. Atama yapılmayacak kadrolardan, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte boş olanlar ile herhangi bir nedenle boşalacak olanlar herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(3) Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçiş yapan memurlar, dördüncü fıkrada yer alan esaslar çerçevesinde, merkez ve yurtdışı teşkilatında ataşe veya daha üst unvanları taşımaya hak kazanırlar.

(4) Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçiş yapanlardan;

a) Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4009 sayılı Kanunun 37 nci maddesi çerçevesinde muavin konsolos veya konsolos olarak görev yapmak üzere, Bakanlıkça düzenlenen eğitim programlarına katılmış ve takiben girdikleri yazılı ve sözlü sınavlarda başarılı olmuş bulunanlar, yeterli sınavına tabi tutulmaksızın, merkez ve yurtdışı teşkilatında başkatip veya konsolos unvanına terfi etmeye ve kazanılmış hak aylık derecelerine karşılık gelen daha üst unvanlara Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile yükseltilmeye hak kazanırlar.

b) (a) bendinde yer alan eğitim programlarına daha önce katılmamış veya katılmış olmasına rağmen eğitim sonrasındaki sınavda başarısız olanlar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki statülerinde ve yüzyirmi günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla, askerlik hizmeti dahil en az dokuzuncu fiili hizmet yılı içinde bulunanlar veya üçüncü ve daha üst kadro derecelerinde çalışmakta olanlar, en az dört yıllık eğitim veren bir fakltenen mezun olmaları kaydıyla, merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını taşımaya hak kazanırlar. Bunların, merkez ve yurtdışı teşkilatında başkatip veya konsolos unvanına terfi edebilmeleri ve kazanılmış hak aylık derecelerine karşılık gelen daha üst unvanlara yükseltilmeleri için Bakanlıkça yapılacak özel bir yeterli sınavına girmeleri şarttır. Bu sınavda başarılı olanlar Bakanlık Komisyonunun teklifi ve Bakan onayı ile bu unvanlardan uygun olanlara ykseltirilir. Yeterlik sınavında başarılı olamayanlara en az altı ay arayla ikinci bir sınav hakkı daha tanınır. İkinci haklarında da başarılı olamayanlar merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını taşımaya devam ederler, ancak daha üst unvanlara yükseltilmezler.

c) Dört yıldan az eğitim veren bir yüksek öğrenim kurumundan veya orta öğrenim kurumlarından mezun olanlar merkez teşkilatında ataşe, yurtdışı teşkilatında ise, imza yetkisine sahip olmaksızın, ataşe unvanını taşımaya hak kazanırlar. Bunlar merkez veya yurtdışı teşkilatında daha üst unvanlara ykselemezler. Dört yıllık niversite diplomasına bilahare sahip olanlara, yurtdışı teşkilatında imza yetkisi ile birlikte, muavin konsolos veya ikinci katip, merkez teşkilatında ikinci katip unvanı verilir. Bunlara, askerlik hizmeti dahil, eski statülerinde ve konsolosluk ve ihtisas memurluğunda geçirdikleri fiili hizmet süresi toplamı dokuz yıldan fazla ise veya fazla olduğunda kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterli sınavına iki kez iştirak etme hakkı tanınır. Bu sınav hakları, sınav katılma hakkının Bakanlıkça kayda geçirildiği tarihten itibaren tertip edilecek ilk üç sınavdan ikisinde kullanılır. İkinci haklarında da başarılı olamayanlar merkez teşkilatında ikinci katip, yurtdışı teşkilatında ise ikinci katip veya muavin konsolos unvanını taşımaya devam ederler, ancak daha üst unvanlara yükseltilmezler.

) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki statülerinde ve yüzyirmi günlük başvuru süresinin sona erdiği tarih itibarıyla, askerlik hizmeti dahil sekizinci ve daha az fiili hizmet yılı içinde bulunanlar, fiili hizmet sürelerine karşılık gelen unvanlara atanır. Bunlar, eski statülerinde ve konsolosluk ve ihtisas memurluğunda geçirdikleri askerlik hizmeti dahil toplam dokuzuncu fiili hizmet yılları içinde, 10 uncu maddenin ikinci fıkrasının () bendi hükümlerine tabi olarak, kariyer ilerleme ve konsolosluk yeterli sınavına girerler.

(5) Konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçiş yapan personelin kendi aralarındaki nde gelim sıralarının belirlenmesine ilişkin esaslar yönetmelikle düzenlenir.

Sürekli merkez hizmeti gören memurlara ilişkin geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce sürekli merkez hizmeti gören memur statüsüyle görev yapmakta olanlar, bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla merkez memuru statüsüne geçiş yapar.

(2) Bu memurlar, 11 inci maddede belirtilen şartları taşımaları veya taşıyor duruma gelmeleri halinde, aynı maddedeki esaslar çerçevesinde yurtdışı sürekli görevlere atanabilirler.

(3) Bu memurlardan, 11 inci maddede kayıtlı şartları taşımayanlar da askerlik hizmeti dahil Bakanlıkta en az onbeş yıl fiili hizmeti bulunmak, beşinci ve daha üst derecelere yükselmiş olmak, yükseköğretim mezunu olmak, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki sene içerisinde en az (E) düzeyinde başarılı olmuş bulunmak ve son altı yıllık sicil notu ortalamaları en az seksenbeş olmak kaydıyla, en fazla iki defaya mahsus olmak üzere ve en çok üçer yıllık sürelerle, 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında son üç grupta yer alan temsilciliklere sürekli görevle atanabilirler. Bunların 11 inci madde çerçevesinde ikinci kez yurtdışı sürekli göreve atanabilmeleri için, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki sene içerisinde en az (C) düzeyinde başarılı olmaları şartı aranır.

(4) Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında son iki sene içerisinde en az (E) düzeyinde başarılı olamamış bulunan memurlar, üçüncü fıkrada belirtilen sicil ve derece ile ilgili şartları taşıyor olmaları kaydıyla, 14 üncü maddenin beşinci fıkrasına göre belirlenen dış temsilcilik gruplandırmasında son iki grupta yer alan temsilciliklere bir defaya mahsus olmak üzere ve en çok üç yıl süreyle sürekli görevle atanabilirler. Bu fıkra çerçevesinde yurtdışına atanacak merkez memurlarının askerlik hizmeti dahil Bakanlıktaki fiili hizmet sürelerinin, yükseköğretim mezunu olanlar için en az onbeş yıl, lise ve daha alt düzeyde bir eğitim kurumundan mezun olanlar için en az yirmi yıl olması gerekir.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkralar çerçevesinde bir yılda en fazla on merkez memuru yurtdışı teşkilata sürekli görevle atanabilir. Bu sayıyı, ihtiyaca binaen üç katına kadar artırmaya Bakanlık Komisyonunun teklifi üzerine Bakan yetkilidir.

Diğer geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Bu Kanunla kadroları iptal edilen personelden kadro unvanları değişmeyenler ihdas edilen aynı unvanlı kadrolara atanmış sayılır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan Personel Dairesi Başkanı, İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığına; Dışişleri Eğitim Merkezi Başkanı, Diploması Akademisi Başkanlığına; Arşiv ve Ulaştırma Dairesi Başkanı, Bilişim Teknolojileri Dairesi Başkanlığına herhangi bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır. Daimi temsilciliklerde; elçi-müsteşar unvanıyla görev yapan daimi temsilci yardımcılarını elçi-daimi temsilci yardımcısı, büyükelçilik birinci müsteşarı unvanıyla görev yapanlar daimi temsilcilik birinci müsteşarı, büyükelçilik müsteşarı unvanıyla görev yapanlar daimi temsilcilik müsteşarı unvanlarına herhangi bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılır.

(2) Mahalli katip kadrolarının boşalması halinde bu kadrolara tekrar atama yapılmaz. Mahalli katipler, merkez teşkilatına tayin edildiklerinde merkez memuru kadrolarına atanırlar.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Devlet konuk evindeki mevcut sözleşmeli personelin aynı statüleri ile istihdamına devam olunur ve aynı tarih itibarıyla sözleşmeli personele ait boş pozisyonlar ile boşalacak olanlar hiçbir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır.

(4) Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan 4009 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin (a) fıkrası uyarınca Bakanlık personeline yapılan ödemeler 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi kapsamında ek ödemededen yararlanmaya başlayıncaya kadar aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenmeye devam olunur.

(5) Diğer mevzuatta 4009 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

Yürürlük

MADDE 26- (1) Bu Kanun yayımı tarihinden itibaren otuz gün sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKİLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

MESLEK MEMURLARININ UNVANI	DERECESİ
MÜSTEŞAR	1
MÜSTEŞAR YARDIMCISI	1
BAKAN ÖZEL MÜŞAVİRİ	1
BAKANLIK MÜŞAVİRİ	1
MÜSTEŞAR ÖZEL MÜŞAVİRİ	1
TEFTİŞ KURULU BAŞKANI	1
MÜFETTİŞ	1
DIŞ POLİTİKA DANIŞMA KURULU ÜYESİ	1
BÜYÜKELÇİ	1
DAİMİ TEMSİLCİ	1
GENEL MÜDÜR	1
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANI	1
BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRİ	1
DİPLOMASİ AKADEMİSİ BAŞKANI	1
MASLAHATGÜZAR	1, 2, 3
BİRİNCİ SINIF BAŞKONSOLOS	1
ELÇİ	1
ELÇİ-MÜSTEŞAR	1
ELÇİ-DAİMİ TEMSİLCİ YARDIMCISI	1
DAİMİ TEMSİLCİ YARDIMCISI	1
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ BAŞKANI	1
GENEL MÜDÜR YARDIMCISI	1
İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANI	1
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANI	1
DİPLOMATİK ARŞİV DAİRESİ BAŞKANI	1
İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANI	1
TERCÜME DAİRESİ BAŞKANI	1
BÜYÜKELÇİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI	1
DAİMİ TEMSİLCİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI	1
BAŞKONSOLOS	1, 2
DAİRE BAŞKANI	1, 2
BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI	1, 2, 3
DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI	1, 2, 3
ŞUBE MÜDÜRÜ	1, 2, 3
ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ	3
BAŞKONSOLOS YARDIMCISI	1, 2, 3
BAŞKATİP	1, 2, 3, 4, 5, 6
KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5, 6
İÇ DENETÇİ	1, 2, 3, 4, 5
İKİNCİ KATİP	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
MUAVİN KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
ÜÇÜNCÜ KATİP	9
ADAY MESLEK MEMURU	9

(2) SAYILI LİSTE

KONSOLOSLUK VE İHTİSAS MEMURLARININ UNVANI	DERECESİ
TEFTİŞ KURULU BAŞKANI	1
MÜFETTİŞ	1
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANI	1
BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRİ	1
DAİRE BAŞKANI	1
BAŞKONSOLOS	1
BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI	1, 2
DAİMI TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI	1, 2
BAŞKONSOLOS YARDIMCISI	1, 2
ŞUBE MÜDÜRÜ	1, 2
ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ	3
BAŞKATİP	1, 2, 3, 4, 5
KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5
İKİNCİ KATİP	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
MUAVİN KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
ÜÇÜNCÜ KATİP	8
ATAŞE	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9
ADAY KONSOLOSLUK VE İHTİSAS MEMURU	9

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ BAŞKANI, BÜYÜKELÇİ	1	1		1
GİH	EĞİTİM MERKEZİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	TERCÜME MERKEZİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	PERSONEL DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	ARŞİV VE ULAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	EĞİTİM MERKEZİ SEKRETERİ	1	1		1
GİH	BÜYÜKELÇİ, DAİMI TEMSİLCİ, MASLAHATGÜZAR, ELÇİ-MÜSTEŞAR, 1.SINIF BAŞKONSOLOS, DAİMI TEMSİLCİ YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK 1.MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BAŞKATİP, KONSOLOS	1	245		245
GİH	DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATİP, KONSOLOS	1	50		50
GİH	DAİRE BAŞKANI	1	61		61
GİH	DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATİP, KONSOLOS	2	99		99
GİH	ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ, ŞUBE MÜDÜRÜ, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATİP, KONSOLOS	3	123		123
GİH	BAŞKATİP, KONSOLOS	4	107		107
GİH	BAŞKATİP, KONSOLOS	5	33		33
GİH	ORTAELÇİLİK BAŞKATİBİ, KONSOLOS, ŞUBE MÜDÜRÜ	6	1		1
GİH	İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS	7	114		114
GİH	ÜÇÜNCÜ KATİP, MUAVİN KONSOLOS	8	124		124
GİH	ADAY MESLEK MEMURU, ATAŞE	9	132		132
GİH	İDARİ ATAŞE, UZMAN, ATAŞE YARDIMCISI	4	104		104
GİH	İDARİ ATAŞE, İDARİ MEMUR, ATAŞE YARDIMCISI	5	46		46
	TOPLAM		1.245		1.245

(4) SAYILI LİSTE

KURUMU : DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKILATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	GENEL MÜDÜR	1	10		10
GİH	DİPLOMASI AKADEMİSİ BAŞKANI, BÜYÜKELÇİ	1	1		1
GİH	BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRİ	1	5		5
GİH	GENEL MÜDÜR YARDIMCISI	1	18		18
GİH	STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	BÜYÜKELÇİ, DAİMI TEMSİLCİ, MASLAHATGÜZAR, BİRİNCİ SINIF BAŞKONSOLOS, ELÇİ-MÜSTEŞAR, ELÇİ-DAİMI TEMSİLCİ YARDIMCISI, ELÇİ, DAİMI TEMSİLCİ YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, DAİMI TEMSİLCİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMI TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BAŞKATIP, KONSOLOS, İKİNCİ KATIP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	1	600		600
GİH	İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	DİPLOMATİK ARŞİV DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	TERCÜME DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BÜYÜKELÇİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, DAİMI TEMSİLCİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, ELÇİ, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMI TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BAŞKATIP, KONSOLOS, İKİNCİ KATIP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	1	478		478
GİH	BÜYÜKELÇİ, DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, MASLAHATGÜZAR, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMI TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATIP, KONSOLOS, İKİNCİ KATIP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	2	260		260
GİH	BÜYÜKELÇİ, ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ, ŞUBE MÜDÜRÜ, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMI TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, MASLAHATGÜZAR, BAŞKATIP, KONSOLOS, İKİNCİ KATIP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	3	330		330
GİH	BAŞKATIP, KONSOLOS, İKİNCİ KATIP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	4	270		270
GİH	BAŞKATIP, KONSOLOS, İKİNCİ KATIP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	5	190		190
GİH	BAŞKATIP, KONSOLOS, İKİNCİ KATIP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	6	190		190
GİH	İKİNCİ KATIP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	7	200		200
GİH	İKİNCİ KATIP, ÜÇÜNCÜ KATIP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	8	290		290
GİH	ADAY MESLEK MEMURU, ÜÇÜNCÜ KATIP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE, ADAY KONSOLOSLUK VE İHTİSAS MEMURU	9	420		420
GİH	ATAŞE	4	30		30
GİH	ATAŞE	5	40		40
GİH	ATAŞE	6	30		30
GİH	İDARİ ATAŞE, UZMAN	4	104		104
GİH	İDARİ ATAŞE, İDARİ MEMUR	5	46		46
GİH	UZMAN	1	90		90
GİH	UZMAN	2	60		60
GİH	UZMAN	3	30		30
GİH	UZMAN	4	30		30
GİH	ATAŞE YARDIMCISI	1	20		20
GİH	ATAŞE YARDIMCISI	2	20		20
GİH	ATAŞE YARDIMCISI	3	20		20
GİH	ATAŞE YARDIMCISI	4	70		70
GİH	ATAŞE YARDIMCISI	5	20		20
GİH	MÜTERCİM	6	20		20
GİH	MÜTERCİM	7	19		19
GİH	PROGRAMCI	6	14		14
GİH	PROGRAMCI	7	8		8
GİH	ŞEF	3	37		37
GİH	ŞEF	4	11		11
GİH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	6	45		45
GİH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	7	38		38
GİH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	8	9		9
GİH	ŞOFÖR	5	6		6
GİH	ŞOFÖR	6	6		6
GİH	ŞOFÖR	9	9		9
GİH	ŞOFÖR	10	9		9
GİH	ÇOCUK GELİŞİMCİSİ	6	3		3
TH	TEKNİSYEN	9	9		9
TH	TEKNİSYEN	10	7		7
TOPLAM			4.127		4.127

DIŞIŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

MESLEK MEMURLARININ UNVANI	DERECESİ
MÜSTEŞAR	1
MÜSTEŞAR YARDIMCISI	1
BAKAN ÖZEL MÜŞAVİRİ	1
BAKANLIK MÜŞAVİRİ	1
MÜSTEŞAR ÖZEL MÜŞAVİRİ	1
TEFTİŞ KURULU BAŞKANI	1
MÜFETTİŞ	1
DIŞ POLİTİKA DANIŞMA KURULU ÜYESİ	1
BÜYÜKELÇİ	1
DAİMI TEMSİLCİ	1
GENEL MÜDÜR	1
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANI	1
BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRİ	1
DİPLOMASİ AKADEMİSİ BAŞKANI	1
MASLAHATGÜZAR	1, 2, 3
BİRİNCİ SINIF BAŞKONSOLOS	1
ELÇİ	1
ELÇİ-MÜSTEŞAR	1
ELÇİ-DAİMI TEMSİLCİ YARDIMCISI	1
DAİMI TEMSİLCİ YARDIMCISI	1
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ BAŞKANI	1
GENEL MÜDÜR YARDIMCISI	1
İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANI	1
BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANI	1
DİPLOMATİK ARŞİV DAİRESİ BAŞKANI	1
İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANI	1
TERCÜME DAİRESİ BAŞKANI	1
BÜYÜKELÇİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI	1
DAİMI TEMSİLCİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI	1
BAŞKONSOLOS	1, 2
DAİRE BAŞKANI	1, 2
BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI	1, 2, 3
DAİMI TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI	1, 2, 3
ŞUBE MÜDÜRÜ	1, 2, 3
ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ	3
BAŞKONSOLOS YARDIMCISI	1, 2, 3
BAŞKATİP	1, 2, 3, 4, 5, 6
KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5, 6
İÇ DENETÇİ	1, 2, 3, 4, 5
İKİNCİ KATİP	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
MUAVİN KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
ÜÇÜNCÜ KATİP	9
ADAY MESLEK MEMURU	9

(2) SAYILI LİSTE

KONSOLOSLUK VE İHTİSAS MEMURLARININ UNVANI	DERECESİ
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANI	1
BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRİ	1
DAİRE BAŞKANI	1
BAŞKONSOLOS	1
BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI	1, 2
DAİMI TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI	1, 2
BAŞKONSOLOS YARDIMCISI	1, 2
ŞUBE MÜDÜRÜ	1, 2
ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ	3
BAŞKATİP	1, 2, 3, 4, 5
KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5
İKİNCİ KATİP	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
MUAVİN KONSOLOS	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
ÜÇÜNCÜ KATİP	8
ATAŞE	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9
ADAY KONSOLOSLUK VE İHTİSAS MEMURU	9

(3) SAYILI LİSTE

KURUMU : DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İPTAL EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ BAŞKANI, BÜYÜKELÇİ	1	1		1
GİH	EĞİTİM MERKEZİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	TERCÜME MERKEZİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	PERSONEL DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	ARŞİV VE ULAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GİH	EĞİTİM MERKEZİ SEKRETERİ	1	1		1
GİH	BÜYÜKELÇİ, DAİMI TEMSİLCİ, MASLAHAHGÜZAR, ELÇİ-MÜSTEŞAR, 1.SINIF BAŞKONSOLOS, DAİMI TEMSİLCİ YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK 1.MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BAŞKATİP, KONSOLOS	1	245		245
GİH	DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATİP, KONSOLOS	1	50		50
GİH	DAİRE BAŞKANI	1	61		61
GİH	DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATİP, KONSOLOS	2	99		99
GİH	ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ, ŞUBE MÜDÜRÜ, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATİP, KONSOLOS	3	123		123
GİH	BAŞKATİP, KONSOLOS	4	107		107
GİH	BAŞKATİP, KONSOLOS	5	33		33
GİH	ORTAELÇİLİK BAŞKATİBİ, KONSOLOS, ŞUBE MÜDÜRÜ	6	1		1
GİH	İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS	7	114		114
GİH	ÜÇÜNCÜ KATİP, MUAVİN KONSOLOS	8	124		124
GİH	ADAY MESLEK MEMURU, ATAŞE	9	132		132
GİH	İDARI ATAŞE, UZMAN, ATAŞE YARDIMCISI	4	104		104
GİH	İDARI ATAŞE, İDARI MEMUR, ATAŞE YARDIMCISI	5	46		46
	TOPLAM		1.245		1.245

(4) SAYILI LİSTE

KURUMU : DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
GH	GENEL MÜDÜR	1	10		10
GH	DİPLOMASI AKADEMİSİ BAŞKANI, BÜYÜKELÇİ	1	1		1
GH	BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRİ	1	5		5
GH	GENEL MÜDÜR YARDIMCISI	1	18		18
GH	STRATEJİK ARASTIRMALAR MERKEZİ BAŞKANI	1	1		1
GH	BÜYÜKELÇİ, DAİMİ TEMSİLCİ, MASLAHATGÜZAR, BİRİNCİ SINIF BAŞKONSOLOS, ELÇİ-MÜSTEŞAR, ELÇİ-DAİMİ TEMSİLCİ YARDIMCISI, ELÇİ, DAİMİ TEMSİLCİ YARDIMCISI, BÜYÜKELÇİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	1	600		600
GH	İNSAN KAYNAKLARI DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GH	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GH	DİPLOMATİK ARŞİV DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GH	TERCÜME DAİRESİ BAŞKANI	1	1		1
GH	DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BÜYÜKELÇİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK BİRİNCİ MÜSTEŞARI, ELÇİ, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	1	478		478
GH	BÜYÜKELÇİ, DAİRE BAŞKANI, ŞUBE MÜDÜRÜ, BAŞKONSOLOS, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, MASLAHATGÜZAR, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	2	260		260
GH	BÜYÜKELÇİ, ÖZEL KALEM MÜDÜRÜ, ŞUBE MÜDÜRÜ, BÜYÜKELÇİLİK MÜSTEŞARI, DAİMİ TEMSİLCİLİK MÜSTEŞARI, BAŞKONSOLOS YARDIMCISI, MASLAHATGÜZAR, BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	3	330		330
GH	BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	4	270		270
GH	BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	5	190		190
GH	BAŞKATİP, KONSOLOS, İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	6	190		190
GH	İKİNCİ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	7	200		200
GH	İKİNCİ KATİP, ÜÇÜNCÜ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE	8	290		290
GH	ADAY MESLEK MEMURU, ÜÇÜNCÜ KATİP, MUAVİN KONSOLOS, ATAŞE, ADAY KONSOLOSLUK VE İHTİSAS MEMURU	9	420		420
GH	ATAŞE	4	30		30
GH	ATAŞE	5	40		40
GH	ATAŞE	6	30		30
GH	İDARI ATAŞE, UZMAN	4	104		104
GH	İDARI ATAŞE, İDARI MEMUR	5	46		46
GH	UZMAN	1	90		90
GH	UZMAN	2	60		60
GH	UZMAN	3	30		30
GH	UZMAN	4	30		30
GH	ATAŞE YARDIMCISI	1	20		20
GH	ATAŞE YARDIMCISI	2	20		20
GH	ATAŞE YARDIMCISI	3	20		20
GH	ATAŞE YARDIMCISI	4	70		70
GH	ATAŞE YARDIMCISI	5	20		20
GH	MÜTERCİM	6	20		20
GH	MÜTERCİM	7	19		19
GH	PROGRAMCI	6	14		14
GH	PROGRAMCI	7	8		8
GH	SEF	3	37		37
GH	SEF	4	11		11
GH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	6	45		45
GH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	7	38		38
GH	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	8	9		9
GH	SOFÖR	5	6		6
GH	SOFÖR	6	6		6
GH	SOFÖR	9	9		9
GH	SOFÖR	10	9		9
GH	ÇOCUK EĞİTİMCİSİ	6	3		3
TH	TEKNİSYEN	9	9		9
TH	TEKNİSYEN	10	7		7
TOPLAM			4.127		4.127

